

kolding bymidte & størcenter

- handlingskatalog for byliv og byrum

...ante/
...spærret
... d. 23. august
... 08.00-02.00
... NG UI ...

Jai'S II

FR ...

BY HANS

Dette dokument er blevet til som en del af en proces om revitaliseringen af Kolding bymidte. Det udgør et inspirationskatalog, som samler essensen af initiativer til Kolding bymidtes fremtidige udvikling. Initiativer, der er opstået i samarbejde med interessenter, borgere og planlæggere.

Dette er første skridt i den videre proces, hvor **handling** er den afgørende faktor for udvikling.

OVERSIGT OVER CASES:

- s. 39 Esbjerg: Synergi mellem bymidte og butikscenter
- s. 41 Latinerkvarteret i Svendborg: Markedsføring af en oplevelsesrute i bymidten
- s. 47 Handel og cyklisme i danske bymidter
- s. 49 Omdannelse af Aalborg Havnefront
- s. 51 Udvikling af gadeidentiteter i Silkeborg
- s. 53 Blikfang og butiksendretning i Silkeborg
- s. 55 Udvikling af kompetencer og bundlinje hos erhvervsdrivende i gadeplan på Sydfyn
- s. 57 Restaurant B-spis: Når erhvervslivet går sammen
- s. 66 Svendborg: Kulturpartnerskaber aktiverer havnen
- s. 72 Fredensborg boghandel som andelsbutik
- s. 74 Galleri Købmandsgården: Frivillige driver kunst - og designbutik

> INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION & SAMMENFATNING

- s. 10 Om handlingskataloget og Fremtidsscenario
- s. 12 Otte potentialer
- s. 14 Otte kvarterer
- s. 16 Arbejds måde og Anbefalinger til tiltag 2020/21
- s. 18 Handlinger og Handlingsoversigt
- s. 22 Proces

2 ANALYSE

- s. 28 Byens rum
- s. 30 Handelslivet i dag
- s. 32 Bylivsmålninger

3

IDÉKATALOG: OTTE POTENTIALER

- s. 38 1: Synergi
- s. 40 2: DNA
- s. 46 3: Mobilitet
- s. 48 4: Natur
- s. 50 5: Kvarterer
- s. 52 6: Byrum
- s. 54 7: Butikker
- s. 56 8: Samarbejde

4

IDÉKATALOG: OTTE KVARTERER

- s. 64 1: Stationskvarteret
- s. 66 2: Havnekvarteret
- s. 68 3: Kulturkvarteret
- s. 70 4: Storcenterområdet
- s. 72 5: Handelskvarteret
- s. 74 6: Latinerkvarteret
- s. 76 7: Åkvarteret
- s. 78 8: Campuskvarteret

5

BILAG [SEPARAT]

- Liste over foreliggende viden
- Data

Læsevejledning

> *Introduktion og Sammenfatning*

Kapitler

Handlingskataloget er sammensat som en sammenhængende rapport, men den er inddelt i kapitler, der gør det muligt efter behov, at læse enkelte kapitler alene.

Kapitlerne indeholder følgende:

- 1 Introduktion og Sammenfatning**
Det første kapitel er en introduktion til opgaven og processen den indgår i. Den fungerer også som et 'executive summary', der opsummerer hele opgaven på en måde, der giver et hurtigt overblik over hele opgaven.
- 2 Analyse**
Analysen tegner et billede af det eksisterende Kolding via resultaterne af indsamlet data fra projektets indledende faser samt tidligere rapporter. Kapitlet er ren analyse og undersøgelse af byens potentialer, som i de følgende kapitler oversættes til konkrete anbefalinger til handlinger.
- 3 Idékatalog: Otte potentialer**
Første del af katalogets anbefalinger kaster et overordnet blik på bymidten og peger på, hvordan potentialerne for byen forløses og skaber sammenhæng i byen. Der fokuseres her på bymidten som helhed og hvordan potentialerne virker på tværs af byens kvarterer.
- 4 Idékatalog: Otte kvarterer**
I dette kapitel gives mere konkrete anbefalinger til hvordan potentialerne løses med handlinger på kvartersniveau. Der fokuseres her på konkrete projekter, der bidrager til styrkelsen af de enkelte kvarterers særlige identitet.
- 5 Bilag**
Bilaget indeholder en liste over foreliggende viden samt projektets samlede dataoverblik.

I idékatalogerne beskrives en række handlinger til forløsning af bymidtens potentialer. De vil være markeret med et symbol baseret på den enkelte handlingens karakter og størrelse. Find en dybdegående beskrivelse af de forskellige typer handlinger i kapitel 4.

ORGANISERING

LOKALT INITIATIV

PILOT PROJEKT

PROJEKT

PROJEKT +

**INTRODUKTION
& SAMMENFATNING**

Om handlingskataloget

> Introduktion og Sammenfatning

Dette handlingskatalog er udarbejdet som led i projektet 'Task force - sammen om styrkelse af byliv og detailhandel i Koldings handelscentre'. Task forcen er en kommunal indsatsgruppe, der har til formål at sikre handelslivet og oplevelserne i bymidten, blandt andet gennem udarbejdelsen af dette handlingskatalog. Handlingskataloget har til formål at undersøge de udfordringer, som fremtidens handelsby står overfor og vejlede til en forløsning af byens potentialer, så de svarer til fremtidens behov.

Kataloget har til formål at styrke bymidtens byrum og byliv i fremtiden gennem en række konkrete handlinger. Kataloget er udarbejdet til internt brug for Kolding Kommune som et værktøj til samarbejde og kortlægning af nye projekter i bymidten. Gennem en analyse af eksisterende forhold i bymidten anbefales en række handlinger, der i deres beskrivelse i kataloget danner fundament for videre diskussion og udvikling af projekterne. Handlingskataloget er første skridt i en proces, der skal fastlægge prioriteringen af projekter og sammensætte de rette arbejdsgrupper af relevante interne og eksterne kræfter.

Fremtidens købstad Udviklingstendenser

> *Introduktion og Sammenfatning*

En række tendenser i tiden, som fremtidens bymidte skal reagere på.

Der bliver færre butikker – og flere servicefunktioner

Antallet af butikker falder, mens antallet af andre servicefunktioner er i vækst. Kolding bymidte er allerede langt fremme i denne omstilling, da etableringen af Kolding Storcenter har medført en naturlig arbejdsdeling. Med en målrettet indsats kan man fastholde butikslivet i hvert fald i de mellemstore byer.

Vi søger oplevelser – og kører gerne efter dem

Oplevelser er der stor interesse for – og mange kører gerne langt efter dem. Levende kantzoner, inspirerende butikker og sjove events bidrager til at skabe en bymidte fuld af oplevelser.

Turismen og kulturforbruget er i vækst

Turismen har stort vækstpotentiale, og den understøtter den økonomiske bæredygtighed i mange af de funktioner, borgerne også selv efterspørger: Cafeer, restauranter, kulturtilbud, koncerter mv. Derfor giver det mening at satse på turismen.

Flere flytter til byerne – efterspørgsel på lejligheder

Byerne er stadig mere populære at by i. Den efterspørgsel mærkes allerede i dag i Kolding og giver basis for en fortætning af byen. Det er en chance særligt i de nyere bydele rundt om bymidten, som er spredt bebygget.

Ensomhed og flere singler – behov for rammer om fællesskabet

Ensomhed er et stigende problem, og der bliver stadig flere singler. Derfor er bymidterne vigtigere som ramme om fællesskabet end nogensinde før. Byrum for alle borgergrupper og gratis, indendørs mødesteder er vigtige. I Kolding er der grund til at have fokus på de unge og studerende.

Overvægt og fysisk inaktivitet – flere skal gå og cykle mere

Overvægt er et stigende problem. Derfor skal bymidterne invitere til at gå og cykle. Det kan understøttes i Kolding med udarbejdelse af cykelstrategi og indretning af en generelt fodgængervenlig bymidte med dæmpet trafikafvikling.

Bæredygtighed – krav om klimamæssig omstilling

Klimaagendaen er meget stærkt på vej frem, ikke mindst drevet af de unge. CO₂-reduktion kan fremmes, når Koldings bymidte udvikles, bl.a. med fokus på cyklister, fodgængere, flere træer og energirenovering af bygninger.

FN's verdensmål

Samtidig er FN's verdensmål på kort tid blevet en udbredt referenceramme ift. at skabe bæredygtige byer. Ved at tænke verdensmålene med, sikres en balanceret udvikling af bymidten, hvor både "people, planet and profit" tilgodeses.

Biodiversitet som ny prioritet

Biodiversiteten er under pres, og der kommer stort fokus på den i årene fremover. Det kan med stor fordel tænkes ind, når Kolding udvikler nye, grønne byrum og parker.

Nye samskabelsesmodeller vinder frem

Borgerne overtager byens boghandel som andelsbutik, og de erhvervsdrivende rejser kapital til den restaurant, de savner. Nye samskabelsesmodeller er i vækst. Der tales om andelsbevægelsen 2.0. Potentialet for bymidterne er stort. Mange vil gerne.

Kvartererne som handlingsfællesskaber

Kvartererne viser sig i en række byer at være effektive handlingsfællesskaber. Derfor er de hovedgrebet i denne handlingsplan.

Bymidtefora, der inviterer grundejerne med ind

Brede bymidtesamarbejder, der samler butikker, kulturliv, grundejere, kommune m.fl. har stort potentiale. De skaber fælles fodslag og fælles finansiering til udvikling af bymidten. I Kolding er Strategisk Bylivsforum et skridt i denne retning.

Ovenstående udviklingstendenser kan aflæses direkte i vores anbefalinger til udvikling af Kolding bymidte.

Strategien og potentialerne for Kolding bymidte:

- 1 > Synergi
Synergi mellem bymidte og Kolding Storcenter
- 2 > DNA
Styrkelse af Koldings DNA
- 3 > Mobilitet
Udvikling af byens netværk og mobilitet
- 4 > Natur
Fremhævelse af natur i byen
- 5 > Kvarterer
Definition af Koldings kvarterer
- 6 > Byrum
Levende stueetager og offentlige rum
- 7 > Butikker
Aktiv udvikling af butikslivet
- 8 > Samarbejde
Tæt samarbejde og klare roller

Otte potentialer

> Introduktion og Sammenfatning

Kolding har med sin placering, sin historie og sin arkitektur en tæt bymidte med mange grundlæggende kvaliteter. Disse skaber et solidt fundament for en bymidte med en stærk identitet og unik DNA, hvor kunst, kultur, historie, design og uddannelse spiller en afgørende rolle.

Analyser og brugerinddragelse har dannet grundlag for formuleringen af otte potentialer for Kolding bymidte. Disse vil være gennemgående i handlingskataloget. Herfra udspringer de anbefalede handlinger.

1+1
= 3

1 SYNERGI

Synergi mellem bymidte og Kolding Storcenter

Kolding Storcenter har mere end **6 mio. besøgende** og tiltrækker kunder fra et stort opland. Der er stort potentiale for både Storcenter og bymidte i at styrke synergien mellem de to områder.

Storcenter og aflastningsområde står for **det nemme, det bekvemme og det velkendte**, mens bymidten skal udmærke sig ved det lokale og byde på **oplevelser**, som relaterer sig til handel og meget andet.

sammen
designer vi livet

2 DNA

Styrkelse af Koldings DNA

Kolding har med fyrtårne som bl.a. Koldinghus, Trapholt, Nicolai og Designskolen Kolding nogle unikke styrker inden for **kunst, kultur, historie, design og uddannelse**.

Samarbejdet og sammenhængen mellem institutionerne og bymidten skal styrkes og der skal etableres **en klar fortælling** om Kolding som designby.

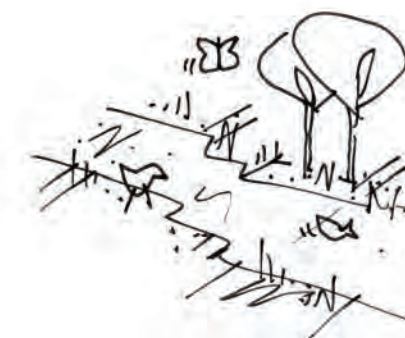

3 MOBILITET

Udvikling af byens netværk og mobilitet

I bymidten er funktioner som uddannelse, jobmuligheder, byliv, kultur og service tilgængeligt inden for ganske korte afstande. Det skal synliggøres og **adgang på cykel og til fods skal prioriteres** meget højere.

Ruter og forbindelser i og på tværs af kvarterer skal styrkes, så forløb og overgange føles naturlige og så Kolding opleves som **en hel by**.

4 NATUR

Fremhævelse af natur i byen

Kolding er rig på grønne og blå strukturer, som skal styrkes til rekreative formål. Byens brugere skal have **nem adgang** til og **mulighed for at opholde sig** i byens grønne omgivelser på alle tider af året.

Bymidten skal generelt fremstå **mere grøn**, så derfor skal både markante områder som Slotssøen, Slotsbanken, Havnen og Åen indtænkes sammen med integrering af grønt i mindre skala på gader og pladser.

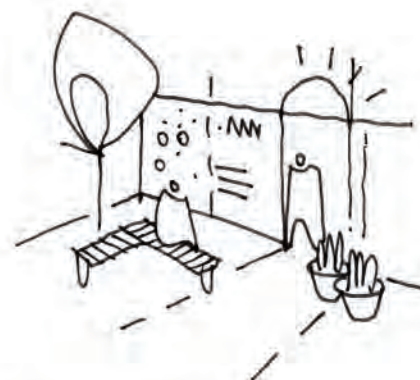

5 KVARTERER

Definition af Koldings kvarterer

Bymidten i Kolding skal have en række kvarterer, der alle har en stærk identitet og er båret af lokal stolthed. De skal programmeres til at tilgodese forskellige brugergrupper og danne rammen om Kolding som destination og **det gode hverdags- og kulturliv**.

Kvartererne skal være **godt forbundne** med gode forhold for fodgængere og cyklister, skiltning, tydelige forbindelser, klare visuelle kendetegn og karaktertræk. **Kvarterbaserede samarbejder** er centrale, når potentialet skal foldes ud.

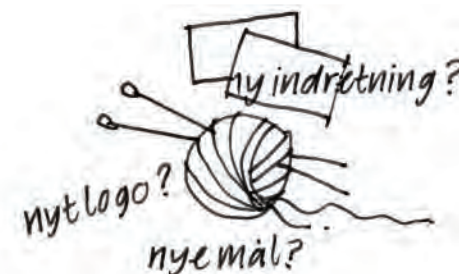

6 BYRUM

Levende stueetager og offentlige rum

De fysiske rammer skal tilgodese de gode oplevelser til fods. For at skabe en levende og oplevelsesrig by skal facader, kantzoner og de offentlige rum styrkes, så der er masser af **oplevelser og invitationer**, når man bevæger sig igennem bymidten.

Byrum skal være varierede og programmeres således, at de tilsammen omfavner en **mangfoldig brugergruppe**. Hertil skal der være et mix af både kommercielle og gratis muligheder for **ophold og aktivitet**.

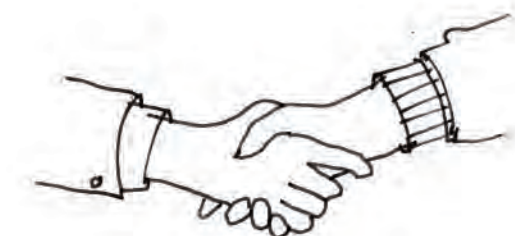

7 BUTIKKER

Aktiv udvikling af butikslivet

Udvikling af de enkelte butikker er afgørende, hvis de skal klare sig godt også i fremtiden. Indsatsområder er f.eks. **den overordnede strategi, digitale kompetencer, sociale medier, salg og service** samt fysisk indretning af **en attraktiv butik**.

De enkelte lejere og ejere i stueetagen skal opfordres til at **indre deres facade og kantzone** på en måde, så de bidrager til en positiv opfattelse af det offentlige rum.

8 SAMARBEJDE

Tæt samarbejde og klare roller

Et tæt samarbejde med klar rollefordeling er afgørende for at skabe en fremgangsrig bymidte. **Alle relevante aktører skal være med**, herunder Business Kolding, Kolding Kommune, City Kolding, Kolding Storcenter og repræsentanter for kulturlivet og hvert kvarter.

Alle skal kende deres rolle og opgave og løfte i flok for at styrke den **fælles ambition og identitet** for Kolding.

Otte kvarterer

> Introduktion og Sammenfatning

Et af potentialerne for udviklingen af Koldings bymidte er inddelingen af en række kvarterer med forskellige karakterer og oplevelser. Afgrænsningen af disse kvarterer er bestemt ud fra analyser og brugerinddragelse i forhold til områdernes eksisterende identitet og potentialer.

Storcenterområdet

Området omfatter:
Kolding Storcenter og aflastningsområdet.

Pejlemærker for udviklingen:

- > En tilgængelig destination
- > Praktisk indkøb og shopping
- > Aflastningsområde kun med større butikker
- > Stærkt samarbejde med bymidten
- > Et potentiale for bymidten

Latinerkvarteret

Området omfatter:
Adelgade, Låsbygade, Blæsbjerggade og Nicolai.

Pejlemærker for udviklingen:

- > Farverigt og skævt
- > Værksteder og kreative stueetager
- > Nicolai som kulturelt hjerte
- > Prioritering af bløde trafikanter
- > Mulighed for ophold i grønne omgivelser

Handelskvarteret

Området omfatter:
Den centrale bykerne og gågaderne.

Pejlemærker for udviklingen:

- > Klassisk handel i intensiveret netværk
- > Unikt og lokalt indkøb
- > Levende og animerede stueetager
- > Prioritering af fodgængere
- > Udnyttelse af tomme lokaler

Åkvarteret

Området omfatter:
Sydlige Søndergade, Ålegården, Riberdyb og Holmsminde.

Pejlemærker for udviklingen:

- > En grøn oase
- > Rammen om boligliv i byen
- > Aktiviteter, leg og bevægelse
- > En forside fremfor en bagside
- > Fællesskab og foreningsliv i Søndergade

Kulturkvarteret

Området omfatter:
Området og funktionerne omkring Slotssøen.

Pejlemærker for udviklingen:

- > Koble kulturinstitutionerne
- > En destination
- > Unik og historisk karakter
- > Styrket overgang til Handelskvarteret
- > Ophold og aktivitet ved Slotssøen og slotsbanken

Stationskvarteret

Området omfatter:
Banegårdspladsen, Munkegade og østlige Jernbanegade.

Pejlemærker for udviklingen:

- > Et stærkt udgangspunkt
- > Et dynamisk og livligt knudepunkt
- > En attraktiv akse / rød løber
- > En banegårdsplads med bænke og grønt
- > Et område med tilgængelig information

Havnekvarteret

Området omfatter:
Inderhavnen og erhvervshavnen.

Pejlemærker for udviklingen:

- > En unik maritim atmosfære
- > Et aktivt og rekreativt område
- > Et integreret kvarter i Kolding
- > Kreativt og eksperimenterende
- > Historisk og nutidigt byggeri

Campuskvarteret

Området omfatter:
Området omkring uddannelsesinstitutionerne.

Pejlemærker for udviklingen:

- > Et livligt og inspirerende campus
- > Studiemiljø, ungdomskultur og læring
- > Nutidig arkitektur og design
- > Mere grønt og adgang til åen
- > Mulighed for ophold på tværs af skoler

Arbejds måde

> *Introduktion og Sammenfatning*

Nogle anbefalinger om hele tilgangen til udviklingen af Kolding bymidte.

1. Kommunen er den fødte dirigent i orkestret

Kommunen har en naturlig hovedrolle ift. at drive udviklingen af bymidten frem. Derfor foreslår vi en kommunalt ansat bymidtekoordinator, ligesom kommunen samler alle væsentlige interesser i Strategisk Bylivsforum (se 'Samarbejde' for uddybning, side 56).

2. Tænk i midlertidighed og pilotprojekter

Midlertidighed og pilotprojekter er gode til at skabe byliv og samtidig få testet ideer, inden de evt. skaleres op som permanente anlægsprojekter. Der er f.eks. en del grønne pilotprojekter i handlingskataloget, som kan afprøves i de enkelte kvarterer.

3. 'Hacks' og strategisk brug af puljemidler

'Hacks' er små projekter, der kan realiseres lokalt i kvartererne, f.eks. til at udfolde Koldings unikke DNA med styrker inden for kunst, kultur, historie, design og uddannelse. De holder samtidig gryden i kog og bidrager til, at den gode energi hele tiden holdes vedlige. Giv støtte til dem, evt. ved at målrette eksisterende puljemidler.

4. Brug pengene, hvor de giver størst effekt

Prioriter de indsatser, der giver størst effekt for pengene. Kig bredt rundt i hele værktøjskassen. Er det facilitering af gadesamarbejder, aktiv udvikling af detailhandlen, nye belægnings eller parkering, der er mest behov for? Ofte prioriteres anlægsinvesteringer (for) højt.

4. Brug data

Der er meget mavefornemmelse og ikke altid så mange fakta rundt omkring i bymidterne. Prøv at måle effekten af de tiltag, I laver. Bylivsmålingerne fra sommeren 2019 giver et solidt udgangspunkt for de kommende års arbejde med en levende bymidte.

5. Skab gadebaserede samarbejder

Kvartererne egner sig godt som arenaer for handling. Byer som Vejle og Silkeborg har i de senere år satset på gadeforeninger/kvartersamarbejder og været glade for det. Derfor er udvikling af otte handlekraftige kvarterer en central prioritering i handlingskataloget.

6. Få grundejerne og de andre aktører med

Grundejerne har en stor interesse i en levende bymidte, hvor lokalerne kan lejes ud. Men i mange byer er de nærmest ikke med i samarbejdet om udviklingen. Priorité at inddrage dem i et forpligtende samarbejde. Det sker naturligt i Strategisk Bylivsforum (se afsnittet 'Samarbejde', side 56).

7. Inddrag kunderne

Spørg jævnligt kunderne, hvordan de oplever bymidten. Det er gratis feedback, og den er rigtig meget værd. Gadesamarbejderne er oplagte til at gøre dette, da de dermed får direkte feedback til udviklingen af deres eget kvarter.

8. Skab fælles billeder

Fælles billeder er vigtige, når man skal udvikle sig i fællesskab. F.eks. kan en studietur for alle bymidteaktører en gang om året kan skabe stor værdi. Den behøver kun tage en enkelt dag. Temaer kan være udvikling af kvarteridentiteter, bæredygtige og grønne tiltag osv.

Handling: En studietur for alle bymidteaktører (1-2 dage)

9. Gør status en gang om året

At skulle præsentere en status på bymidten en gang om året, er en god anledning til at give den en ekstra skalle. Det er godt og motiverende at have noget at arbejde op imod. Vi anbefaler et fælles stormøde for bymidteaktørerne en gang om året.

Handling: Et årligt stormøde med fælles status på fremdrift i bymidten (Handlinger beskrives på næste side)

Anbefalinger til 2020/21

> Introduktion og Sammenfatning

Vi anbefaler, at der i 2020/21 er fokus på at styrke samarbejdet mellem bymidtens aktører, få startet gadeforeningerne op og gennemføre nogle pilotprojekter, som kan styrke det grønne i bymidten og bidrage til at folde Koldings DNA ud. Anbefalingerne kort:

Få samarbejdsmodellen på plads (se afsnittet 'Samarbejde' for detaljer, side 56)

- 1. Kom godt i gang med Strategisk Bylivsforum**
- dialogforum for alle bymidtens interessenter.
- 2. Ansæt en kommunal bymidtekoordinator**
- kommunens tovholder på udviklingen af bymidten.
- 3. Ansæt en erhvervskonsulent med fokus på detailhandel**
- som sikrer, at butikker og serviceerhverv udvikler sig.
- 4. City Kolding på skinner**
- definer kerneopgaven og kom godt i gang.
- 5. Opstart af gadebaserede samarbejder**
Udvælg 2-3 gadebaserede samarbejder, som I starter med.

Fysiske tiltag

- 6. Prioriter anlægsprojekter og strategier, der kobler byen sammen**
Udstik en retning for den fremtidige udvikling ved at udpege og igangsætte større projekter
- 7. Udvikl pilotprojekter på kvartersniveau**
Afprøv strategier og eksperimenter i byrummet gennem pilotprojekter
- 8. Aktiver de store kulturelle fyrtårne**
Etabler samarbejder med fyrtårne, som hurtigt kan føre til fysiske og visuelle tiltag i byens rum

Handlinger og Handlingsoversigt

> Introduktion og Sammenfatning

Handlingskataloget indeholder en række konkrete handlinger for styrkelse af bymidten. De er alle baseret på analyser og idéer fra brugerinddragelsen og omsat af rådgiverne.

På denne side ses en oversigt over de fem forskellige kategorier af handlinger, der gennemgås i handlingskataloget. På de enkelte sider igennem dokumentet er handlingerne beskrevet og markeret med symbolet svarende til den aktuelle kategori.

For at sikre overblik bag de identificerede handlinger i handlingskataloget, er alle handlinger samlet i et skema på næste side. Her er de kategoriseret på by- eller kvartersniveau samt efter type af handling.

I hver kategori er listet titel på handling og sidetal for hvor i handlingskataloget den konkrete handling er beskrevet. Samtidig er initiativtager angivet.

ORGANISERING

Beskriver de processer, mulige modeller og interessenter, som skal etableres og aktiveres, for at sikre de bedste strukturelle rammer for de identificerede handlinger.

Initiativ: Lokalt - kommunalt

LOKALT INITIATIV

Beskriver de projekter, som udspringer lokalt og uden overordnet koordinering fra Kolding Kommunes side.

De lokale initiativer er afgørende for etablering af forankring, ejerskab og forandring på kort sigt.

Tid: > 12 mdr
Økonomi: -
Initiativ: Lokalt

PILOT PROJEKT

Beskriver de projekter, som kan implementeres på kort sigt med små investeringer og som tester løsninger og brugsmønstre før et egentligt projekt udvikles.

Pilotprojekter bruges til at teste løsninger, borgerinddrage, evaluere og tydeliggøre forandringer og handlinger.

Tid: > 12 mdr
Økonomi: > 500.000
Initiativ: Kolding Kommune

PROJEKT

Beskriver de projekter, som kræver planlægning, politisk godkendelse og investering og som kan/bør realiseres inden for en 3-årig periode.

Projekter indfrier potentialer og løser udfordringer på kvartersniveau.

Tid: > 36 mdr
Økonomi: > 3.000.000
Initiativ: Kolding Kommune

PROJEKT +

Beskriver de projekter, som kræver langsigtet planlægning, politisk godkendelse, væsentlige investeringer og omfang.

Projekt + indfrier potentialer og løser udfordringer på bystrategisk niveau.

Tid: < 36 mdr
Økonomi: < 3.000.000
Initiativ: Kolding Kommune

ORGANISERING

Uddybes under 'Samarbejde', side 56:

Organisatoriske handlinger – overblik til skemaet

Strategisk Bylivsforum startes op

Der ansættes en bymidtekoordinator

Der ansættes en erhvervskonsulent med fokus på detailhandel/erhverv i gadeplan

City Koldings kerneopgaver defineres

Gadeudvalgene startes op

Der allokeres en pulje på 25-75.000 kr. pr. år, som hvert gadeudvalg kan søge

Uddybes under 'Arbejds måde', side 16:

En studietur for alle bymidteaktører (1-2 dage)

Et årligt stormøde med fælles status på fremdrift i bymidten

	 SAMLET BYMIDTE	1 STATIONSKVARTERET	2 HAVNEKVARTERET
 LOKALT INITIATIV	<p>Støtte til 'Hacks', side 40</p> <p>Samarbejde med kulturinstitutionerne, side 40-45</p>	<p>Den gode butik, side 52, 73</p> <p>Den røde løber, side 65</p>	
 PILOT PROJEKT	<p>Sundhedskampagne, side 48</p>	<p>Fodgænger prop, side 65</p>	<p>Stationsforbindelse, side 67</p> <p>Byrumspiloter, side 67</p>
 PROJEKT	<p>Visuel identitet, side 40</p> <p>'En dag i Kolding', side 41</p> <p>Grønne ruter og aktiviteter, side 48</p> <p>Træ- og begrønningspolitik, side. 49</p>	<p>Information og forbindelser, side 65</p> <p>Bænk Munkegade, side 65</p>	<p>Tunnelforbindelse, side 67</p> <p>Samlingspunkt, side 67</p>
 PROJEKT +	<p>Parkeringsstrategi og udførelse, side 46</p> <p>Cykelstrategi og udførelse, side 46</p>	<p>Banegårdspladsen, side 65</p> <p>Biograf, side 65</p> <p>Munkegade forbindelse, side 65</p>	<p>Fremtidig udvikling, side 67</p> <p>Bevaring, side 67</p> <p>Aktiviteter på vand, side 67</p>

3

KULTURKVARTERET

4

STORCENTEROMRÅDET

5

HANDELSKVARTERET

6

LATINERKVARTERET

7

ÅKVARTERET

8

CAMPUSKVARTERET

Den gode butik, side 52, 73

Grønne gårde, farverige gavle,
side 75

Nicolai loop, side 75

Den gode butik, side 52, 73

Grøn pilot, side 73, 75

Grøn pilot, side 75

Adgang til Handelskvarteret,
side 73

Fodgængertrafik, side 73

Begrønning og ophold, side 75

Trafik, side 75

Nicolai belægning, side 75

Adgang til åen, side 77

Åsteder +, side 77

Overdækkede 'pauser', side 77

Fælles Campus, side 79

Læsesal, side 79

Begrønning, belysning,
belægning, side 73

Belysning, belægning, side 75

Omdannelse af Søndergade,
side 77

Fortætning, side 79

Forbindelser til Slotssøen,
side 69

Leg, side 69

Styrkede forbindelse, side 39, 71

Shuttlebus, side 39

Kulturbyggeri, side 69

Den Spanske Trappe, side 69

Akseltorv og Nicolai Plads,
side 69

Svævebane, side 39, 71

Processen

> Introduktion og Sammenfatning

Processen for udarbejdelsen af handlingskataloget læner sig op ad tidligere og parallelle processer i kommunen. Omdrejningspunktet for processen er analyser og workshops foretaget i Kolding for at sikre at projektet er funderet lokalt.

Opsamling på eksisterende viden

Der er i årene 2016-19 gennemført en række undersøgelser af forskellige aspekter af bylivet og detailhandlen i Kolding. De inddrages undervejs i analysen.

Analyse af bymidten

Rådgiverne har brugt tid i Kolding og analyseret bymidtens styrker og uudnyttede potentialer. Iagttagelserne er en del af fundamentet for anbefalingerne.

Bylivsregistreringer

Over sommeren 2019 er der gennemført intensive undersøgelser af bylivet i Kolding bymidte. Der er gennemført registreringer af ophold i byens rum, tællinger af fodgængere og korte voxpops, hvor flere hundrede mennesker har givet viden om deres ærinde i byen.

Workshop I & II

Se modsatte side.

Byvandring

I september 2019 deltog ca. 30 koldingensere i en byvandring, som borgmester Jørn Pedersen var vært for. Den gik bl.a. til AL Passagen, Latinerkvarteret, Jernbanegade og Tombolapladsen. Undervejs var der livlig diskussion og indlæg også fra cityforeningen.

Kataloget udarbejdes

Overblik og strukturering af alt indsamlet materiale til udarbejdelse af det endelige handlingskatalog.

indledende fase

analyse

registreringer

brugerinddragelse

opsamling

handlingskatalog

handling ...

Parallel proces: Revitalisering af City Kolding

Der har i 2019 været gennemført en parallel proces med det formål at revitalisere City Kolding og styrke organiseringen af bymidtens aktører. Rådgiverne har fulgt dette arbejde tæt, da et stærkt samarbejde er en afgørende løftestang for realisering af planen.

Workshops

Der var stor opbakning til projektet, da cirka 120 lokale mødte op til to workshops, arrangeret af Kolding Kommune. Her blev Kolding bymidtes fremtid diskuteret og rammerne for handlingskataloget fastsat. Det er det lokale engagement og analysen af Koldings fysiske og sociale struktur, der er med til at give kataloget dets lokale forankring. Handlingerne i kataloget er baseret på workshopdeltagernes idéer og omsat af rådgiverne.

Workshop I: Udvikling af kvarterer

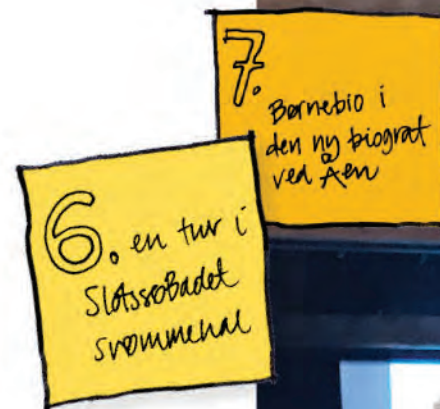
På første workshop præsenterede rådgiverne de første analyser af Koldings potentialer som handelsby. Deltagerne arbejdede herefter i grupper med et af hovedgrebene i handlingsplanen: Udvikling af stærke kvarterer og gadeidentiteter.

De overordnede konklusioner fra workshoppen var at arbejde videre med:

- > Mere fællesskab og samarbejde
- > Mere sammenhæng og bedre forbindelser
- > Fremhævelse af byens kvaliteter
- > Flere oplevelser
- > Fokus på bæredygtighed

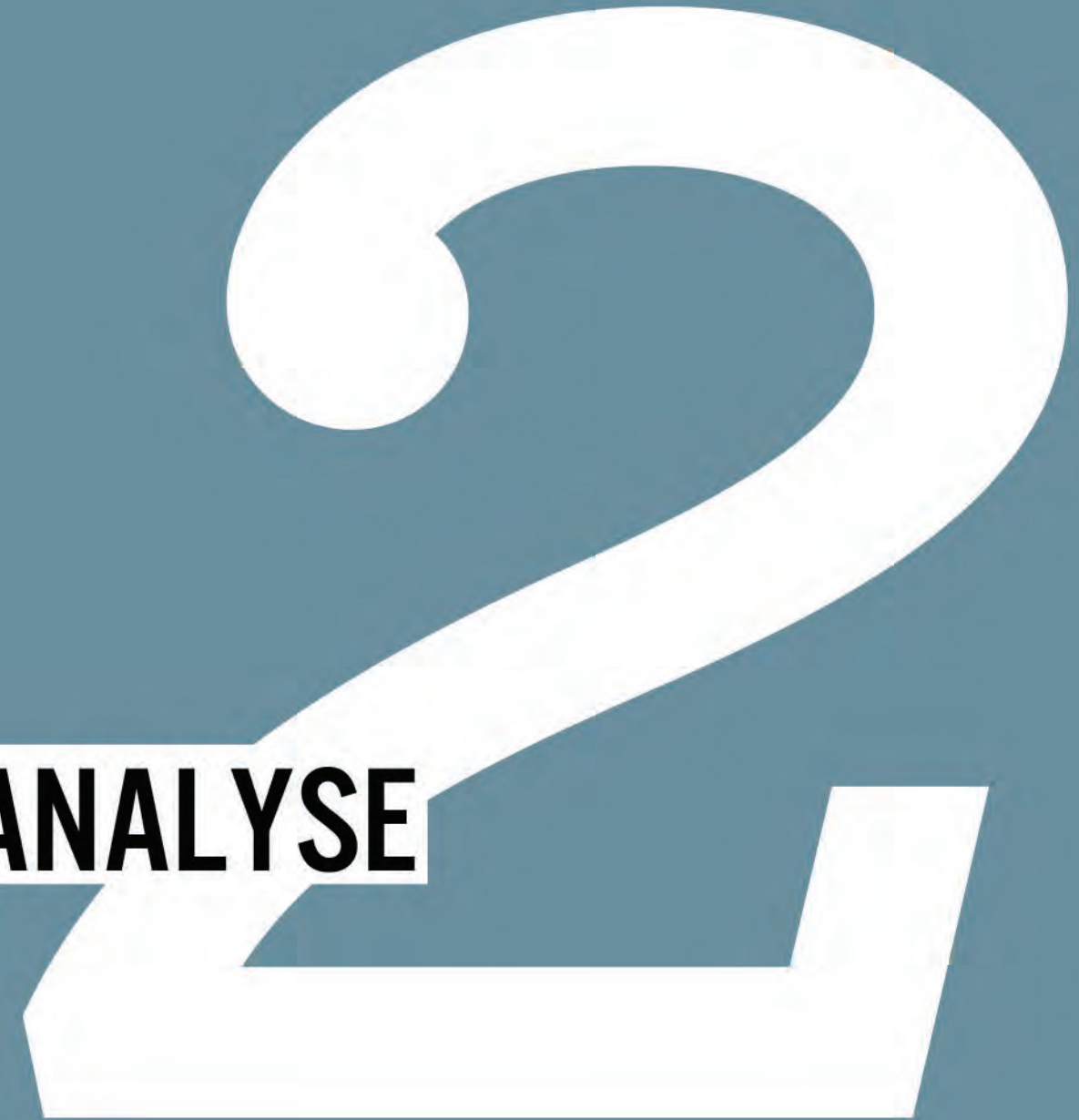
Workshop II: En dag i Kolding

Anden workshop indledtes med, at detailhandlere præsenterede fem små tiltag som den første workshop havde inspireret. Resten af workshoppen havde fokus på 'En dag i Kolding' - hvor deltagerne i grupper udviklede forslag til, hvordan bymidten kan blive mere attraktiv for forskellige målgrupper.

ANALYSE

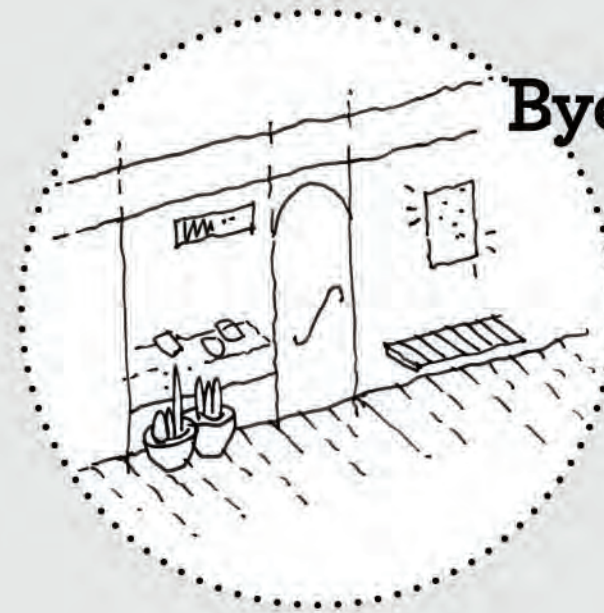
> ANALYSE

Et kig på Kolding

Det følgende kapitel er en analyse af Kolding bymidtes byliv, handel og fysiske rammer. Indholdet er baseret på bylivsregistreringer, tællinger, voxpop interviews og workshops udført i bymidten i 2019.

Analysen har til formål at danne retningen for de fremtidige handlinger, og den fokuserer derfor alene på at udpege de styrker og svagheder, der for Kolding bymidte udgør de største potentialer i udviklingen af byen.

Analysen har defineret handlingskatalogets otte potentialer, som direkte adresserer styrker og svagheder beskrevet i dette kapitel. Disse otte potentialer udfoldes i detaljer i næste kapitel.

Byens rum

Om Koldings fysiske rammer og den menneskelige skala.

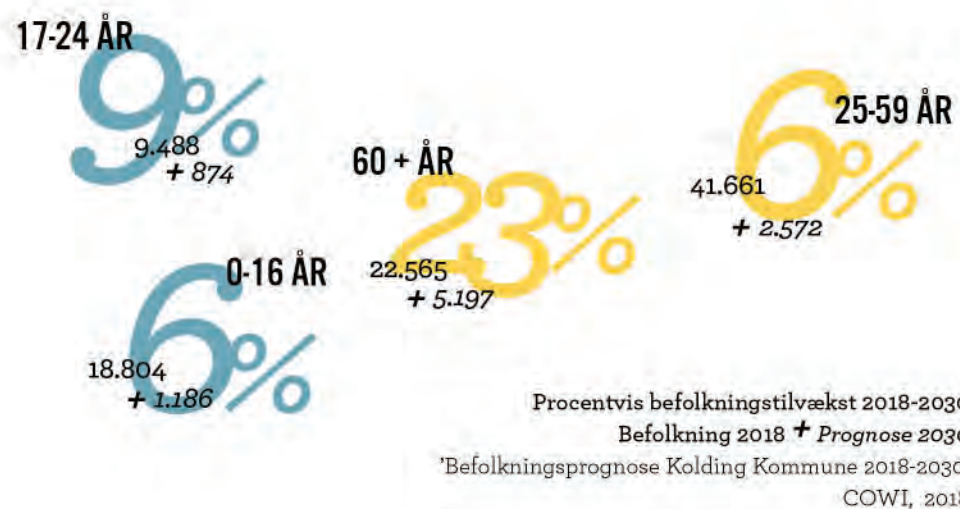
Handelslivet i dag

Om handlen i Kolding og kontrasterne mellem Kolding Storcenter og bymidte.

Bylivsmålinger

Om byens borgere og besøgende og hvordan de bruger byen.

Byens rum

> Analyse

Kolding bymidtes fysiske rammer opleves varieret med historiske tilbageblik som Koldinghus og Sct. Nicolai Kirke fra 1200-tallet og til moderne byggerier og kvarterer, der repræsenterer nutidens arkitektur og teknologi.

Udover den moderne bys udvikling af detailhandlen, stiller den hastige fysiske udvikling af byerne også krav til et øget fokus på planlægning, således at de udvikles til fortsat at fremstå som hele og sammenhængende. De fysiske rammer og netværk spiller en vigtig rolle i bevarelsen af byens essens og autenticitet. Hertil kan der tages ved lære af planlægningen af de gamle bykerner i udviklingen af nye byområder, så fokus på oplevelsen af de fysiske rammer stemmer overens med den menneskelige skala og hastighed.

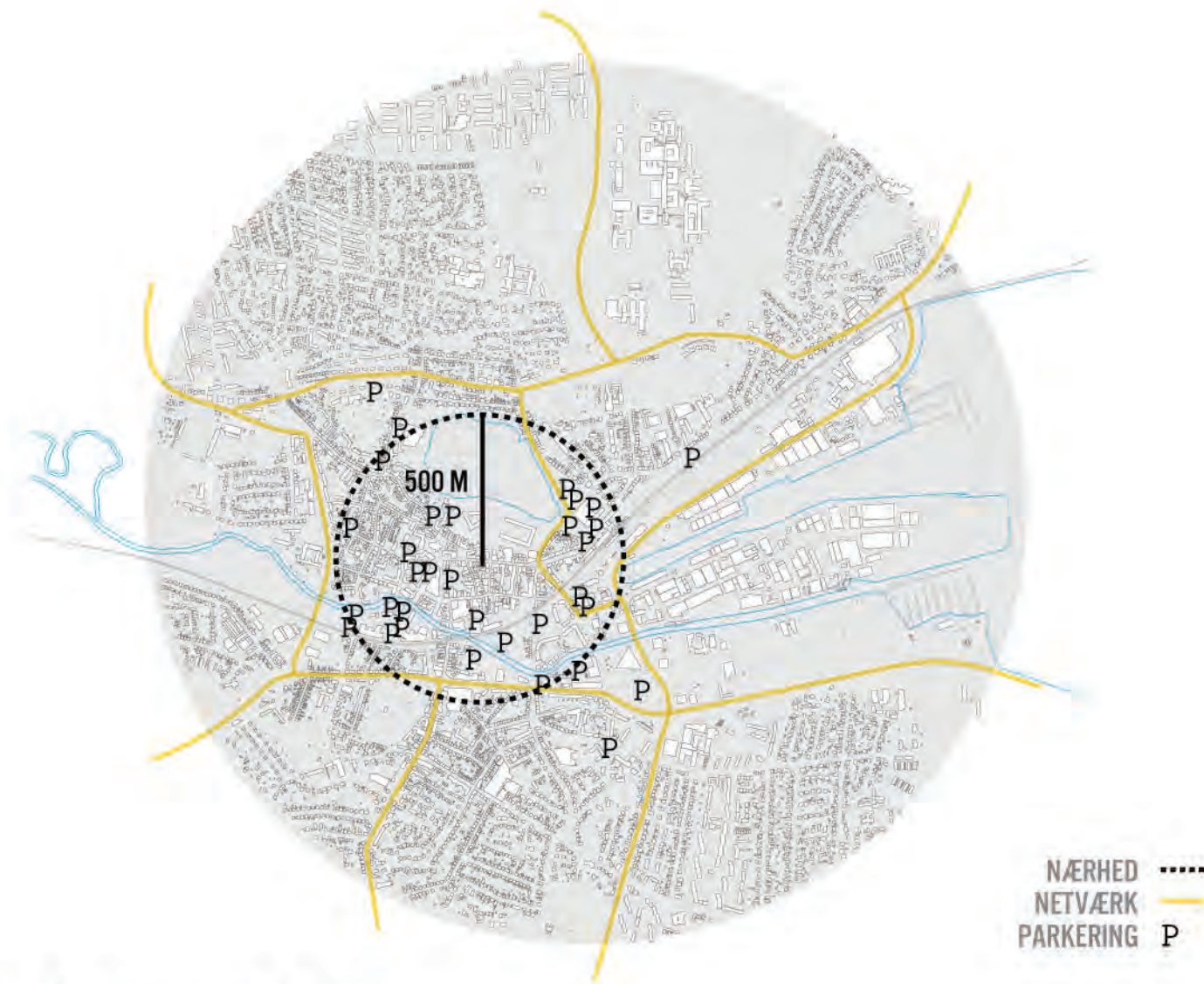
Det følgende er en analyse af Kolding bymidtes fysiske rammer, hvordan udviklingen forholder sig til den eksisterende by og hvilke potentialer, der findes til styrkelse af byens sammenhæng og identitet.

Historiske kvarterer og nye bydele

Kolding har med sin størrelse og skala en karakter af en mellemstor by med en lokal sammenhængskraft, hvor man kender sine naboer og hvor der ikke er langt fra borger til borgmester. På samme tid rummer Kolding nogle af Danmarks store destinationer, som Koldinghus og Trapholt, samt stærke institutioner, som Designskolen Kolding og Syddansk Universitet. Dette betyder, at byen med dens egne borgere og lokale forankring også kigger udad og taler til et meget større publikum.

Sammenhængende udvikling og fortætning

Kolding kommune spås en befolkningstilvækst frem til 2030 på 10,6% hvilket er over landsgennemsnittet på 6%. Dette betyder at der er et stort potentiale for at etablere nye byområder, og i lige så høj grad, at fortætte og styrke de eksisterende. Ny og eksisterende bebyggelse skal hænge sammen og der skal arbejdes frem mod en by, der er mere fodgænger- og cykelvenlig, så der opstår balance i hvordan mennesker ankommer og bevæger sig i bymidten (se nuværende tal til højre).

Mål om flere fodgængere og cyklister

Kolding bymidte er tilgængelig i bil fra større indfaldsveje i periferien, som når centrum og omkranser bymidten og dens finere netværk af gader. Pga. indfaldsvejenes krydsning af bymidten og bilisternes behov for at nå de centrale parkeringspladser, fremstår bymidten i nogle områder stærkt domineret af enten kørende eller parkerede biler. Kommunens helhedsplan beskriver en vision om et styrket netværk, hvor trafikken 'foregår på fodgængeres og cyklisters præmisser'.

Fra menneskelig til stor skala

Den gamle bykernes netværk af byrum og gader besidder en detaljerigdom og er bygget i en skala, der taler til den menneskelige skala og hastighed. Skalaen forstørres længere fra kernen, hvor også fornemmelsen af det logiske netværk og forløb udviskes. Her opleves forholdet mellem netværk og funktioner ikke harmonisk fra en fodgængers perspektiv.

Mangel på hierarki i byrummene

Byen indeholder et stort antal byrum til rekreation og ophold, men mangel på definition, programmering og forskelligheder byrummene imellem betyder, at de ikke favner tilstrækkeligt bredt.

Afstande til fods opfattes store

Kolding bymidte har inden for en ganske lille radius adgang til uddannelse, jobmuligheder, byliv, kultur og service. Afstande mellem funktioner og destination opleves dog større i mangel på wayfinding og logiske ruter, hvilket kan betyde, at eksempelvis turister ikke udnytter deres besøg til fulde.

8%
PÅ CYKEL

35%
TIL FODS

39%
I BIL

18%
BUS/TOG

Adspurgt i bymidten:
Hvordan er du ankommet?

*Helhedskarakteren skal understreges -
fornyelse og omdannelse skal ske i respekt for den historiske
bykerne, de eksisterende byrum og bygningsstrukturen.*

'Udvikling af Kolding Bymidte' Helhedsplan, 2017

Uforløste potentialer

På kortet er markeret de væsentligste af Koldings uforløste potentialer, set fra et overordnet perspektiv. I et overordnet perspektiv har potentialerne stor indflydelse på byens helhed, men også afgørende betydning for oplevelsen af byen, når den opleves til fods i gadeplan.

Byens gamle og nye
bydele fremstår som
forskellige verdener.

Byens attraktioner
og tilbud kan træde
tydeligere frem.

Kolding Å og jernbanen
udgør en fysisk barriere
- byggerier langs 'vender
ryggen til' og gør det til
en bagside.

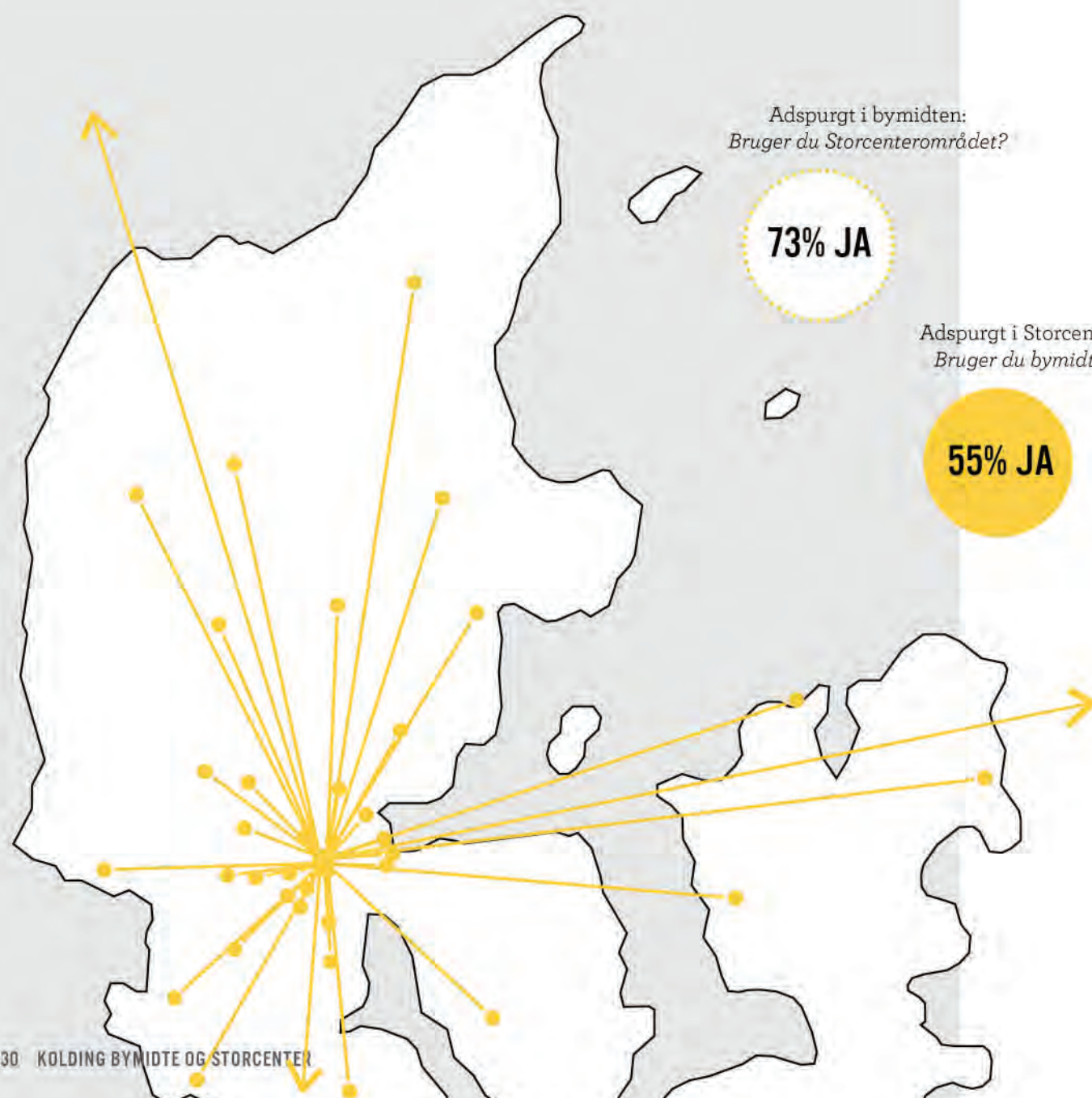
Der mangler
mentale og fysiske
forbindelser mellem
byens destinationer,
eksempelvis mellem
Kolding Storcenter og
bymidten.

Handelslivet i dag

> Analyse

På dette opslag udfoldes handelspotentialerne for bymidter og storcentre og der kastes et blik på hvilken fremtid Kolding bymidte står overfor ovenpå den øgede nethandel og Kolding Storcenters fortsatte succes.

Som illustrationen nedenfor viser, tiltrækker Kolding Storcenter et stort publikum fra meget af landet, hvilket bør ses som et potentiale for bymidten ligeså vel som for storcenteret selv. Til højre ses en liste over potentialerne for de to typer handelscentre og kontrasten imellem de to.

Hvad kan en bymidte?

> Danne rammerne om hverdagsbyliv ved at tilgodese praktiske og fritidsrelaterede behov.

> Afspejle en langsom udvikling, som giver byen lag og får den til at fremstå foranderlig og varieret.

> Give et autentisk indblik i en specifik by gennem historiske og arkitektoniske oplevelser.

> Byde på lokale og unikke forretninger drevet af lokale kræfter.

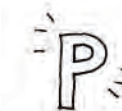

> Indeholde et mangfoldigt udvalg af kulturtilbud, der skaber liv hele døgnet.

> Samle forskellige mennesker gennem oplevelser og midlertidige begivenheder.

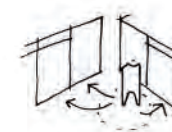
Hvad kan et storcenter?

> Være nemt tilgængeligt for billister og tilbyde gratis parkering.

> Samle alt under ét tag og dermed gøre shopping komfortabelt i al slags vejr.

> Indeholde et stort udvalg indenfor korte afstande, som gør shopping nemt og bekvemt.

> Indeholde større forretninger og dagligvarebutikker, som gør det muligt at handle stort ind.

> Indeholde kædeforretninger, som gør centeret pålideligt og velkendt.

Udviklingstendenser, der præger bymidterne og deres detailhandel

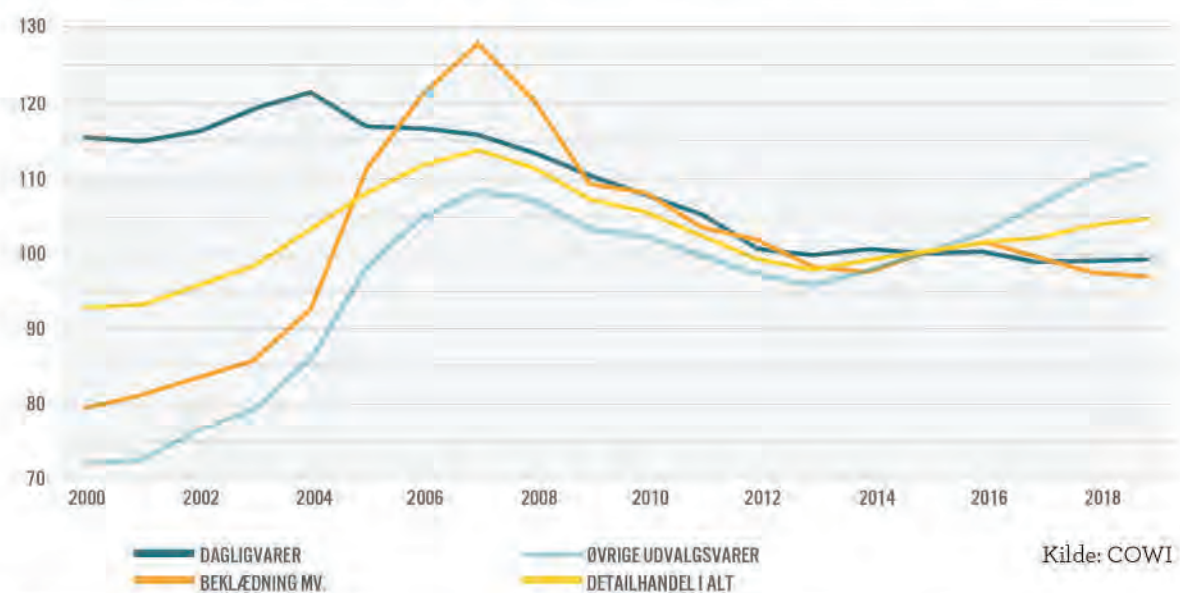
En række udviklingstendenser præger bymidterne og deres detailhandel i disse år.

> Stigende nethandel

Danskerne køber stadig mere på nettet. Alene fra 2017 til 2018 steg danskernes samlede e-handel med 9%. De sidste to år har de 40-59-årige indhentet de yngre aldersgrupper, når det kommer til at handle på nettet.

> Faldende omsætning i de fysiske butikker

I perioden 2007-2016 faldt omsætningen i fysiske butikker samlet set med ca. 11%. Siden har tendensen været en lille stigning i omsætningen, mens tøjbutikkernes omsætning fortsat falder. Grafen nedenfor illustrerer udviklingen.

> Dagligvarer handles fortsat lokalt

Der er store forskelle mellem varegrupperne: Ca. 2% af danskernes dagligvarekøb sker på nettet, mens andelen for beklædning er 12% og for andre forbrugsvarer (f.eks. elektronik, bøger osv.) 18% (tal fra 2017).

> Færre butikker og flere servicefunktioner i bymidterne

I bymidterne falder antallet af butikker, mens antallet af kundeorienterede servicefunktioner som f.eks. cafeer, frisører, negleklubber og fitnessstudier vokser.

> Omsætningen forskydes fra bymidter til aflastningscentre

En opgørelse af udviklingen fra 2003-2011 har vist, at der i byer med et større aflastningscenter (bl.a. Kolding, hvor aflastningscentret omfatter Kolding Storcenter og en række storbutikker) sker en løbende forskydning af omsætning fra butikkerne i bymidten til butikkerne i aflastningscentret.

> Stigende andel af butikker til leje eller salg

I efteråret 2019 nåede andelen af butikker, der er til leje eller salg, med 6,6% på landsplan det højeste niveau, der er registreret siden 2003, hvor erhvervsportalen Ejendomstorvet.dk begyndte at føre statistik med området.

> Nethandlen forventes at vokse

Der forventes fortsat vækst i nethandlen i de kommende år, og i 2029 forventes det, at følgende andel sker som nethandel:

Kilde: COWI

Amazons mulige indtog på det danske marked kan få store konsekvenser.

> Nye forretningsmodeller har potentiale

Borgerne overtager byens boghandel som andelsbutik, og de erhvervsdrivende rejser kapital til den restaurant, de savner. Nye samskabelsesmodeller er i vækst. Der tales om andelsbevægelsen 2.0. Potentialet for bymidterne er stort. Mange vil gerne.

> Bymidterne er under pres – konstant udvikling nødvendig

Samlet set er bymidterne under pres, og det kræver konstant udvikling og omstilling at holde dem levende og vitale. En aktiv indsats for udvikling af butikslivet kan fastholde både byliv og arbejdspladser. Det leder frem til anbefalingerne under 'Butikker' på side 54.

Kilder: COWI, ICP, Dansk Erhverv og Ejendomstorvet.dk.

Handelslivet i Kolding 2019

Tre væsentlige butiksområder

Koldings handelsliv er overordnet præget af en arbejdsdeling mellem tre områder:

> **Kolding Storcenter:** Storcentret satte i 2019 rekord med 6 mio. besøgende – en stigning fra 5,4 mio. året før. Det understreger, at Kolding som samlet indkøbs- og oplevelsesområde står stærkt. (Kilde: 'Seks millioner gæster lagde vejen forbi: Kolding Storcenter jubler over besøgstal for 2019, jv.dk')

> **Aflastningsområdet:** Med storbutikker, som typisk er svære at placere i en bymidte.

> **Kolding bymidte:** Overvejende mindre og mellemstore butikker og servicefunktioner.

Omstillingen fra butikker til en mere blandet bymidte er langt fremme i Kolding

I 2016 var der ca. 120 butikker og ca. 130 servicefunktioner i øvrigt i stueplan i Kolding bymidte. Dermed er Kolding godt i gang med omstillingen til en mere blandet bymidte, hvor butikker og andre kundeorienterede funktioner fylder lige meget.

Kun ca. 10 tomme butikslokaler

I efteråret 2019 var der ca. 10 tomme butikslokaler i Kolding bymidte. Det er relativt lidt og afspejler grundlæggende en god balance mellem udbud og efterspørgsel af butikslokaler. En lokal erhvervsrådgiver oplyser, at der overvejende bliver mindre butikslokaler ledige i bymidten, mens f.eks. H&M i 2019 flyttede ud af bymidten med henvisning til manglende plads.

Detailhandlen er presset

I løbet af task force-processen, der har ledt frem til dette handlingskatalog, har en række detailhandlere og øvrige interessenter givet udtryk for, at detailhandlen oplever et stort pres ift. at fastholde en fornuftig økonomi.

Innovative og handlekraftige butikker og serviceerhverv

Samtidig er det under task force processen blevet tydeligt, at der er betydelig innovationskraft i detailhandlen. Imellem de to workshops greb butikker og serviceerhverv teten og omsatte de mange ideer fra inspirationskataloget "Inviter din by", ligesom en idé med at synliggøre toiletter for kunderne på tværs af mange butikker og cafeer blev sat i gang.

Der åbner fortsat nye butikker i bymidten

I 2019 er der åbnet en række nye butikker i bymidten, f.eks. isbutikken Lillis i Låsbygade, Rosey Vintage og Antik Butik i Søndergade og en stor Only-butik i Helligkorsgade. Samtidig er børnetøjsbutikken Triple M flyttet til større lokaler i Helligkorsgade, bl.a. pga. pladsmangel efter åbning af webshop. I Adelgade er der åbnet Design Square galleri med fokus på møbler, kunst og design.

Det samlede billede:

Butikkerne oplever udviklingspres og reagerer med innovationskraft og dynamik

Det samlede billede: Butikkerne oplever at være pressede økonomisk, men samtidig vidner butiksaabninger, flytninger til større lokaler, det lave antal tomme butikslokaler og dynamikken under task force processen om, at der er stor udviklingskraft.

Det leder frem til de anbefalinger, der beskrives i afsnittet 'Butikker', side 54.

Bylivsmålinger

> Analyse

AL Passagen

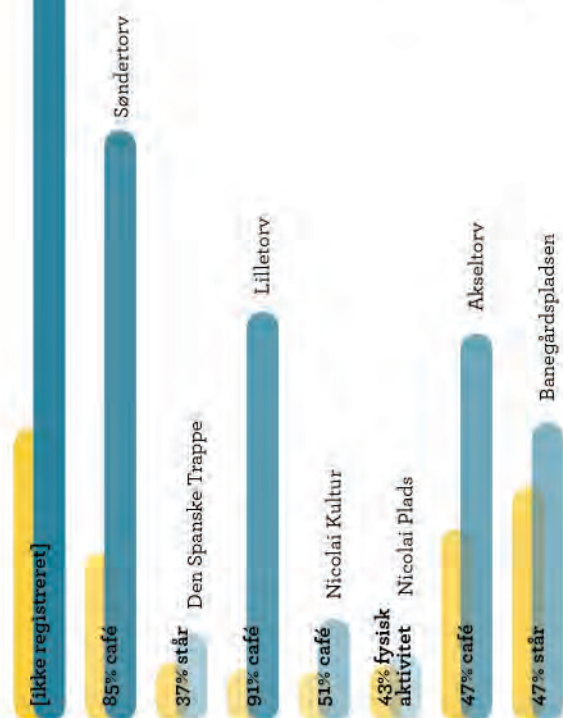
Kolding er en by med tilbud til en mangfoldig gruppe borgere, og med visionen 'Sammen designer vi livet' sættes bylivet og brugernes ve og vel i centrum for byens udformning og udvikling. Ligeledes sættes der fokus på samarbejde og sammenhængskraft som fundament for den velfungerende by.

Ligesom i mange andre danske byer har handelslivet i Kolding ændret sig markant bl.a. som følge af etableringen af Kolding Storcenter og øget nethandel. Det betyder, at brugernes forståelse for og brug af byen ændrer sig i en retning, der også stiller krav til en nytænkning af byens fysiske rammer. I kommunens handlingsplan er der derfor i visionen lagt vægt på, at byen skal tiltrække flere besøgende og byens rum skal invitere til mere ophold og alsidige aktiviteter. Samtidig fokuseres der på et øget samspil mellem byens funktioner, aktiviteter og tilbud, så Koldings fulde potentiale udfoldes for de besøgende og beboere.

Som supplement til tidligere bylivsanalyser er der i sommeren 2019 udført registreringer, tællinger og voxpops i Kolding bymidte og Kolding Storcenter, der bruges som datagrundlag i det følgende afsnit.

Opholdsregistreringer

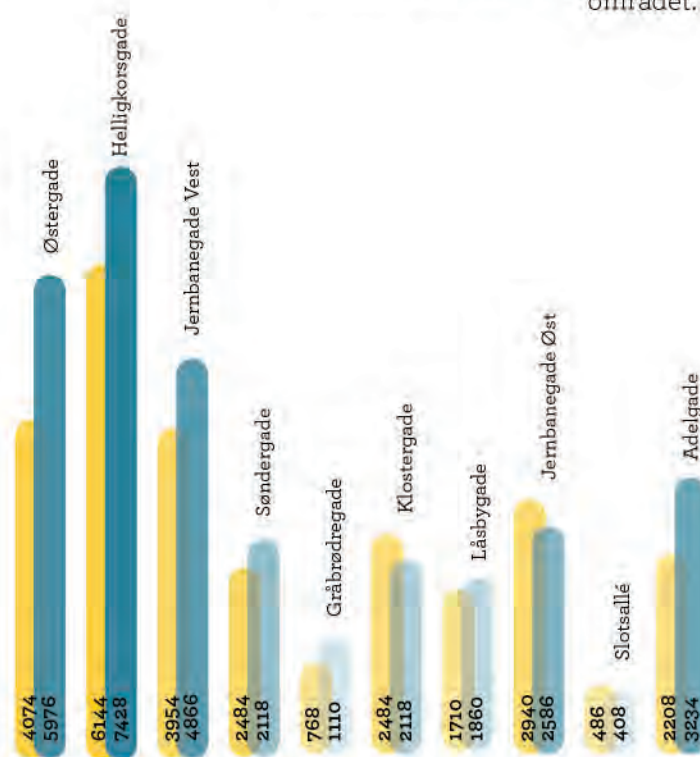
Tabellen viser ophold i Koldings byrum. Den viser, at AL Passagen og andre byrum af kommerciel karakter står for langt det meste ophold, mens et byrum som Nicolai overraskende ikke har meget ophold.

Forhold mellem ophold torsdag/lørdag samt foretrukne opholdstype i %, Juli 2019

Fodgængertællinger

Byens mest trafikerede gader er de centrale gader i handelskvarteret med et naturligt fald ud mod periferien. Mange af de adspurgte var lokale, som har daglig gang i området.

Antal fodgængere torsdag/lørdag, Juli 2019

8% UDLAND

Adspurgt i bymidten: Hvor kommer du fra?

61% KOLDING

15% DK

16% OPLAND

Ønsker om sammenhæng og farver

Under voxpops, spørgeskemaundersøgelser og interviews har en bred gruppe af byens brugere været med til at beskrive deres billede af Kolding. Et billede, der bærer præg af en generel anerkendelse af byens mange potentialer, men også mange tilkendegivelser om at byens sjæl, historie og atmosfære kan styrkes. Der efterlyses bedre **sammenhæng**, mere **variation** i tilbud og en **grønnere** og mere **farverig** by.

Citaterne nedenfor illustrerer nogle af deres beskrivelser af Kolding:

"[Det unikke ved Kolding] er, at vi har en utrolig smuk by og er så privilegerede at have et smukt slot midt i byen, samt mange spændende og lækre special butikker med et højt serviceniveau."

- 'Vores fælles bymidte', 2017

"Jeg bruger Storcenteret efter behov, men jeg er på det sidste blevet mere bevidst om, at jeg gerne vil støtte bylivet i midtbyen."

- Kvinde fra Kolding, 15-25
Voxpop, Juli 2019

"Det er altid godt med parker. Uanset hvor man er i verden kan man ses med venner i parken. Udover Koldinghus er der ikke mange grønne områder, der er afskærmet fra bilerne."

- Ung mand, 21 år
Folderen 'Unge og Fællesskaber', Januar 2019

"AL Passagen er det hyggeligste sted i Kolding og jeg kommer her ofte."

- Mand fra Aarhus, 50-70
Voxpop, Juli 2019

"Hvor er Koldinghus?"

- Flere turister spørger om vej på Akseltorv
Under opholdsregistreringer, Juli 2019

Forskel på brug af gamle og nye byrum

De fysiske rammer i Koldings byrum er varierede og særligt i den ældre bykerne appellerer skalaen og atmosfæren til den menneskelige skala og bevægelse. Det ses dog i nogle tilfælde, eksempelvis ved Den Spanske Trappe og på Banegårdspladsen, at rummets udformning ikke er tilstrækkeligt defineret og at dets brug ikke lever op til sit fulde potentiale. I de nyere byområder, eksempelvis omkring campus, registreres kun ganske få mennesker, der opholder sig i det offentlige rum. Her udfordrer den store skala, mangel på hierarki og mængden af trafik brugernes lyst til at stoppe op og gøre ophold.

Overvægt af kommercielt ophold

Opholdsregistreringerne viser, at 79% af al ophold blev registreret til at foregå i weekenden, hvor særligt AL Passagen er vel besøgt med 43% af al ophold. Her har man formået at brande og indrette sig på en detaljeorienteret måde, der taler til den menneskelige skala og til et specifikt publikum. Registreringer viser, at ophold mest foregår på caféer og at byrummene bruges af både lokale og besøgende. Der er et potentiale for at ophold i byrummene udfoldes til at være mere varierede, så der er flere oplevelser og bedre rammer for både førstegangsbesøg og hverdagsliv.

Ophold ved AL Passagens caféer og restauranter

Variation i funktioner / mangel på gratis ophold

Kolding rummer stor variation af funktioner indenfor erhverv, uddannelse, handel og boliger, hvilket kommer til udtryk i en sammensat og varieret bygningsmasse. Bymidstens og storcenterets kommercielle tilbud, caféer, forretninger, attraktioner, er vel besøgte. Samtidig rummer byen potentiale for gratis ophold og aktiviteter, der taler til en mere mangfoldig og oplevelsesorienteret tilgang til byen.

Byrum afspejler ikke byens mangfoldighed

Med byens blandede funktioner kommer også en mangfoldig beboersammensætning af personer i forskellige aldersgrupper, med forskellige baggrunde, indkomstniveau og formål i Kolding. Befolkningen står til at stige og særligt den ældre generation vil blive større. Byen rummer funktioner og rum, der tilgodeser den forskelligartede sammensætning, men mangler i nogle tilfælde sammenhæng og synliggørelse, der kan bidrage til oplevelsen af byen som mere mangfoldig.

Styrken i det midlertidige og foranderlige

Kolding dyrker det midlertidige og foranderlige ved at have tradition for graffiti-kunst, lokale markeder og senest de midlertidige installationer 'Fuglen' og 'Skoven'. Ligeledes har byen en række faste årlige begivenheder, såsom Kolding Kulturnat og Kolding Light Festival, som trækker mange beboere og besøgende til bymidten. De opleves af mange af de adspurgte i bymidten, som meget positive og vigtige for Koldings byliv, der i normale weekender kan bære præg af pendlernes fravær.

Fyldte gader til Kolding Kulturnat
Foto: Kolding Kommune

**IDÉKATALOG:
OTTE POTENTIALER**

➤ IDÉKATALOG: OTTE POTENTIALER

Sådan realiseres potentialerne

Der er et stort potentiale i at udvide vores opfattelse af Kolding bymidte som værende mere end klassisk gågade og detailhandel. Ved at introducere begrebet 'Kolding Bymidte 2.0' udvider vi også begrebet 'bymidte' til at rumme en bred vifte af oplevelser, som kan være et reelt alternativ til nethandel fra sofaen og den overdækkede tryghed i storcenteret.

Vi ser på, hvordan vi kan udvide den fysiske definition af bymidten og hvordan fortællingen om én styrket bymidte foldes ud. Og vi identificerer hvordan vi, via otte kvarterer, kan dyrke det unikke, det særlige og det "Koldingske" som en del af Kolding bymidte.

- 1 Synergi
- 2 DNA
- 3 Mobilitet
- 4 Natur
- 5 Kvarterer
- 6 Byrum
- 7 Butikker
- 8 Samarbejde

1 Synergi

Synergi mellem bymidte og Kolding Storcenter

> Idékatalog: Otte potentialer

Der ligger et stort potentiale i at styrke synergien mellem Kolding Storcenter med over 6 mio. besøgende og Kolding bymidte. At se det som et potentiale som andre byer ikke har.

Det ved vi

I sommeren 2019 blev borgere i Kolding spurgt, hvordan de bruger hhv. bymidten og Kolding Storcenter.

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at 55 % af kunderne i Storcenteret også brugte bymidten, mens 73 % af kunderne i bymidten også bruger Storcenteret.

Bymidten skal være stærk

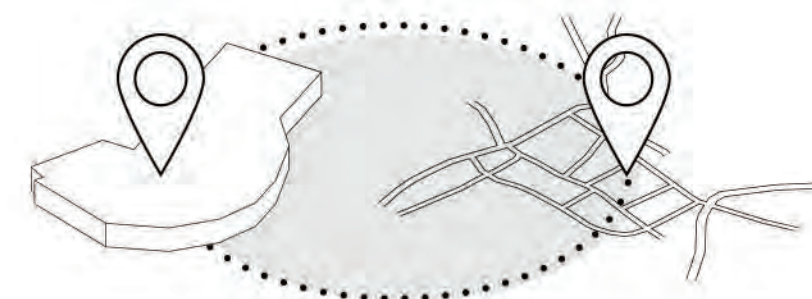
Storcenteret tilbyder en stor koncentration af kædebutikker, masser af parkeringspladser og mulighed for at shoppe i al slags vejr. Det er effektivt markedsført og tiltrækker kunder fra hele Jylland.

Bymidten skal rendyrke alt det andet: Autenticitet, historie, kultur, design, hygge og gode oplevelser. Unikke butikker, kunsthåndværk, gallerier, det attraktive bymiljø osv.

En undersøgelse fra 2015 viser, hvad folk opfatter som styrkerne i et butikscenter. Det er det nemme, bekvemme, og at man kan handle i al slags vejr. Undersøgelsen viser også, at kunderne i mindre grad opfatter butikscenteret som hyggeligt og et sted med gode oplevelser.

	HELT ENIG	ENIG	HVERKEN/ ELLER	UENIG	HELT UENIG	VED IKKE
"DET ER SMART, AT KUNNE KØBE DET MESTE ET STED"	24 %	40 %	29 %	4 %	3 %	1 %
"DET ER HYGGELIGT, AT HANDLE I ET BUTIKSCENTER"	5 %	31 %	34 %	17 %	13 %	1 %
"DER FOREGÅR OFTE SPÆNDENDE AKTIVITETER I ET BUTIKSCENTER"	2 %	18 %	37 %	16 %	14 %	13 %
"DET ER DEJLIGT AT KUNNE FORETAGE SINE INDKØB INDENDØRS UAFHÆNGIG AF DET DANSKE VEJR"	16 %	49 %	24 %	5 %	6 %	1 %
"DER ER GOD INSPIRATION AT HENTE I ET INDKØBSCENTER"	6 %	27 %	42 %	14 %	8 %	3 %
"DET ER ALTID EN OPLEVELSE AT KOMME I ET BUTIKSCENTER"	3 %	15 %	46 %	19 %	15 %	2 %
"DER ER ET GODT UDVALG AF BUTIKKER, SÅ JEG KAN NORMALT FINDE DET MESTE, JEG HAR BRUG FOR I CENTRET"	8 %	47 %	28 %	10 %	5 %	1 %

Kilde: Epinion

Når bymidtens styrker er fuldt udviklet, kan man udnytte synergien på en række måder:

Fælles markedsføring/gavekort/events/medarbejderarrangementer

Styrket fælles markedsføring af Storcenteret og bymidten er en oplagt mulighed. En række byer har forskellige tiltag, hvor nogle er nævnt nedenfor til inspiration.

> En fælles hjemmeside, hvor butikker og events markedsføres på tværs af bymidten og Storcenteret.
- Der kan f.eks. hentes inspiration i hjemmesiden Hillerod.nu.
Den er et resultat af et bredt samarbejde via Hillerød Byforum. Her er butikscenret Slotsarkaderne, handelstandsforeningen, grundejerne og kommunen gået sammen om at gennemføre en lang række tiltag, der styrker bymidten.

> I Esbjerg samarbejder cityforeningen og butikscenret Broen på en lang række områder, f.eks. events, markedsføring, medarbejderarrangementer og gavekort. Læs mere i casen th.

Synligt samarbejde

I Randers arbejder citychefen og centerchefen fra butikscenret tæt sammen. Deres faste, månedlige møder holder de på en cafe, netop for at vise alle, at de samarbejder. Det er en del af den positive fortælling om Randers, at man er stærk til at samarbejde.

Ansvar: City Kolding og Kolding Storcenter i fællesskab

40 MIN
TIL FODS

Hvor lang tid tager det, at komme fra
bymidten til Storcenteret?

14 MIN
PÅ CYKEL

7 MIN
I BIL

Bedre forbindelser

- + **Handling: Gang- og cykelsti**
> En generøs og veldesignet gang- og cykelsti mellem Storcenteret og bymidten kan styrke samspillet særligt for lokale kunder. Turen tager ca. 14 min på cykel.
- + **Handling: Shuttlebus**
> En shuttlebus på særlige tidspunkter kan også styrke samspillet bymidten og Storcenteret. Det kan f.eks. være i forbindelse med bestemte events, der gennemføres det ene eller begge steder, eller i juletiden. Det kan også være på faste ugedage og henvendt f.eks. til ældre mennesker, der gerne vil kunne bruge begge områder.
- + **Handling: Svævebane**
> Indrømmet, det er et vildt forslag. Men tænk, hvilken attraktion det ville være, hvis man i Kolding kunne tage svævebanen direkte fra den store "landingsplads".

CASE

Esbjerg: Synergi mellem bymidte og butikscenter

I 2015 fik Esbjerg butikscenret Broen i bymidten, og fra starten har der været fokus på at udnytte synergien mellem butikscenret og bymidtens erhvervsdrivende, som er organiseret i Esbjerg City.

Broen Shopping er medlem af Esbjerg City og centerchefen har en plads i Esbjerg City's bestyrelse. Aktiviteter koordineres mellem marketingchefen og centerchefen og den tætte kontakt betyder også, at man nemt kan hjælpe hinanden i hverdagen. Samarbejdet er tæt, og omfatter bl.a.:

Gavekort, hvor Broen Shopping fra dag et har været med i Esbjerg Citys gavekortsystem.

Årlig "Oscar-uddeling", hvor de ansatte i bymidtens og Broens butikker får priser for "sjoveste hår", "bedste kollega" osv. Der vises en premierefilm efterfølgende. Der er gratis popcorn og sodavand til alle.

Fælles bowlingarrangement med spisning og kåring i forskellige kategorier.

Fælles sponsorater i blandt andet Team Esbjerg - (kvindehåndbold), REHH (herrehåndbold) og Esbjerg Energy (Ishockey) - alle ansatte tilbydes gratis medarbejderbilletter til kampene.

Samarbejde om events, f.eks. ved den internationale gøgler-festival i starten af juli. Her er Broen Shopping en af "spillestederne" - Esbjerg City står for planlægning/koordineringen

Fælles markedsføring,

- > Fælles turistbrochure, der distribueres i sommerlandet, hvor man deles 50% om pladsen og 50% om udgiften (fast princip):
- > Broen er med i alle Esbjerg City- aviser, der udgives
- > Alle byens 5 årlige late night markedsfører man samlet - trods lidt forskellige åbningstide
- > Arrangementer for konfirmander: Blue Monday 80 siders hæfte med rabatter og gode tilbud osv.
- > Lyserød lørdag udvikler og markedsfører man også sammen

Projektet viser, at

- > Der er oplagte synergieffekter mellem bymidte og shoppingcenter
- > De omfatter et bredt spektrum af indsatser
- > Gode personlige relationer og et tæt samarbejde i det daglige fremmer realiseringen af gevinsterne

Foto: Esbjerg City

2 DNA

Styrkelse af Koldings DNA

> Idékatalog: Otte potentialer

Det skal være tydeligt, hvor man er landet, når man ankommer til Kolding. Kolding udmærker sig som designby og det skal være tydeligt i byen med en samlet visuel identitet, spændende arrangementer og eksperimenterende installationer. Herudover skal de lokale institutioner og privatpersoner aktiveres, så ejerskab etableres og målsætningen om en styrket bymidte bliver en fælles projekt.

Det følgende er initiativer til at fremme Koldings styrker indenfor kunst, kultur, historie, design og uddannelse.

Skab en visuel identitet og et fælles sprog

Som designby følger en særlig forventning til en by med en stærk visuel identitet, der alene i udtryk formidler byens sans for design. Den bør benyttes når der laves skilte, plakater, rapporter osv. Den skal ikke gøre al information ens og det er i orden at bryde koden, så længe der altid optræder en rød tråd og et nik til Kolding.

+ Handling: Visuel identitet - Fælles sprog på tværs af kvarterer

Overvej en bemanded turistinformation

Der er i dag mobil turistinformation på gaderne i sommermånederne i Kolding; Biblioteket har turistmateriale til rådighed, og alle butikker modtager Kolding Guiden og brochure før turistsæsonen starter op. Alligevel efterlyser borgerne i sommerens bylivsmåliger en mere synlig turistinformation. Dette kan føre til to overvejelser:

- > Større synliggørelse/markedsføring af den turistbetjening, der allerede er
- > Opgradering af den personlige betjening. Hvis Kolding bymidte skal udvikles som attraktion, der kan tiltrække flere gæster, ligger der en anden signaværdi i en synlig, personligt betjent turistinformation.

hacks

Eksempler på støtte til 'hacks' til gavn for bylivet:

- > Pulje til projekter og arrangementer (evt. rettet målgrupper, f.eks. børn)
- > Faglig støtte til opgradering af facade, stueetage eller byrum
- > Gratis lokaler til events eller opstart
- > Lån af p-plads til begrønning og ophold

Giv lokale muligheden for at tage ejerskab gennem 'hacks'

En afgørende faktor i udviklingen af en velfungerende bymidte er fornemmelsen af ejerskab fra byens borgere. For at aktivere koldingenserne kan der oprettes støtte, der giver dem mulighed for at udføre deres egne 'hacks' i byen med hjælp fra kommunen. Støtten skal være med til at synliggøre et fysisk eller økonomisk mulighedsrum, der kan inspirere borgerne til at opfinde deres egne projekter. Omdrejningspunktet, udviklingen og informationen om 'hacks' kan med fordel være BYtikken i Jernbanegade, som er åben og tilgængelig for borgerne.

+ Handling: Støtte til 'hacks'

Dyrk midlertidigheden og test brugen af byens rum

Midlertidighed kan tage form af arrangementer eller installationer og være med til at bidrage til ejerskabet af og kendskabet til byen. Giv brugerne en mulighed for at opleve noget nyt og test byens rum på nye måder. Disse korte piloter kan på en håndgribelig måde teste hvad der virker og hvad der ikke gør.

Eksempler på pilotprojekter er beskrevet i næste kapitel, side 63

Styrk samarbejdet med byens kulturinstitutioner

Sammen med borgernes ejerskab kommer byens vigtige institutioners ejerskab og engagement i byen og bylivet. På de følgende sider er udarbejdet fire brainstorms på hvordan store institutioner kan indtage byens rum og bidrage til bylivet endnu mere end de gør i dag.

Siderne skal ses som inspiration og som et udgangspunkt for et samarbejde og en diskussion med institutionerne om hvilke fælles initiativer, der kan sættes i gang i byen.

+ Handling: Samarbejde med kulturinstitutionerne

Udvikl 'En dag i Kolding'-foldere til inspiration for nye oplevelser

Kolding skal opleves på tværs af kvartererne, og der skal være mulighed for at få oplevelser for alle typer brugergrupper i hvert kvarter. For at samle disse oplevelser og overskueliggøre for turister kan oplevelser samles i foldere, der sammensætter 'En dag i Kolding' for hver relevant brugergruppe. Hvor skal børnefamilien lege? I hvilket kvarter får den studerende en billig kop kaffe?

Sørg for at eksisterende foldere som 'Designwalk Kolding' og 'Kunst i Kolding midtby' er bredt tilgængelige i byen.

✦ **Handling:** 'En dag i Kolding' - udvikling af foldere

CASE

Latinerkvarteret Svendborg: Markedsføring af en oplevelsesrute i bymidten

Siden 2007 har en række kunsthåndværkere, specialbutikker og cafeer i Svendborg markedsført sig under navnet "Latinerkvarteret". Hvert år udgiver de en folder, som beskriver en rute igennem bymidtens sidegader, ind i baggårde og rundt til knap 10 ejerdrevne steder, som alle har charmen, det individuelle og nicheprægede tilfælles.

Målet var at trække flere besøgende til, og det er lykkedes. Folderen trykkes på dansk og engelsk, i alt i 10.000 eksemplarer årligt, og byens gæster tager imod folderen med stor interesse. Designet er lækkert, inspireret af Politikens visuelle guider og uden reklamer.

Udgiften er 1400 kr. + moms pr. deltager om året. Formatet er det billigste at få trykt, nemlig en A4-side, som er foldet to gange til en flyer i baglommeformat.

Initiativet er rent privat, og deltagerne kan dermed i fællesskab bestemme, hvem der skal være med på flyeren. Dermed sikres det, at den ikke udvandes, og at Latinerkvarteret fortsat dækker over unikke oplevelser i Svendborgs bymidte.

Projektet viser, at

- > En oplevelsesrute kan være effektiv ift. at trække besøgende til steder uden for bymidtens hovedstrøg
- > Markedsføringen kan være en simpel flyer, sat flot op
- > Udgiften er beskeden og effekten til gengæld mærkbar

Foto: Sten Georg

KUNST

Foto: Visit Kolding

Trapholt

Følgende initiativer har til formål at føje flere unikke oplevelser til Kolding bymidte og at formidle Trapholts position og kunst til et bredt publikum i nye rammer, under nye forudsætninger og på spændende måder - ude i byrummet hos borgerne, på alle tider af døgnet.

Initiativerne er til inspiration og et udgangspunkt for dialog med Trapholt:

kunst-skattejagten

Ruter, hvor kunstværker i byen forbindes og gennem fortællinger skaber historien om Koldings kunsthistorie. Som app og med sjove opgaver for børnefamilier.

kunst-satellit

Trapholt låner tomme lokaler i Handelskvarteret eller udstillingsplads i centrale byrum til udstilling og formidling af nuværende udstillinger og museets faste samling.

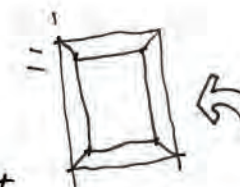
artist in residence

Trapholt formidler kontakt til danske og udenlandske kunstnere og tilbyder 'artists residences' i Kolding. Kunstnerne opfordres til at give offentlige talks om deres kunst.

4

udlånt kunst

Udlån af kunst til offentlige institutioner og andre funktioner, hvor kunsten vil have en positiv effekt på omgivelserne og brugerne.

5

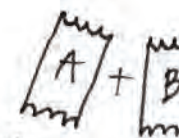
unge ambassadører

Aktiviteter og arrangementer på museet for studerende i forbindelse med studiestart. Her styrkes de nye beboeres forhold til byen og Trapholt.

kombi billetter

Trapholt samarbejder med institutioner, handelsliv og caféer ved at tilbyde kombi-billetter til museet. Eksempel: Med entre på Trapholt får du 20% rabat på frokost hos Cafe Brød.

6

7

skulpturpark

I samarbejde med Koldinghus etableres skulpturpark ved Slotssøen, som markerer Trapholts position som en del af Kulturkvarteret.

kunstweekend

Kolding bymidte får årlig kunstweekend med åbne værksteder på Campus og i Latinerkvarteret og med byvandring og aktiviteter for børn og voksne.

8

DESIGN

Designskolen Kolding

De følgende initiativer har til formål at styrke samarbejdet mellem Kolding Kommune og Designskolen Kolding gennem oprettelsen af et Bydesign studio, som skal munde ud i konkrete fysiske tiltag i Kolding bymidte. De følgende tiltag udvikles, designs og implementeres af studerende med vejledning og samarbejde med kommunen og lokale aktører.

Initiativerne er til inspiration og et udgangspunkt for dialog med Designskolen Kolding:

1

design-skattejagten

Ruter i byen, der markerer steder, hvor byens designidentitet kommer til udtryk. Ruter markeres gennem grafisk design og historier. Børn og voksne kan gå på opdagelse og finde designelementer i byrummet.

design-satellit

Designskolen har lokaler i bymidten, hvor BY-design studio holder til. Her er værkstedet åbent og der afholdes workshops.

2

3

re-make

10 udvalgte butiksfacader re-designes af de studerende. Opgave: 1 møbel, 1 facade, 1 grafisk identitet.

4

kampagne "design din ..."

Alle aktører i bymidten laver øvelsen og færdiggør sætningen "Design din ...", der som kampagne visualiseres i butikernes vinduer under titlen: "Sammen designer vi bylivet".

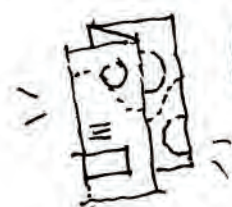

... flødebolle

Eksempler: Chokoladebutikken: "Design din flødebolle"
AL Passagen: "Design din fredag aften"
Interiørbutikken: "Design din dagligstue"
Friluftsliv: "Design din aktive weekend"

10 udstillingsvinduer

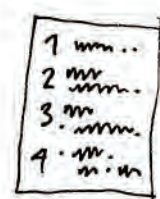
De studerende designer rammer, som placeres på blanke facader. Her kommunikeres Designskolens arbejder med små udstillinger, der skifter 2-4 gange om året.

6

en dag i Kolding

Design af 5 brochurer, der illustrerer oplevelser i Kolding ud fra forskellige målgruppers perspektiv og behov.

7

manual for den tomme butik

En vejledning til butiksejere med en omfattende brainstorm om brug af tomme butikslokaler.
Temaer: proces, indretning, møblering, skiltning, samarbejde.

8

designmarked

Designskolen afholder designmarkeder, hvor både studerende og lokale kan fremvise og sælge deres design.

Foto: Oplev Kolding

KULTUR

Foto: Kolding Kommune

Nicolai & Kolding Bibliotek

I samarbejde med Kolding Kommune skrues Nicolai og Kolding Bibliotek op for kulturtilbud til borgerne. Aktiviteterne foregår i kulturinstitutionernes lokaler og ude i byens rum. De henvender sig til et mangfoldigt publikum og manifesterer Nicolai og biblioteket som et sted, hvor der er plads til alle.

Initiativerne er til inspiration og et udgangspunkt for dialog med Nicolai og Kolding Bibliotek:

kultur-skattejagten

Kulturelle arrangementer, hvor deltagere føres rundt til de mest centrale byrum og lærer mere om byen ud fra et givent emne eller aktivitet.
Eksempler: Ølfestival, Løbeklubber, Arkitekturens dag.

kultur-satellit

Biblioteket spreder deres bogudvalg og arrangementer ud i byens rum og ledige lokaler. Stadsarkivet på Nicolai udvider sine åbningstider og brandes som center for udbredelsen af Koldings fælles hukommelse.

turistinformation

Tomme lokaler i Handelskvarteret benyttes som turistinformation.

biblioteket nykker ud

Gratis oplæsninger og bogklubber i det fri ved Den Spanske Trappe.

fortællinger i byen

Små fortællinger placeret i byen med svar på hverdagslivets store spørgsmål med reference til relevant faglitteratur.

Eksempler: Hvordan fremstilles et kloakdæksel? Hvorfor hedder det Mungo Park? Hvad kan jeg fange i åen?

kantzone

Biblioteket og Nicolai indretter vinduer, facade og kantzone, således at man muliggør ophold langs facaden og forbipasserende bliver inviteret indenfor.

billedkunst

Billedskolen Nicolai fremhæver byens udvikling ved at udsmykke byens byggepladshegn.

Foto: Oplev Kolding

8 open air biograf

Nicolai biograf og filmskole afholder udendørs filmvisninger i Nicolais byrum.

HISTORIE

Koldinghus

I samarbejde med Kolding Kommune øger Koldinghus samarbejdet til resten af byen gennem aktiviteter og tiltag, der formidler Koldinghus og Koldings historie til borgere og turister.

Formålet er at forstærke slottets arrangementer og særlige atmosfære, så det giver genlyd i hele byen.

Initiativerne er til inspiration og et udgangspunkt for dialog med Koldinghus:

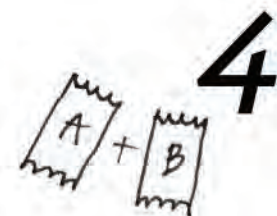
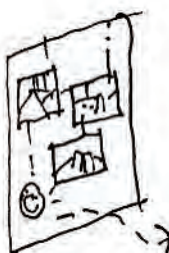
1 historie-skattejagten

Ruter, der tager brugerne på opdagelse i det historiske Kolding fra 1200-tallet til i dag. Kort er tilgængelige på Koldinghus og biblioteket eller via indtalte historiebyvandring på app.

2 historie-satellit

Pavilloner i bymidten i historisk stil til egne og andre arrangementer, der er relevante for byens borgere.

2

4 samarbejde med lokale erhvervsdrivende

Kombi-billetter til byens forretninger og caféer. Eksempel: Med entre på Koldinghus får du 10% rabat hos Friluftslund på Jernbanegade.

3 kapacitet

Koldinghus udvider sin kapacitet i bymidten med udstillinger med fotos og elementer om livet på slottet.

5

5 unge ambassadører

Aktiviteter og arrangementer på slottet for studerende i forbindelse med studiestart. Her styrkes de nye beboeres forhold til byen og Koldinghus.

6 hobby arkæologi

Koldinghus arrangerer ture med fokus på byens skjulte skatte og fortidsfund - Dem, der er fundet og dem, der stadig menes begravet. Med kort over kommunens historiske arealer til inspiration for amatørarkæologer.

7

7 egnsspil i staldgården

I samarbejde med Mungo Park opsættes open air egnsspil i Staldgården med byens amatørskuespillere.

8 sæsonarrangementer

Udsmykning og udklædte museumsmedarbejdere indtager byen ved særlige højtider og sæsoner.

8

Foto: Visit Kolding

Husk at vi i gennemsnit er villige til at gå op til 1 km hvis det er i et stimulerende miljø - og at bymidter med en aktiv kerne inden for 1 km kan klassificeres som 'walkable'. Ligeledes gælder det, at hvis byen har negative facader og miljøer, så er vi maksimalt villige til at gå 300 m.

3 Mobilitet

Udvikling af byens netværk og mobilitet

> Idékatalog: Otte potentialer

Helt grundlæggende for oplevelsen af den attraktive og gode handelsby er hvorledes byens fysiske rammer understøtter detailhandel og byliv. Med en bymidte, som ligger fint inden for 1 km's radius og med en skala, der passer til menneskets hastighed, har Kolding bymidte som udgangspunkt rigtig gode forudsætninger for at invitere til alsidig brug af byen.

Udvid byens fodgængernetværk

Kolding bymidte har et fint netværk af gader med fodgængerprioritet, hvorpå også de fleste af bymidtens primære pladsrum kobler sig. Med udvidelsen af bymidten bør også fodgængernetværket udvides, så det kobler vigtige destinationer med primære strøg efter devisen "at samle fremfor at sprede". Der skal prioriteres og synliggøres, således at det at gå i bymidten føles attraktivt og trygt. (modsatte side)

Styrk hierarkiet i byens rum

Byrummene i Kolding bymidte er fint varierede i udtryk, omfang og placering. Der bør skrues op for mulighederne og invitationerne i byrummene og arbejdes aktivt med et hierarki af byrum, der formår at understøtte varieret brug og en bred vifte af brugere til hverdag og weekend - året rundt! (modsatte side)

Kolding: Cyklernes by

God cykelinfrastruktur og cykelparkering kan være afgørende for den fortsatte udvikling af Kolding bymidte. Der bør udvikles en strategi for hvordan andelen af cyklister kan gå fra kun at udgøre 8% af trafikanterne til at udgøre mindst 25%. En cykelstrategi bør kigge på etablering af et egentligt cykelnetværk, cykelparkeringsmuligheder og hjælpefaciliteter. Samtidig bør der identificeres de vigtige katalysatorer for en stærk cykelkultur - for eksempel ved at kigge på campuskvarteret.

Handling: Cykelstrategi og udførelse

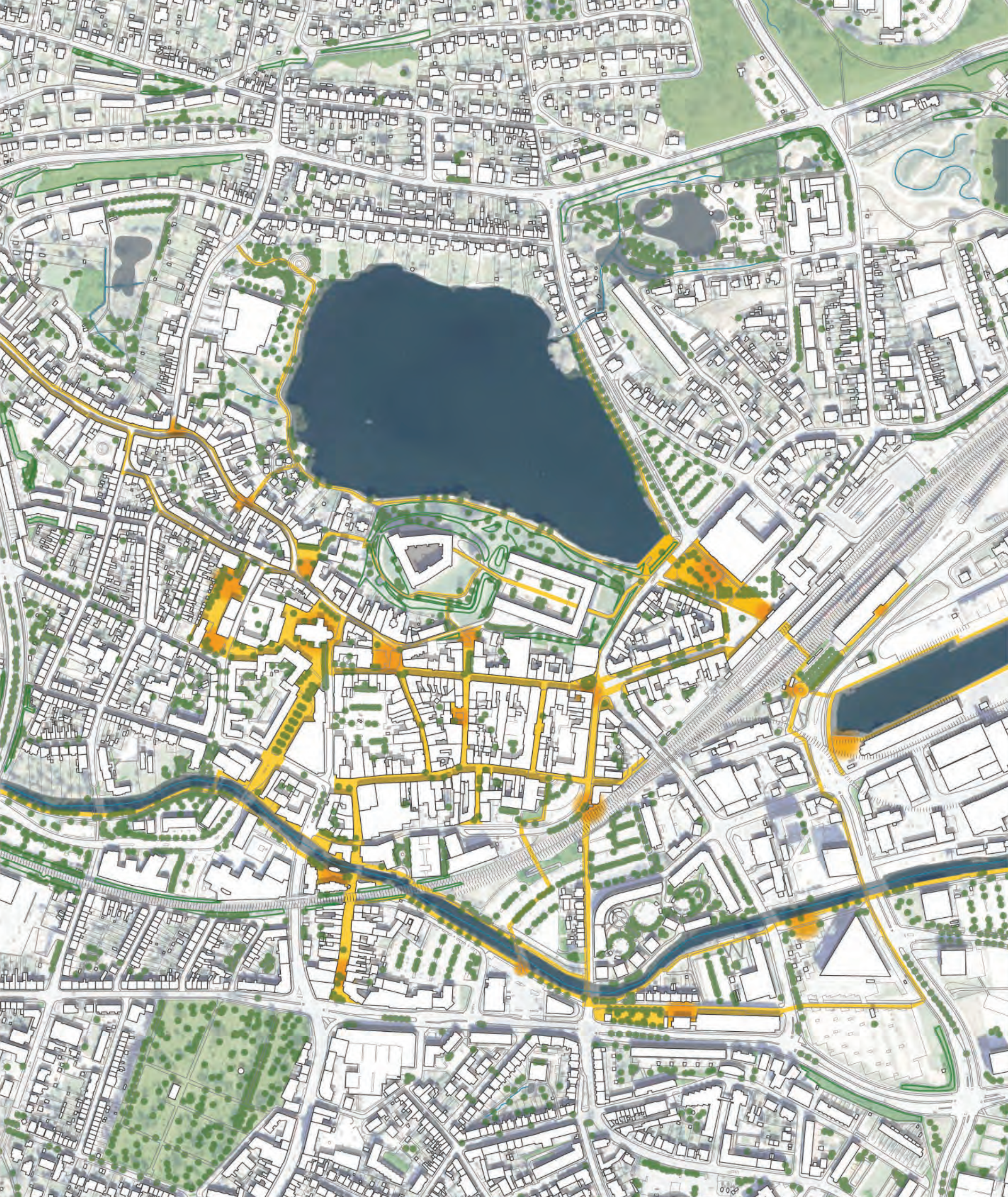

Udarbejd klar strategi for parkering

Der bør arbejdes målrettet på at omplacere og etablere flere parkeringspladser i strukturen i periferien af bymidten, således at parkerede biler ikke dominerer den visuelle oplevelse. Bilparkering skal kobles på fodgængernetværket, således at man aldrig skal gå mere end 200 m fra sin destination*. Til gengæld får man på ruten bevæget sig, nye indtryk og oplevelser og man er med til at støtte op om en aktiv og attraktiv bymidte i Kolding.

Handling: Parkeringsstrategi og udførelse

* Car drivers' characteristics and the maximum walking distance between parking facility and final destination /The Journal of Transport and Land Use Vol. 10 No. 1 [2017] pp.1-11

Vi skal i gennemsnit gå 10.000 skridt hver dag, og en godt indrettet bymidte kan hjælpe os med at opnå det som en naturlig del af hverdagen.

CASE

Handel og cyklisme i danske bymidter

COWI har i 2015 og 2016 lavet to undersøgelser om transport- og indkøbsvaner i bymidter i samarbejde med i alt 11 danske kommuner. Kolding deltog i undersøgelserne.

Undersøgelserne består af data fra over 6.000 interviews og viser stor variation mellem de 11 kommuner i forhold til type af byområder. Fælles for alle er dog, at alle trafikantgrupper er med til at skabe værdi i form af omsætning og byliv.

Kolding bymidte er i undersøgelserne defineret som en bymidte i en større jysk eller fynsk by. Tallene fra denne gruppe viser, at hele 37% ankommer til bymidten på cykel og 24% ankommer til fods. Grupperne bidrager henholdsvis med 35% og 15% af omsætningen i bymidten.

Dette danner et godt grundlag for debatter om prioritering af trafikantgrupper i bymidterne.

Undersøgelsen viser, at

- > Bløde trafikanter bidrager væsentligt til bylivet i større jyske og fynske bymidter
- > Bymidtenes besøgende er mindst tilbøjelige til at vælge offentlig transport
- > En bildomineret bymidte kan ikke nødvendigvis afspejles i omsætningen

Kilde: COWI

Foto: COWI

Husk at hyppig brug af naturen modvirker stress og fremmer samvær mellem mennesker. Der er evidens for at kort afstand, udkig til og brug af naturrige og grønne områder påvirker helbredet i positiv retning, både psykisk, oplevelsesmæssigt og kropsligt.

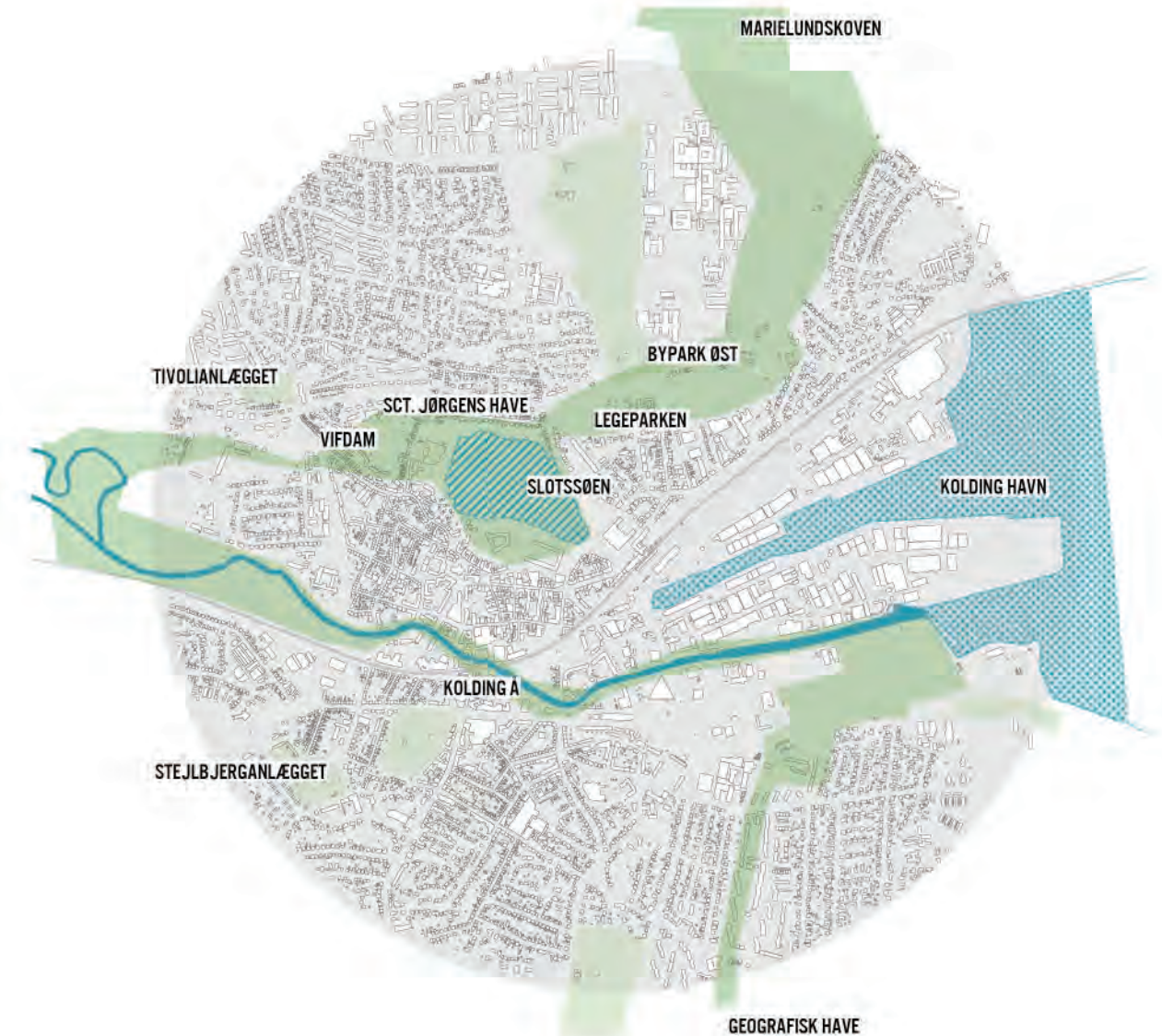
4 Natur

Fremhævelse af natur i byen

> Idékatalog: Otte potentialer

Koldings nærhed til skov og vand giver mulighed for at skabe rekreative rum, der fordrer mere ophold udendørs, mere leg, mere fysisk aktivitet og mere interaktion for byens borgere og besøgende. De understøtter det gode hverdagsliv og en sund livsstil.

Kortet viser, hvordan de grønne og de blå strukturer er gennemgående i midtbyen og hvordan deres gennemgående forløb kan binde byen sammen på tværs. I flere tilfælde findes der allerede områder, hvor den grønne og den blå struktur flyder sammen og danner helt særlige naturskønne områder i byen. Dette kan der arbejdes videre med i andre områder, hvor der ønskes flere åndehuller i tæt forbindelse med det urbane liv.

Bryd barrierer med grønne forbindelser

Kolding har ifølge helhedsplanen for bymidten 3,5 km næsten sammenhængende grønt forløb. Ligesom åen, har dette forløb et potentiale for at binde byen og de mindre grønne parker sammen på en bedre måde og invitere brugerne til fysisk aktivitet og til at interagere med hinanden på en anden måde end i det urbane rum. Dette kan bl.a. ske ved i dialog med borgerne at etablere dedikerede løbe- og cykelruter, træningsarealer, hundelufterarealer, sportsbaner, legepladser, shelterpladser, osv.

✦ Handling: Etablering af grønne ruter og funktioner

Dyrk potentialet ved inderhavnen og nærheden til vandet

Ligesom flere andre danske byer har Kolding i fremtiden en unik mulighed for at omdanne dele af sin erhvervshavn til boliger, kulturtilbud og erhverv. På området er der meget erfaring at hente fra andre danske byer som Køge, København, Aalborg, Struer, Lemvig og Middelfart.

I Kolding er der et potentiale i at bearbejde den vestligste del af inderhavnen, så det bliver et attraktivt ankomstpunkt fra Banegården og et koblingspunkt mellem campus og byen.

Gør Slotssøen til omdrejningspunkt for byens kulturinstitutioner

Slotssøen er bymidstens mest centrale eksisterende grønne og blå byrum. Den udgør et helt særligt åndehul for byens borgere og har potentialet til at binde de store omkringliggende kulturelle funktioner sammen med resten af bymidten, ved at styrke forbindelserne til Stationskvarteret og Handelskvarteret. Dette skal ske både fysisk og mentalt med flere grønne og fodgængervenlige forbindelser, mere åbenhed, flere kulturelle arrangementer og mere information og wayfinding i byen generelt.

Vend åen fra en bagside til en forside

Det store potentiale i Kolding Å ligger beboerne meget på sinde. De ønsker flere opholdsmuligheder og mere grønt og kigger eksempelvis til Aarhus, når de beskriver den betydning, en omdannelse af en å kan have for en by.

Omdannelsen af åen vil have en stor effekt på byens byliv og kvalitet. Vend dens arealer til en forside ved at fjerne parkering, ved at tilføje nem adgang til og omkring, etablere bebyggelse, der henvender sig til vandet og skabe nye grønne byrum med plads til leg, fysisk aktivitet, ophold og interaktion.

📍 Handling: Kampagne - Sundhed i byens grønne rum

Husk at hvis den maksimale afstand mellem bolig/arbejdsplads og rekreative/grønne rum i byen er omkring 500m eller mindre vil sandsynligheden for at de bliver brugt mere stige markant.

Begrøn gader og pladser

Workshopdeltagerne ytrede ønske om en by, der generelt fremstår meget grøn. Sammen med en styrkelse af det eksisterende grønne og blå kommer en begrønning af byens urbane rum.

Udsyn til grønt såsom træer har generelt en positiv effekt på mennesker og betyder, at de vil opholde sig i et rum længere.

Når der begrønnes i bymidten, skal der tages hensyn til at bybilledet stadig gerne må fremstå urbant. Vejtræer kan f.eks. styrke en gades forløb og nedbringe skalaen i store åbne rum.

Forsøget med 'Skoven' på Tombolapladsen viser, at borgerne også gerne ser beplantede arealer i byens rum i kombination med opholdsmuligheder - der blev til workshops nævnt, at parken både så flot ud og duftede dejligt.

+ Handling: Udarbejdelse af træ- og begrønningspolitik

CASE

Omdannelse af Aalborg Havnefront

Aalborg havn og bymidte var i mange år to adskilte bydele. Havnen var et travlt industriområde, som var afskåret fra bymidten af tungt trafikerede veje. Men i takt med at Aalborg blev udviklet fra industri til uddannelses- og vidensby, startede renovering af havnefronten. En renovering, der skulle vende den fra en bagside til en attraktiv og central forside.

I dag er havnen blevet et af byens vigtigste byrum og mødesteder. Byrummene skifter karakter og funktion i takt med, at man bevæger sig ad cyklist- og fodgængerstien langs havnekanten. Forløbet indeholder boldbaner, park, legeplads, havnebad, kabelbane, streetfood og lystbådehavn. De omkringliggende bygninger består af både renoverede gamle industribygninger og ny arkitektur. Belægning og byrumsinventar er holdt i en maritim stil, og der er sikret store åbne arealer, pauser, som skaber luft og vender fokus til Limfjorden.

Projektet viser, at

- > En havn kan udvikle sig gradvist i takt med den samlede bys udvikling
- > Udviklingen af en havn kan give luft og åbne op i en ellers tæt by
- > Udviklingen af store åbne arealer og forløb kan give mulighed for at invitere til mere fysisk aktivitet
- > Borgere ser og griber potentialet for at bruge havnearealet til fritidsrelaterede og rekreative formål

Foto: Visit Aalborg

5 Kvarterer

Definition af Koldings kvarterer

> Idékatalog: Otte potentialer

For at skabe foranderlighed og forskelligartede oplevelser i byen inddeles den i otte kvarterer - syv i bymidten og ét der udgør storcenter og aflastningsområdet. Kolding skal fortsat styrkes som helhed for at opnå indtrykket af en hel by. Dette gennem overordnede organisatoriske tiltag og en styrkelse af de fysiske forbindelser mellem kvartererne.

Inddelingen af kvartererne handler om at skabe attraktive steder, der har en stærk identitet, som er klart kommunikeret. Kvartererne vil have en intern organisering til styrkelsen og markedsføringen af profilen i kvarteret. Kvartererne er baseret på allerede eksisterende atmosfære og funktioner, som dyrkes yderligere, så karakteren af hvert enkelt kvarter står klart frem.

Kolding inddeles i nedenstående kvarterer. De gennemgås i detaljer i næste kapitel, side 63.

Storcenterområdet

Latinerkvarteret

Kulturkvarteret

Stationskvarteret

Havnekvarteret

Handelskvarteret

Åkvarteret

Campuskvarteret

Hvad skaber et godt kvarter?

> Klar DNA og målgruppe

Hvad er gadens DNA i dag? Hvilke butikker er der? Hvilke kunder betjener vi? Hvad er den røde tråd? Det skal afklares og forfines. Interviews med kunder og butikker er et godt sted at starte – samt et kig til gadens historie. Så kan man lægge strategien.

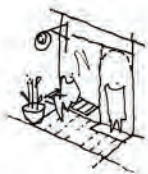
> Visuel identitet og pay off

En visuel identitet i form af et logo/navnetræk og evt. et "pay off" er effektivt i branding af et kvarter. Et brand er et løfte, der holdes – altså f.eks. "Tværgade – kvalitet fra ende til anden".

> Gode kundeoplevelser – også inde i butikken

Det, der sker inde i butikkerne/cafeerne, er naturligvis afgørende. Hvis kundeoplevelsen er dårlig, betyder hverken byrum eller parkeringsmuligheder noget. En attraktiv fysisk butik, god service og et stærkt online/offline samspil er afgørende.

> Levende kantzoner

Levende kantzoner er afgørende for byoplevelsen: Facaden med de mange detaljer; butiksudstillingen, der strækker sig ud i byrummet og byrumsmøblerne, der inviterer til ophold langs facaden, er alle eksempler på den levende kantzone.

> Byrumsmøbler og skilte

Byrumsmøbler og skilte i fælles design styrker oplevelsen af, at kvarteret har en særlig DNA og karakter. Et eksempel er skiltene fra Jægersborggade i København, som netop er lavet for at skabe et fælles gadepræg.

> Opholdsmuligheder

Gode opholdsmuligheder kan f.eks. være bænke og løse stole, som inviterer kunderne til at slå sig ned og forlænge besøget.

> At der er rent og pænt

Hvis man vil skabe et attraktivt kvarter, er det helt afgørende, at der er rent og pænt. Hver dag.

> Events, der understøtter

Hyppige events, der trækker folk til og giver dem gode oplevelser, er fast inventar i veldrevne kvarterer.

> Facebookside og øvrig markedsføring

Naturligvis skal man være på Facebook og bruge øvrig markedsføring. Når først kvarteret er udviklet, er det afgørende at få det kommunikeret til kunderne. Det kan også bare være den gode historie om, at "nu har vi lige været ude og gøre morgenrent".

Udvikling af gadeidentiteter i Silkeborg (2014-)

Silkeborg Kommunes erhvervsafdeling begyndte i 2014 at arbejde med gadeidentiteter i bymidten – for at gøre oplevelsen mere interessant for kunderne og styrke ejerskabet og udviklingskraften i den enkelte gade.

Pilotprojektet var "Tværgade", som siden har fungeret som referencecase. Udviklingsprocessen her tog ca. 1 år og omfattede en række elementer:

> Interviews med både kunder og butikker om, hvordan de oplevede gadens DNA.

> 3 udviklingsmøder med gadens butikker/spisesteder, hvor man fik indkredset DNA'en og kom frem til de tiltag, der skulle udfolde gadens potentiale.

> Kunderne blev inviteret med til udviklingsmøderne og fortalte f.eks., hvor meget de brugte sociale medier. Det satte skub i butikkerne ift. sociale medier.

Det viste sig at være nemt at definere gadens DNA, da der er mange specialbutikker/ niche-butikker. Der var enighed om sloganet "Tværgade – kvalitet fra ende til anden" som en god ramme om branding af gaden. Der blev udarbejdet visuel identitet med logo for gaden; bannere til at hænge på tværs; en facebook-side; byrumsmøbler med puder, som de erhvervsdrivende selv lægger ud og tager ind. Endelig blev der lavet årshjul for events samt nedsat et aktivitetsudvalg.

Effekten har været flere kunder i gaden og et helt nyt fællesskab blandt Tværgades erhvervsdrivende, som nu står for at drive udviklingen af deres egen gade. I starten af udviklingsprocessen var flertallet af butikkerne med, siden kom alle gadens 23 butikker med.

Butikkerne i Tværgade betaler ca. 300 kr. i kontingent om måneden til deres gadeudvalg – og alle butikker er nu også blevet medlemmer af Handel Silkeborg. Der er opstået en bevidsthed om, at man som erhvervsdrivende kan stå sammen på flere niveauer – gaden og hele byen.

Pilotprojektet Tværgade var en succes, og der er nu fem gadeudvalg i Silkeborg bymidte. Silkeborg Kommune støtter årligt hvert gadeudvalg med 25.000 kr. til f.eks. fælles skiltning, visuel identitet eller events. Det er et krav, at de erhvervsdrivende i gaden bidrager med et tilsvarende beløb enten økonomisk eller i form af arbejdstid.

Projektet viser, at

> Det kan skabe et helt nyt ejerskab og drive, når butikker mv. bliver bragt sammen i en udviklingsproces

> Procesbistand er nødvendig, og kommunen kan sætte gang i udviklingen

> Gadefællesskaber er en god ramme om forpligtende handling i bymidten

6 Byrum

Levende stueetager og offentlige rum

> Idékatalog: Otte potentialer

Det er afgørende for det gode byrum, at rummet er veldefineret og tydeligt kommunikerer hvem, der bevæger sig hvor og hvordan. I Kolding skal man sørge for at renovering af eksisterende og implementering af nye byrum bliver udført med en detaljeringsgrad, der afspejler dette. På samme måde skal bygninger have en høj arkitektonisk kvalitet, høj detaljegråd og forholde sig til den kontekst, de træder ind i.

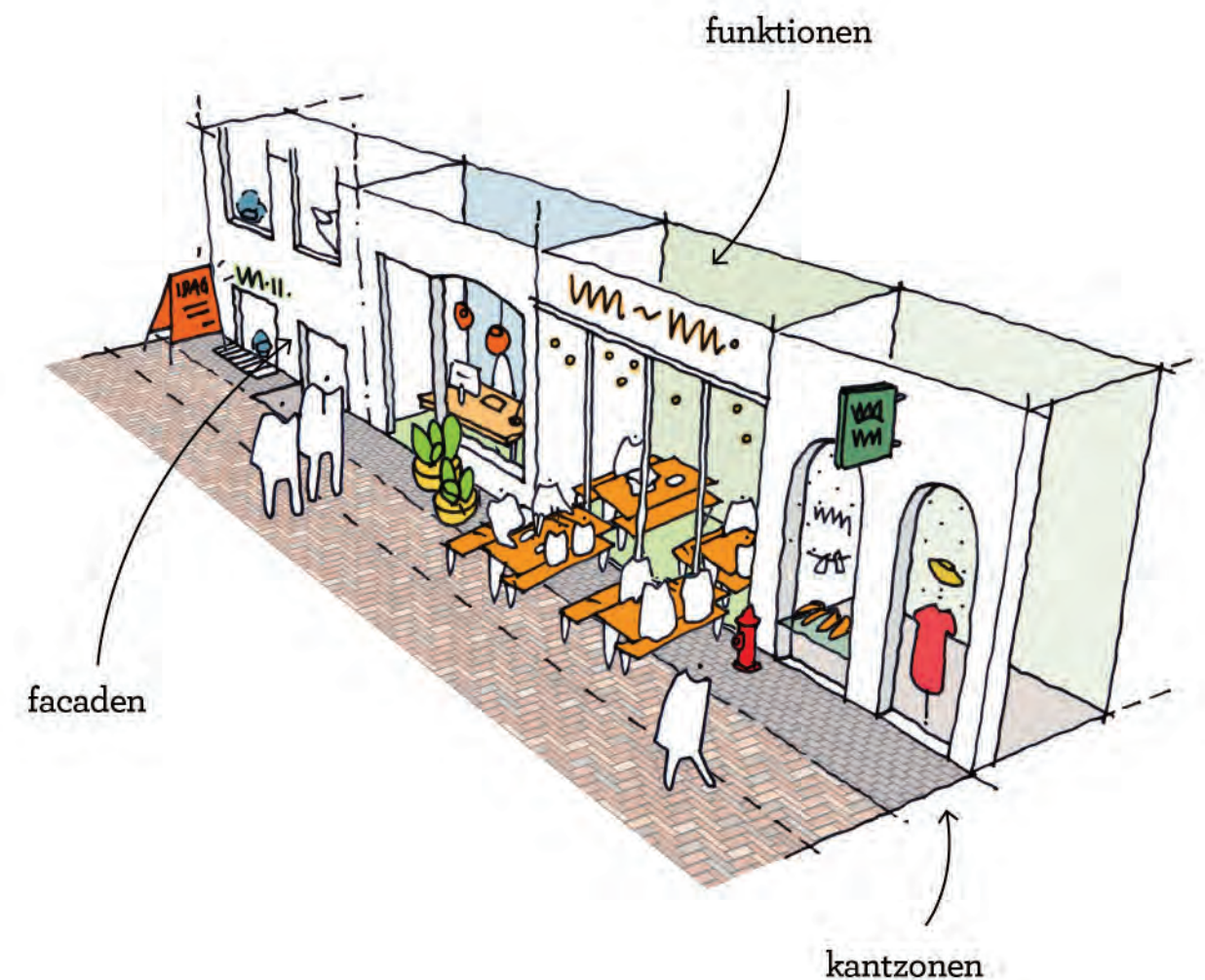
Fokus på detaljer skal medvirke til prioriteringen af den bløde trafik ved at detaljere de offentlige rum, så de opleves tiltalende og responderer til den menneskelige skala og hastighed til fods og på cykel. Til fods bevæger vi os gennemsnitligt med 5km/t og på cykel med 15km/t. Ved disse hastigheder skal der gerne, for at opfylde vores behov for stimuli, være en rytme og variation i byrummet og facaderne min. hvert 6-18m. Store åbne pladser og byrum kan opleves overvældende og utrygge. Dette kan brydes op ved at fortætte i bygningsmassen eller tilføje beplantning og møblering.

Helt afgørende for oplevelsen af det offentlige rum er de enkelte stueetager. Her skal Kolding Kommune aktivere de enkelte lejere og ejere til at bidrage til den positive stemning og atmosfære i byens rum gennem ejerskab, invitationer og foranderlighed. Schulze+Grassov har i 2019 udarbejdet kataloget 'Inviter din by - en guide til stueetagen', som er et inspirationskatalog til ejere og lejere i stueetagen. Kataloget peger på enkle tiltag, der kan have en stor effekt på den samlede oplevelse af at bevæge sig igennem byen og er en opfordring til, at alle tager ejerskab over byens rum og bidrager til fællesskabet.

- > Gør det til en oplevelse i sig selv at bevæge sig gennem byen
- > Giv et indtryk af hvem koldingenserne er
- > Styrk stemningen gennem bearbejdning af det offentlige rum

Find kataloget på kolding.dk:

Forside > Borger > Bolig, byggeri og flytning > Byggeri > Arkitektur

Byen tager selv initiativ

Efter præsentationen af kataloget 'Inviter din by' ved den første af Kolding Task Forces workshops, var der en håndfuld detailhandlere, som gik i gang med at tage handling. Det gjorde de ved at tage et kritisk blik på deres egen kantzone og facade og selv lave ændringer, der forbedrer indtrykket.

En ny indgang mod AL Passagen samt møbler, skilte og servering af kaffe i kantzonen hos Like ANNA i Jernbanegade:

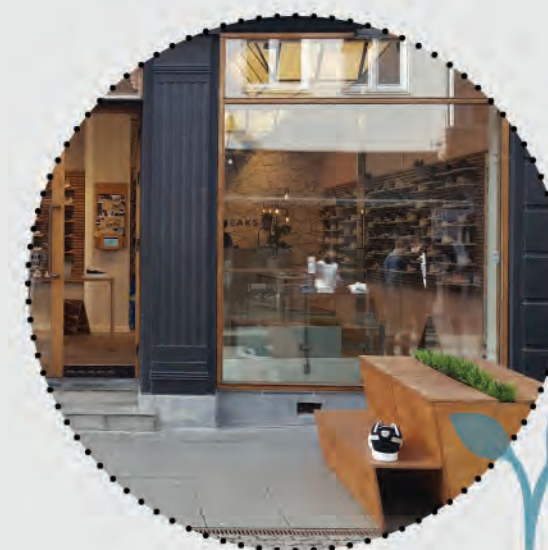

Fotos: Like ANNA

Planer om et facadeløft og en ny grøn gårdhave hos Justian Kunz på Rendebanen:

Fotos: Justian Kunz

CASE

Blikfang og butikindretning i Silkeborg (2014)

Silkeborg Kommunes erhvervsafdeling stod i 2014 for projektet, der handlede om at styrke butikker, spisesteder og øvrige oplevelseserhvervs attraktivitet i Silkeborg bymidte.

Projektet havde fokus på at styrke butikkernes indretning og blikfang (facade/kantzone), og målgruppen var de mest udviklingsorienterede erhvervsdrivende.

Det blev gennemført i samarbejde med lokale rådgivere med speciale i indretning og tendenser inden for retail- og restaurationsbranchen. De blev koblet med de erhvervsdrivende. Konkret foregik det således:

30 butikker, spisesteder mv. fik tilbudt to timers gratis rådgivning om deres indretning og blikfang. Rådgivningen beskrev de umiddelbare potentialer der kunne styrke omsætningen - med fokus på bestemte kundegrupper, som blev drøftet med de erhvervsdrivende.

En række af butikkerne/cafeerne gik herefter videre og fik udarbejdet skitser og gennemført ombygningen. En frokostrestaurant blev f.eks. ombygget med fokus på at tiltrække forretningsfolk, der har behov for at kunne tale mere uforstyrret. Omsætningen steg efterfølgende mærkbart. En golfbutik kunne ligeledes berette om en omsætningsstigning.

Blandt de øvrige butikker, der blev bygget om, er f.eks. en fotohandler, en isbutik og en sneakersbutik.

Projektet viser, at

- > Der er skjulte, lokale ressourcer ift. at løfte detailhandel og serviceerhverv. Med en opsøgende indsats kan kommunen koble dem med de erhvervsdrivende
- > Arbejdet med oplevelser, blikfang og butikindretning kan løfte omsætningen
- > En aktiv kommunal erhvervsindsats var afgørende for, at projektet blev gennemført

7 Butikker

Aktiv udvikling af butikslivet

> Idékatalog: Otte potentialer

Ansæt en erhvervskonsulent med fokus på detailhandel og serviceerhverv i gadeplan

Der er et stort potentiale i aktiv udvikling af detailhandlen. Der kan med fordel ansættes en erhvervskonsulent med fokus på:

- > Udvikling af den enkelte butik (særligt ejerledede butikker er meget afhængige af opsøgende udviklingstiltag)
- > Gennemførelse af generationsskifter
- > Tiltrækning af nye kæder og specialbutikker
- > Udvikling af butiksklynger/gadeidentiteter

Nedenfor er den foreslåede udvikling beskrevet mere detaljeret.

Udvikling af den enkelte butik

> Generel strategi, der afklarer, hvilke kunder butikken skal leve af i fremtiden, og hvordan der skabes værdi for dem. Komprimerede forløb kan på kort tid give nye værktøjer af stor værdi for butikkerne.

> En attraktiv butik. Det er en fast parameter, og her er udviklingspotentialer mildt sagt stort hos mange ejerledere. Se casen 'Blikfang og butiksindretning i Silkeborg', side 53.

> Digitale kompetencer, der skaber værdi i forretningen. Det kan være alt fra et optimeret website og webshop over brug af sociale medier som facebook og instagram, content marketing-videoer osv. Se casen 'Styrket Erhverv i gadeplan' til højre.

> Salg og service. Det koster ikke ekstra at sige "Tak fordi du handlede i Tværgade", men det kan have en effekt på salget i gaden, at kunden bliver del af en positiv fortælling. Der er mange måder at arbejde med dette på, og mange rådgivere med speciale i dette.

Gennemførelse af generationsskifter

Det er nemmere at videreføre en velfungerende butik end at starte en ny op fra starten. Derfor giver det mening, at have en meget opsøgende erhvervsindsats, der "fanger" alle generationsskifter og potentielle lukninger i god tid og understøtter en videreførelse.

Der kan være tale om velfungerende butikker med flere ansatte, som tjener penge, og som kunderne er glade for – men hvor ejeren ikke ved, hvor han skal finde en køber. Og når først køberen er fundet, skal der nogle gange tages alternative midler i brug for at skaffe finansiering. Indsatsen kan altså f.eks. bestå i at:

- > Hjælpe med at finde en køber til butikken
- > Hjælpe køber med at rejse finansiering via en håndfuld lokale investorer
- > Understøtte en proces, hvor borgerne i byen overtager butikken som andelsbutik

Se til inspiration i casen 'Fredensborg Boghandel som andelsbutik', side 72. Her klarede borgerne det helt selv.

Det er under alle omstændigheder afgørende, at en erhvervskonsulent "fanger" den mulige butikslukning, simpelthen ved at have en tæt føling med butikkerne i byen. Herfra kan man så afsøge mulighederne og finde den rigtige løsning.

Tiltrækning af kæder og specialbutikker

En tæt dialog med kæderne er en naturlig del af den aktive butiksudvikling. Kæderne har deres præferencer, men kan have svært ved at følge med i, hvor der bliver gode placeringer ledige i byen. Der kan jo være tale om placeringer, der først opstår som led i udviklingsprojekter, hvor eksisterende ejendomme konverteres eller nedrives.

Udvikling af klynger/handelszoner

Det er også et element i en aktiv udvikling af butikslivet. Når butikker placeres i klynger eller gader med bestemte identiteter, vokser mulighederne for fælles markedsføring, og gaderne bliver til attraktive steder med en bestemt fortælling i kundernes bevidsthed.

Ansvar: Business Kolding

Fokus på oplevelser hos Harresø i Helligkorsgade:

"På den lange bane tror jeg, at butikken her bliver et sted, hvor vi hygger med kunderne, laver arrangementer og viser vores ting frem, og så vil omsætningen fylde mest online. Og den omsætning, webshoppen skaber, betyder, at vi kan blive ved med at udvikle og lave nogle sjove ting her i byen samtidig med, at vi kan have en butik med mange brands og et stort udvalg"

Søren Harresø, indehaver af Harresø, Ugeavisen Kolding

Harresø i Helligkorsgade lancerede i 2019 deres webshop, som forhandler deres brands til DK og udlandet.

En række øvrige anbefalinger, der kan styrke bylivet og detailhandlen i Kolding bymidte:

> Detailhandel som prioriteret indsatsområde i Erhvervsstrategien

Detailhandlen står fortsat for mange arbejdspladser og bidrager væsentligt til bylivet. Derfor bør detailhandel være et indsatsområde i Erhvervsstrategien sammen med øvrige kundevendte erhverv i gadeplan.

> Fasthold en god arbejdsdeling mellem Kolding Storcenter, aflastningsområdet og bymidten

Aflastningsområdet bør forbeholdes store butikker. Mht. Kolding Storcenter og bymidten gælder grundlæggende det forhold, at jo mere der udvides i Storcenteret, jo mere kræves det, at bymidtens styrker udvikles tilsvarende. Udvikling af stærke kvarterer i bymidten med tilhørende gadeforeninger er væsentlige løftestænger her.

> Dagligvarebutikker placeres kun, hvor der er lokalt kundeunderlag

Dermed fastholder man et kundeflow, som skaber dynamik og omsætning i bymidten. Når der udvikles eller omdannes byområder, planlægges for dagligvarebutikker, så det passer med købekraften fra beboerne i nærområdet. Der bør ikke placeres dagligvarebutikker ved indfaldsveje – uagtet at denne placering efterspørges af udviklerne. Det styrker ikke bylivet i bymidten.

> Åbn op for andre anvendelser i Søndergade

Vi anbefaler, at der åbnes op for andre anvendelser end butikker i Søndergade. Dermed understøttes en langsom udvikling mod lidt færre butiksklokalder i bymidten. Huslejeniveauet i Søndergade er nu så lavt, at omdannelse til boliger i mange tilfælde er en god investering for ejerne.

Udvikling af kompetencer og bundlinje hos erhvervsdrivende i gadeplan på Sydfyn (2018-20)

Fire sydfynske kommuner - Ærø, Langeland, Faaborg-Midtfyn og Svendborg - har i 2018-2020 gang i et succesrigt projekt, der løfter kompetencerne hos de erhvervsdrivende i gadeplan.

Overskriften i undervisningen er "Digitale forretningsmodeller", og tager udgangspunkt i den enkelte forretnings behov. Projektet er fra start tænkt kommercielt og fokuserer udelukkende på deltageres top- og bundlinje.

Et tilknyttet mentorkorps yder intensiv implementeringsstøtte, så deltagerne får omsat læringen til konkrete handlinger. Projektet er støttet af EU's strukturfondsmidler.

198 virksomheder med 259 deltagere er indtil nu en del af projektet. Resultaterne er allerede begyndt at vise sig: En stikprøve hos deltagerne har vist en omsætningsstigning på 14 mio. kr., og der er skabt 4 nye arbejdspladser. Fastholdelsesgraden er efter ca. 18 måneder over 85%.

Projektet viser, at

- > Kombinationen af efterspørgselsdrevet praksisnær undervisning, implementeringsstøtte, 1-1 vejledning og et stærkt kommercielt fokus kan skabe markante resultater for de deltagende virksomheder
- > Digitale kompetencer kan skabe vækst for erhvervsdrivende i gadeplan
- > Detailhandlende og andre kan med den metode og proces opleve markant omsætningsstigning

8 Samarbejde

Tæt samarbejde og klare roller

> Idékatalog: Otte potentialer

Få samarbejdsmodellen på plads

Den rigtige organisering af bymidtens aktører er afgørende for at skabe fremdrift. På baggrund af det samlede aktørbillede i Kolding bymidte og erfaringerne fra andre byer anbefaler vi følgende arbejdsdeling:

1. Strategisk Bylivsforum: Koordinering blandt alle bymidtens interessenter
2. Bymidtekoordinator: Kommunal tovholder
3. City Kolding: Events og markedsføring; samarbejde med Kolding Storcenter
4. Erhvervsrådgiver: Aktiv udvikling af detailhandlen og andre erhverv i gadeplan
5. Kvarterforeningerne: Samler aktørerne i de enkelte kvarterer

Nedenfor er den foreslåede arbejdsdeling beskrevet mere detaljeret.

Strategisk Bylivsforum

Det strategiske bylivsforum forener alle bymidtens væsentlige aktører, dvs. repræsentanter for politik, forvaltning, liberale erhverv, grundejere, kulturliv, restauranter, hoteller, butikker osv. Det er her, der skabes fælles fodslag ift. bymidtens udvikling og fælles billeder af hvilke anlægsprojekter og evt. andre projekter, der er de væsentligste at tage fat på. Der kan hentes inspiration i Esbjerg Bymidtesamarbejde.

- Handling: Strategisk Bylivsforum startes op; det afklares, om man arbejder hen imod kollektiv finansiering af projekter – i givet fald med inspiration fra f.eks. Esbjerg

Bymidtekoordinator

Kolding Kommunes bymidtekoordinator har ansvar for at drive udviklingen af bymidten frem. Med handlingskataloget under armen aktiverer og mobiliserer bymidtekoordinatoren de interne og eksterne kræfter til gavn for bymidten. Bymidtekoordinatoren samarbejder tæt med City Koldings erhvervsrådgiver og med repræsentanterne for de otte gadeforeninger. Bymidtekoordinatoren fungerer som tovholder internt i kommunen og som sekretær for Strategisk Bylivsforum.

- Handling: Der ansættes en bymidtekoordinator

City Kolding

City Koldings opgave er at udvikle, koordinere og gennemføre events, som ikke hører til de enkelte gadeforeninger; markedsføre bymidtens tilbud indadtil og særligt udadtil; drive en opdateret kalender over bymidtens oplevelser samt relaterede opgaver. Der kan hentes inspiration i f.eks. Esbjerg City, City Randers og City Vejle.

- Handling: City Koldings kerneopgaver defineres som events og markedsføring

Kvarterforeningerne

Kvarterforeningerne samler butikker, cafeer og andre erhvervsdrivende i de enkelte gader. De er frivillige foreninger. Kvarterforeningerne er selvorganiserende fællesskaber, der udvikler det enkelte kvarters DNA ved hjælp af events, byrumsmøbler, visuel identitet, butiksmiks osv. AL Passagen gør allerede dette på professionel vis, og Låsbygade-aktørerne er på vej. Der kan hentes inspiration i Silkeborg til denne dobbeltstruktur med både kvarterforeninger og cityforening.

- Handling: Der allokeres en pulje på f.eks. 25.000-75.000 kr., som hver kvarterforening kan søge om året. Der knyttes nogle simple krav til ansøgningen. Der ydes evt. facilitatorhjælp til at samle aktørerne og starte kvarterforeningerne op

Erhvervsrådgiver

Erhvervsrådgiverens arbejde er forretningsudvikling. Dvs. fastholde, tiltrække og udvikle butikker og andre servicefunktioner, primært i gadeplan. Erhvervsrådgiveren har fingeren på pulsen ift. hvilke butikker, der har brug for en hjælpende hånd, og hvor der er generationsskifter på vej. Erhvervsrådgiveren er naturligt forankret i Business Kolding.

- Handling: Der ansættes en erhvervsrådgiver med stærke kompetencer inden for forretningsudvikling

SAMARBEJDSMODEL

CASE

Restaurant B-Spis: Når erhvervslivet går sammen (2019-)

En håndfuld virksomheder fra Næstved på Sydsjælland savnede en gourmetrestaurant i deres by. Med 43.000 indbyggere mente de, at kundeunderlaget måtte være der, og i 2019 gik de i gang med at rejse kapital blandt byens virksomheder. Det lykkedes: 49 investorer fandt hinanden og lagde den kapital på bordet, der var nødvendig for at starte et kvalitetsspisested op.

Tanken var, at selskabet skulle drive restauranten og ansætte en restaurantchef, og man fandt også den rette profil med mere end 20 års erfaring fra en gourmetrestaurant. Han ønskede dog ikke at have 49 arbejdsgivere, så han insisterede på at låne pengene af investorerne og selv have det fulde ansvar for alle dispositioner. Han ønskede også en bredere sammensætning af investorerne, så det blev hele byens restaurant. Det fik han.

Sidst i februar 2019 åbnede Restaurant B-Spis i hjertet af Næstved. Kunderne er væltet ind. Erhvervslivet har fået den restaurant, de savnede. Næstved er kommet på landkortet. Byen har fået endnu et kvalitetselement i bymidten. Og restaurantchefen kan betale lånet tilbage hurtigere end ventet.

Projektet viser, at

- > Der kan være kundeunderlag til funktioner, byen ikke rummer endnu
- > Etableringen af en gourmetrestaurant lykkedes, fordi ildsjæle fra det lokale erhvervsliv gik forrest i en projektgruppe - og fik de andre med
- > Lokal lånekapital og en fælles organisering var nøglen til at lykkes med projektet

www.b-spis.dk

Første skridt

> Samarbejde

- > Udpegning af tovholder
- > Etablering af samarbejdsmodellen
- > Sikre politisk opbakning
- > Mobilisering af interessenter
- > Prioritering af projekter
- > Sammensætning af projektgrupper
- > Udvikling og udlicitering

Tovholder

Den første anbefaling i forløsningsen af handlingskataloget er, at udpege en tovholder for det videre arbejde. Tovholderen vil være en intern medarbejder i kommunen, som med handlingskataloget under armen aktiverer og mobiliserer de interne og eksterne kræfter til gavn for udførelsen af de afledte projekter. Handlingskataloget virker på den måde som et værktøj for tovholderen, som et udgangspunkt for retning og vision. Samtidig er kataloget til inspiration for meget konkrete projekter, som danner udgangspunkt for den videre diskussion med projektgrupper og interessenter. Der gives forslag til projekter mellem kommunen og byens vigtige institutioner, som kan være med til at udvikle samarbejdet herimellem yderligere.

For at sikre udviklingen af det gode handelsliv og en udvikling, der stemmer overens med de enkelte kvartersidentiteter, samarbejder tovholderen tæt med citychefen for City Kolding, centerchefen for Kolding Storcenter, erhvervskonsulenten og repræsentanterne for hvert enkelt kvarter.

(Se inddeling af kvarterer på side 50).

Erhvervskonsulent

Centerchef
Kolding Storcenter

Strategisk
Bylivsforum

Citychef
City Kolding

Handling

Bymidtekoordinator

Kvarterforeningerne

Tovholder fra Kolding Kommune

Mobilisering

Tovholderen har ansvar for at mobilisere de rette interne og eksterne organer samt at opnå politisk opbakning til kommende projekter. Der laves i den forbindelse en prioritering og køreplan for handlingerne i handlingskataloget.

Interessenter

Sammensætning af projektgrupper

På baggrund af prioriteringerne sammensætter gruppen de enkelte projektgrupper for de opstartede projekter.

a

b

c

d

e

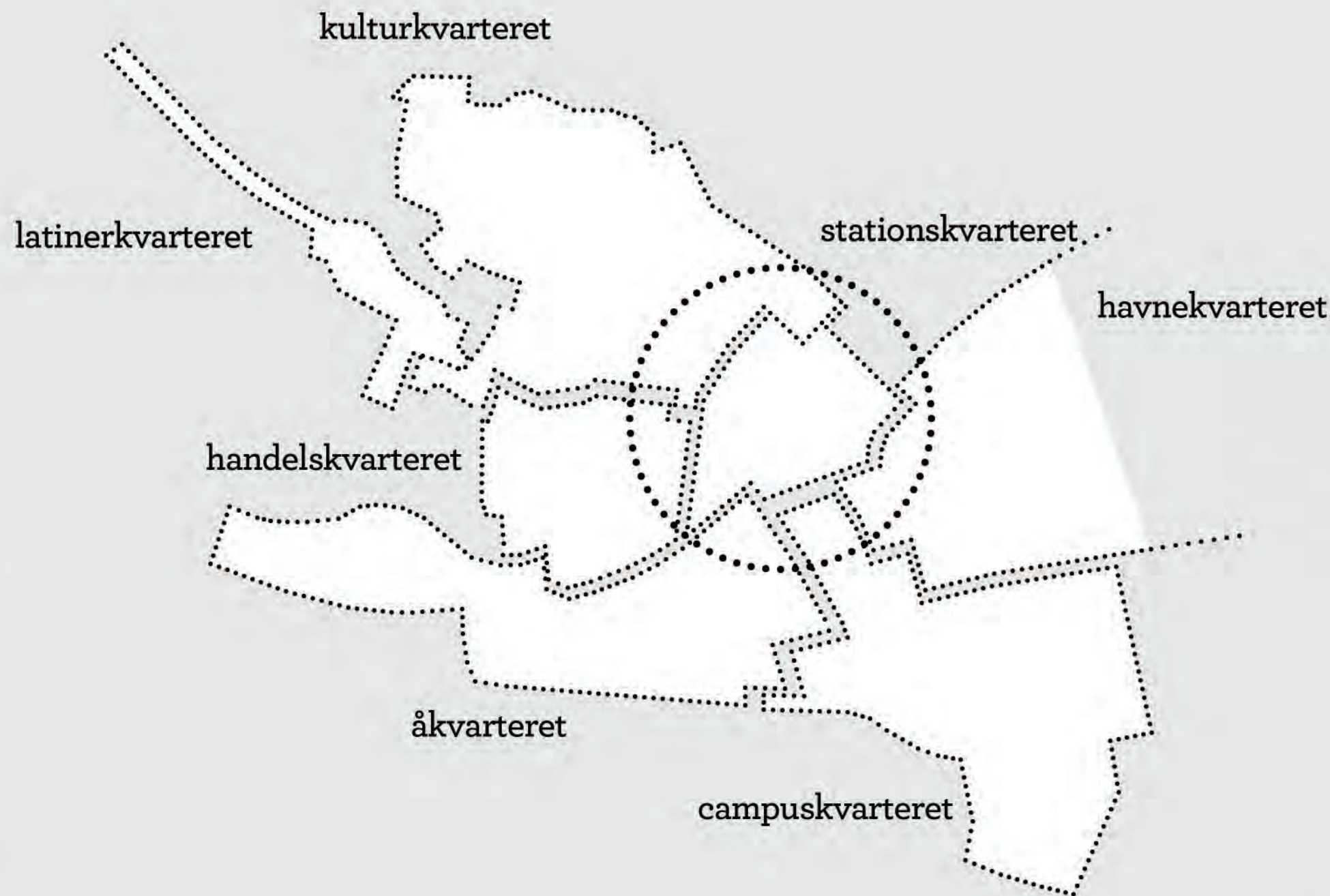
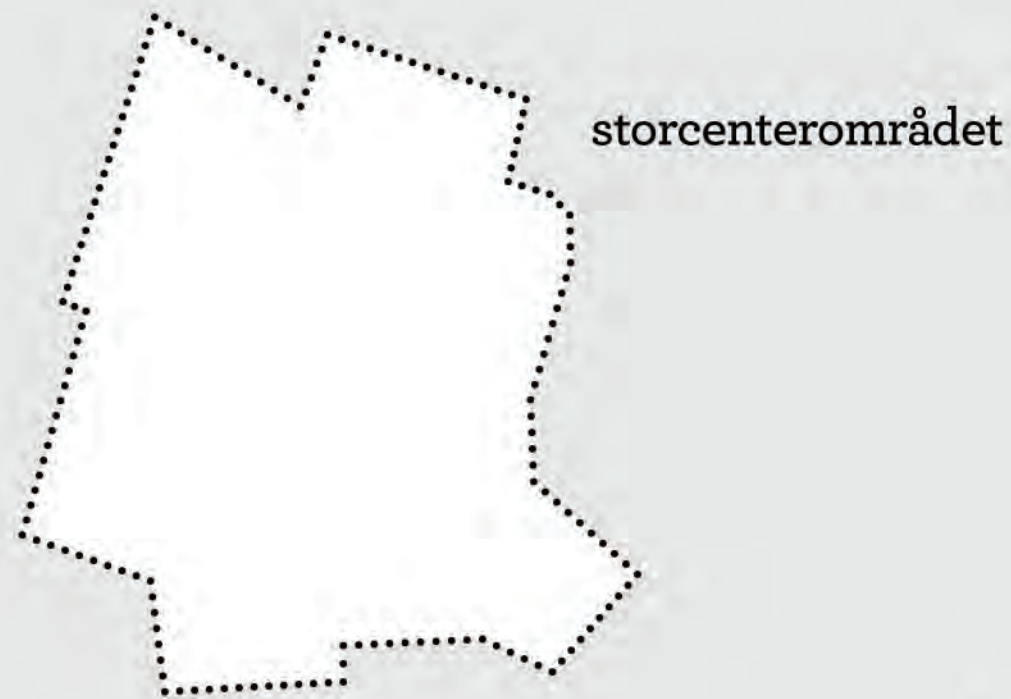
Projektgrupper

Udvikling af projekter

Med vejledning fra tovholderen står projektgrupperne for organisering og udlicitering af projekterne.

**IDÉKATALOG:
OTTE KVARTERER**

> IDEKATALOG: KVARTERER

Ved at identificere otte unikke kvarterer i Kolding bymidte, og styrke og fremhæve det bedste, det særlige og det "Koldingske", kan vi løfte den samlede oplevelse af Kolding bymidte.

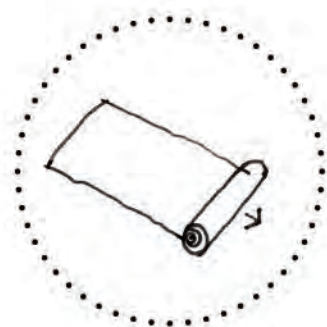
For hvert kvarter er markeret en omtrentlig afgrænsning og et bud på en stærk karakter og identitet er beskrevet. Derudover er der identificeret en række initiativer - fra lokale initiativer og pilotprojekter til permanente projekter - som alle er med til at støtte op om og styrke det enkelte kvarter.

Stationskvarteret

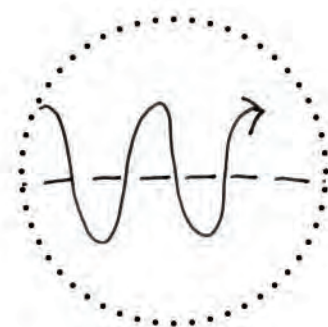
> Idékatalog: Otte kvarterer

Udgangspunkt

Rød løber

Dynamisk og livligt

Stationskvarteret omfatter området omkring Banegårdspladsen, Munkegade, det østlige Jernbanegade og forbindelsen til havnen. Det er et centralt knudepunkt og manges første møde med Kolding.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Stationskvarter som:

- > Et stærkt udgangspunkt og velkomst i Kolding
- > Et dynamisk og livligt knudepunkt for ankomster og afgang
- > En attraktiv akse (rød løber) mod de øvrige kvarterer via Jernbanegade
- > Et byrum med bænke, grønt og udsyn til Slotssøen
- > Et område med tilgængelig information om byens kultur, historie og kvalitet

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter.

”Generelt må man konstatere, at de trafikale forhold [på Banegårdspladsen] er præget af kaos og til tider anarki - der er ikke tilstrækkeligt tydelig markering af hvem der bør færdes hvor, hvilket har den konsekvens, at alle færdes overalt. Af samme grund føles tilstedeværelsen på pladsen ubehagelig for alle.”

Kolding midtby - Byens rum og byens liv

”Banegårdspladsen og Jernbanegade skal tydeligt vise vejen til midtbyen og Banegårdspladsen skal vise vejen til biblioteket, busser, taxaer og Koldinghus.”

Helhedsplan: Udvikling af Kolding bymidte

”Vi mangler et udgangspunkt”

Workshop I

”Der skal være mad nær Banegårdspladsen! Man er sulten når man venter på toget, sulten når man skal i byen, sulten når man kommer med bussen langvejs fra.”

Workshop I

Fyrtårne

Fyrtårnene i Stationskvarteret er Banegården, som udgør et aktivt transport knudepunkt, Biblioteket, som er hjertet af kultur og information til borgerne og mødested for børn og unge, samt Munkegade, der bliver en vigtig forbindelse og et centralt byrum for ophold.

Aktive facader

De aktive facader langs Jernbanegade, Biblioteket og Munkegade skal prioriteres, så fodgængere stimuleres så snart de ankommer til Kolding.

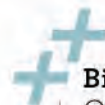
Byrum

Det mest centrale byrum i Stationskvarteret er Banegårdspladsen, der er et aktivt og dynamisk byrum af mennesker, der kommer og går.

Den røde løber

Brug omdannelsen af Jernbanegade til at tiltrække nye lejere i stueetagerne, der understøtter livet on-the-go og oplevelsen af gaden som en velkomst og rød løber til resten af byen.

Biograf

Omdan den gamle postgrund til ny biograf, for at styrke Banegårdspladsen som knudepunkt og sikre liv og aktivitet i aften timerne. (Alternativt kan biograf placeres i Åkvarteret)

Bænk Munkegadefacade

Aktiver den vestlige side af Munkegade ved at etablere en grøn væg og bænk på hele facadens længde, så der skabes ophold til unge og oplevelsen af forløbet styrkes.

Gangbro over banen for enden af Munkegade

Grøn væg og siddemøbel langs vestlig facade

Frirum til fysisk aktivitet

Ungdoms henvendte funktioner i stueetagen

Munkegade forbindelse

Munkegade skal være de unges frirum. Gaden kan fint understøtte en spirende urban ungdomskultur med caféliv, ungdomshus, skatebane med overdækket ophold og en direkte forbindelse over banen til campuskvarteret. Prioriter de bløde trafikanter.

Fodgænger prop

Test afspærring af smutvejen langs banen. Foretag målinger for at forstå betydningen for handel og ophold på Jernbanegade og Munkegade.

Ét samlet rum til hele byen - med plads til hverdag og events

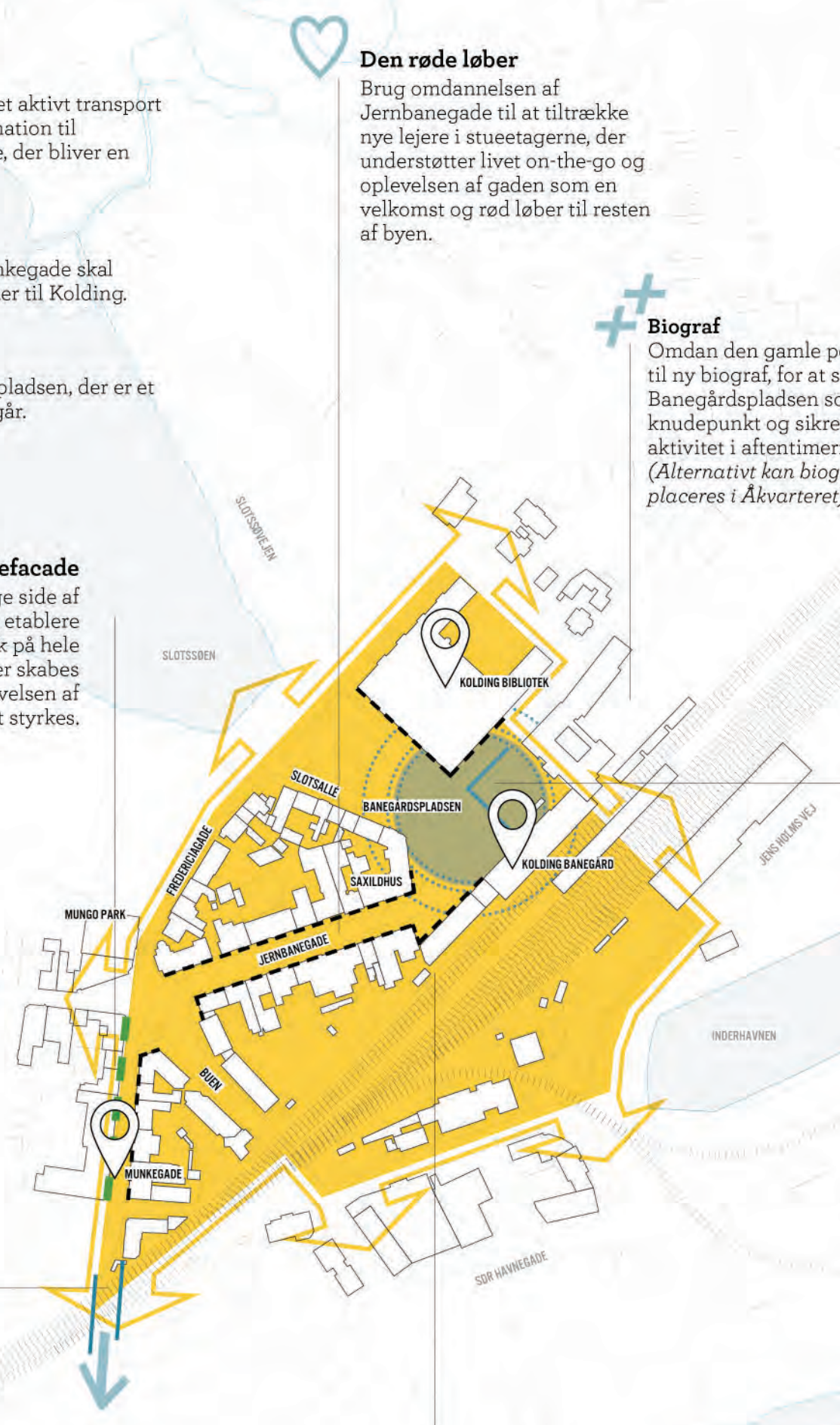
Frie sigte- og ganglinjer for fodgængere

Ny bygning definerer rummet

Information og forbindelser

Skrup for information og wayfinding i Stationskvarteret, så brugere ved ankomsten får al nødvendig information om byens kvarterer og attraktioner.

Banegårdspladsen

Definer Banegårdspladsen ved at tilføje en bygning med aktiv facade i forlængelse af bibliotekets facade. Fjern parkering fra pladsen så udsynet til Slotssøen forbedres og så fodgængeroplevelsen prioriteres. Etabler gerne mere parkering under pladsen, så Banegårdspladsen ikke kun er en velkomst for rejsende med tog men også bilister og cyklister.

“Det fascinerer os hvordan vand har en tendens til at samle mennesker.”

Workshop I

”Havneområdet udvikles med boliger, erhverv, kultur og rekreative områder, hvorved der bliver mere by og grønnere havn. En grøn og bæredygtig udvikling af havneområdet sker på baggrund af dialog med interessenter og i en åben dialog.”

- Politisk hensigtserklæring vedrørende udviklingen af Koldings havneområder, kolding.dk

Havnekvarteret

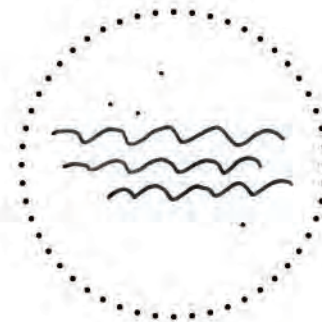
> Idékatalog: Otte kvarterer

Maritimt

Rustikt og autentisk

Nær vandet

Havnekvarteret omfatter inderhavnen og erhvervshavnen. Området befinder sig i en tidlig udviklingsfase og fremtidsbilledet er stadig uvist. Derfor er handlingerne her på et niveau, der har til formål at udstikke en retning for fremtidens atmosfære og program.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Havnekvarter som:

- > Et kvarter med en unik maritim og autentisk atmosfære
- > Et aktivt og rekreativt område, hvor nærhed og aktivering af vandet er i fokus
- > Et kvarter integreret i Kolding med god sammenhæng til resten af byen
- > Et kreativt og mangfoldigt kvarter
- > En bydel, der i sin bygningsmasse indeholder både historisk og nutidigt byggeri
- > Et rum for pilotprojekter, der tester nye udviklingsretninger

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter samt en case fra en lignende havneudvikling i Svendborg.

CASE

Svendborg: Kulturpartnerskaber aktiverer havnen

Svendborg Havn er under udvikling fra erhvervshavn til en levende kulturhavn, som forener maritime erhverv med kultur i bred forstand. Kommunen har siden 2016 aktiveret de slidte værftsbygninger med hjælp fra byens kreative aktører, som får stillet lokalerne gratis til rådighed i en periode mod at skabe liv i området med aktiviteter, som er beskrevet i en partnerskabsaftale med kommunen.

Det har været en succesrig strategi, der har sat ”Frederiksø” på landkortet med blandt andet gallerier, spillesteder, bispisning, en lang række events, minigolf, parkour osv.

Aktiviteterne skaber liv og fungerer samtidig som afprøvning af tre mulige udviklingsretninger for området: Outdoor, kultur og maritime aktiviteter. Svendborg Kommune prioriterer aktiviteter, der er nyskabende og originale og så vidt muligt strækker sig over hele året – og som bidrager til at sætte Svendborg på landkortet og trække også udenbys besøgende til.

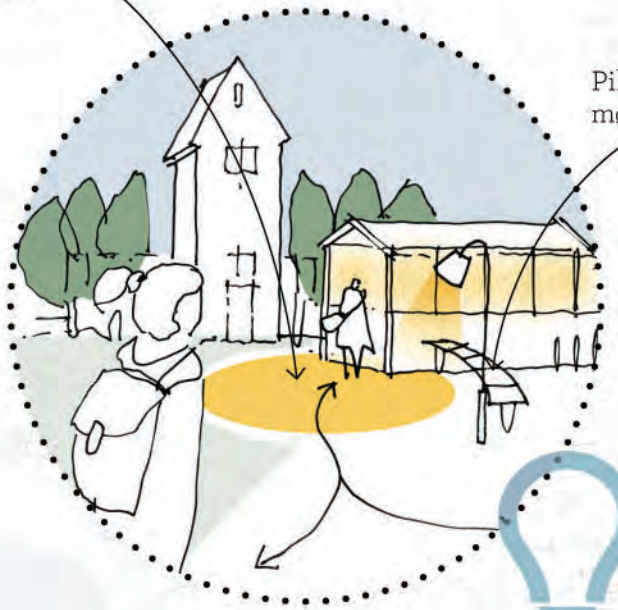
Projektet viser, at

- > Kommunen kan få skabt liv i et tidligere erhvervsområde ved at bruge partnerskabsaftaler
- > Midlertidige aktiviteter og events kan sætte et område på landkortet
- > De kan samtidig bruges til at afsøge den rigtige udviklingsretning

www.fremtidenshavn.dk og www.frederiksø.kunstenathjælpe.dk

Skab et rum og dyrk ankomsten

Pilotprojekt med møblering og lys

Stationsforbindelse

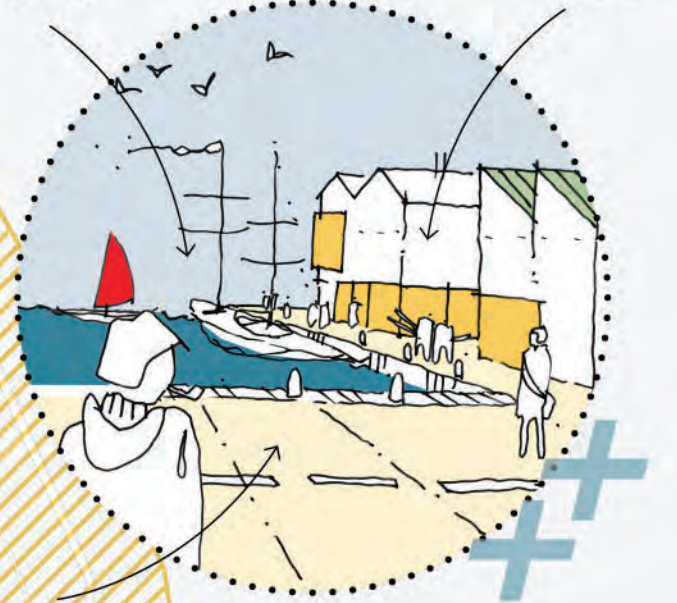
Test ved hjælp af lys og møblering hvordan forbindelsen til Stationskvarteret kan blive et omdrejningspunkt og en fejring af den lille ankomst.

Aktiviteter på vand

Dyrk nærheden til vandet og muligheden for aktiviteter for børn, sejlsport, fiskeri og et havnebad.

Ny maritim typologi

Bevaring af eksisterende havnebyggeri

Rå og fleksible byrum

Fremtid ...

Bevar den eksisterende sjæl i Havnekvarteret med ny bebyggelse med maritimt præg og byrum, der henvender sig til fjorden og havnens funktioner.

Byrumspiloter

Den nye bydel på havnen er et oplagt sted for test af nye byrumsinstallationer. Med inspiration fra 'Fuglen' og 'Skoven' kan installationerne rettes mod børn.

Samlingspunkt

Identificer tidligt en central plads med kapacitet til store og små arrangementer. Pladsen skal både i dag og i fremtiden være samlings- og omdrejningspunkt for kvarteret og hjælpe til at skabe tilhørsforhold til havnen.

Tunnelforbindelse

Tunnellen mellem Stationskvarteret og havnen opgraderes, så forbindelsen forbedres. Det skal ske på en måde, så den tydeligt signalerer, at Kolding er en designby.

Bevaring

Overvej hvilke bygninger, der rummer en kvalitet, som med fordel kan bevares til at styrke det maritime særpræg og eventuelt gøre det ud for nye fyrtårne for områdets kultur- og foreningsliv.

Foto: Kortforsyningen

KOLDING BIBLIOTEK
KOLDING BANEGÅRD
JERNBANEGADE
BIEN

GODSET

INDERHAVNEN

OSTERBORGSGADE

IBA

KOLDING A

SDU

KOLDING LYSTBÅDEHAVN

Fyrtårne

Et eksisterende fyrtårn på havnen er Godset, som kan forstærkes yderligere ved at indtænke den i en styrket kobling til havnebassinet og grunden her imellem. Indtænk nye stærke maritime og kulturelle fyrtårne i udviklingen af havnearealet i fremtiden.

Aktive facader

Understreg havnekanten ved at prioritere at eksisterende og nybyggede stueetager langs kanten gøres aktive, så forløbet føles trygt og inspirerende at bevæge sig igennem.

Byrum

Der vil opstå mange vigtige byrum mellem bebyggelse og langs havnekanten i fremtiden. Styrk som udgangspunkt det vestligste punkt ved at definere og programmere rummet, så det taler til den menneskelige skala og inviterer forbipasserende indenfor i Havnekvarteret.

“Forlæng byens kulturelle arrangementer.”

Workshop I

”Potentialet i Koldinghus’ 100.000 besøgende kommer ikke til udtryk i Handelskvarteret.”

Workshop I

”Det er ærgerligt, at man ikke kan se Koldinghus fra Jernbanegade - Og Jernbanegade fra toppen af Den Spanske Trappe.”

Workshop I

”Genindfør trompet fra slotstårnet!”

Workshop II

”Byd de studerende velkommen til byen med gratis indgang til kulturinstitutioner og opnå 5.000 unge ambassadører.”

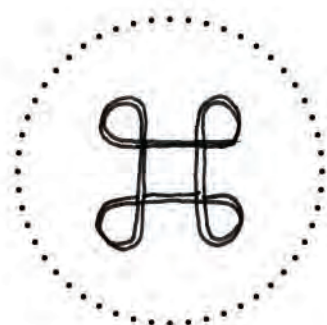
Workshop II

”[Om Akseltorv] Forpladsen til rådhuset må gerne have en karakter, der placerer den som den første plads i byen, den plads man helt naturligt har i tankerne, når der skal arrangeres noget ekstraordinært. Samtidig skal den danne uformel overgang mellem magtens bolig og borgerne, således at den indtages uden forbehold.”

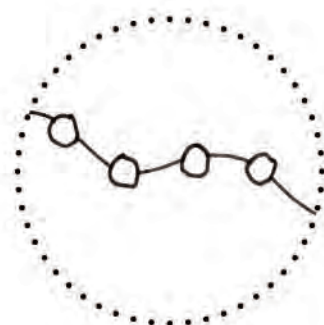
Kolding midtby - Byen rum og byens liv

Kulturkvarteret

> Idékatalog: Otte kvarterer

Autentisk og historisk

Sammenhængende

Oplysende

Kulturkvarteret omfatter området omkring Slotssøen, der indeholder mange af byens store kulturelle fyrtårne som Slotssøbadet, Koldinghus, Sankt Nicolai Kirke, Kolding Rådhus, Den Spanske Trappe, Mungo Park og Kolding Bibliotek. Kulturkvarteret er et område og en rute, der understreger og dyrker sammenhængen mellem disse vigtige destinationer i Kolding.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Kulturkvarter som:

- > Et kvarter, der kobler kulturinstitutionerne sammen som perler på en snor
- > En destination, der vidner om Koldings unikke historie og karakter
- > Et kvarter, der flettes sammen med og styrker overgangen til Handelskvarteret
- > Et rekreativt område med ophold og aktivitet langs Slotssøen

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter.

Fyrtårne

Kulturkvarteret emmer af vigtige fyrtårne af historisk, kulturel og fritidsrelateret karakter. Disse skal ved etableringen af kvarteret kobles sammen og styrke hinanden som en fælles fortælling om Koldings kulturliv.

Aktive facader

De aktive facader skal prioriteres i mødet med Handelskvarteret, det vil sige i stueetagerne på Akseltorv, Nicolai Plads, Adelgade og ved Mungo Park, så koblingen til kulturkvarteret styrkes.

Byrum

De markante byrum i kvarteret er Akseltorv, Nicolai Plads, Sct Jørgens Have og Søterrassen. Her skal information og fortællingen om kulturinstitutionerne og Koldings historie være tilgængelig for brugerne.

Foto: Kortforsyningen

Grøn forbindelse fra Låsbygade til Slotssøen

Forbindelser til Slotssøen

Synliggør byens kulturfyrtårne ved at styrke forbindelserne og udsynet til Slotssøen. Etabler grønne kiler hvor det er muligt, eksempelvis en fin rute fra Låsbygade og forbi hotellejlighederne til Kærlighedsstien og søen.

Nicolai Plads

Nicolai Plads er en vigtig historisk plads i Kolding. Som en gestus til kirken må pladsen bevares åben med grønne elementer, ophold og robuste materialer jf. Designmanualen. Der skal samtidig være mulighed for at indtage pladsen ved særlige lejligheder.

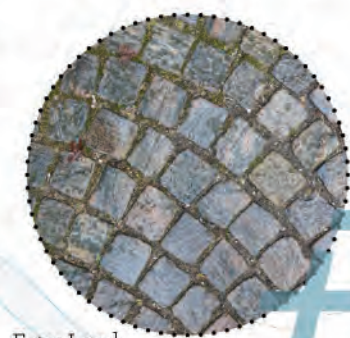

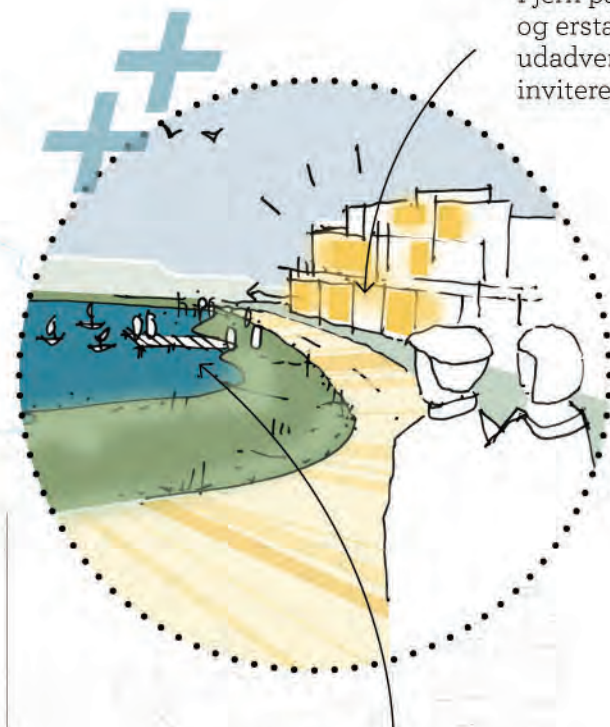
Foto: Land+

Akseltorv

Akseltorv og Nicolai Plads skal gennem information, wayfinding og begivenheder danne rammen om kulturlivet i kvarteret og forbindelsen til Handelskvarteret. Akseltorv skal være omdrejningspunkt og det naturlige valg for vigtige begivenheder i byen.

Kulturbyggeri

Vend arealet ved Slotssøen ved Slotssøvejen til en forside ved at etablere et nyt byggeri, der i funktion og fysisk udformning henvender sig til vandet. Inviter brugerne til søen med funktioner, der retter sig til kultureller foreningsliv for børn.

Fjern parkering og erstat med nyt udadvendt og inviterende byggeri

Funktioner, der knytter sig til vand og fysisk aktivitet

Leg

Indtænk elementer langs Kærlighedsstien, som inviterer til leg uden at være deciderede legeplads elementer.

Den Spanske Trappe

Styrk den vigtige akse fra Slotsgade til Koldinghus og Slotssøen ved at identificere et projekt til styrkelse af Den Spanske Trappe. Projektet skal definere rummet og forløbet og gøre Den Spanske trappe til en nøgleforbindelse.

”Hvis vi gerne vil have bymiljø bruger vi Horsens, hvor vi kommer fra, men vi har ikke et center, så derfor er vi kørt til Kolding.”

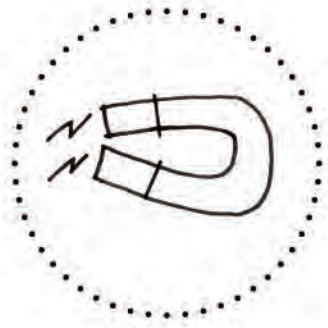
Voxpop

“Hvis jeg ikke finder det i midtbyen, så finder jeg det i storcenteret.”

Voxpop

Storcenterområdet

> Idékatalog: Otte kvarterer

Magnet

Praktisk

Velkendt og globalt

Storcenterområdet omfatter kvarteret omkring Kolding Storcenter og aflastningsområdet. Centeret er et enormt trækplaster for Kolding med besøgende fra hele Syddanmark, som talte 5,4 mio i 2018.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Storcenterområde som:

- > Et center med butikker til praktisk indkøb og shopping af velkendte mærker
- > En tilgængelig destination både på cykel og i bil
- > Et aflastningsområde kun med større butikker
- > Et kvarter med styrket samarbejde og forbindelse til bymidten
- > Et område, der er et potentiale fremfor en konkurrent til bymidten

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra voxpops og tidligere bystrategiske dokumenter.

”Kolding skal have både et velfungerende storcenter og en velfungerende bymidte.”

Helhedsplan: Udvikling af Kolding bymidte

”Jeg foretrækker Storcenteret frem for både Kolding midtby og Fredericia midtby, hvor jeg kommer fra. Det er dejligt at alt er samlet under ét tag.”

Voxpop

”Vi bruger Storcenteret fordi det er praktisk, det er nemt at komme til og der er bedre parkeringsmuligheder end i midtbyen.”

Voxpop

Fyrtårne

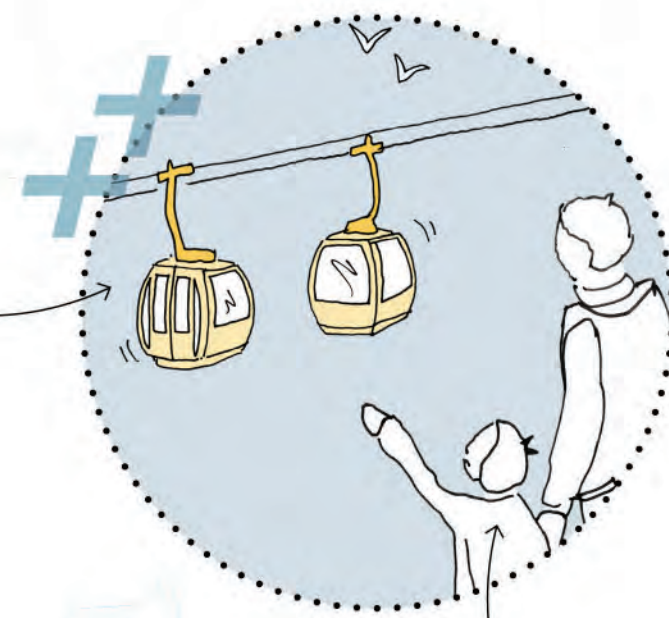
Kolding Storcenter er et af Koldings største fyrtårne, der vil manifestere sin plads i Kolding ved at styrke forholdet og samarbejdet med bymidten, samt blive en del af Koldings DNA ved at dyrke byens særpræg og informere om byens andre fyrtårne og tilbud.

Svævebane

Tænk, hvis der kunne etableres en svævebane eller noget lignende bemærkelsesværdigt fra centrum til bymidten, som en understregning af og et fysisk og iøjnefaldende symbol på koblingen mellem Storcenter og bymidte. Svævebanen fungerer som bindeled mens den er en attraktion i sig selv for borgere og besøgende.

Et symbol på et styrket sammenhæng mellem bymidte og center

En sjov oplevelse for børn

Styrkede forbindelser

Sørg for at besøgende til Kolding Storcenter har de bedste forudsætninger for at komme til og fra centeret både på cykel og til fods. Etabler generøse fortove og cykelstier på den/de vigtigste ruter mod centeret.

"Den røde klinke i gågaderne giver et ekko af Koldinghus."

Designmanual Kolding Bymidte

"Skab interesse for og positive fortællinger om detailhandlen."

Workshop I

Handelskvarteret

> Idékatalog: Otte kvarterer

Eksemplet viser, at borgerne gerne bidrager både med tid og penge til at videreføre byfunktioner, de oplever som værdifulde, fx ved at købe andelsbeviser. Det er værdifuldt, at sådanne crowdfundingmodeller bringes i spil, når butiks- og bylivet skal udvikles. De kan bruges, hvad enten det er boghandlen, cafeen eller kulturhuset, der skal finde en ny finansieringsmodel.

Unikt og lokalt

Klassisk handel

Hverdagsramme

Handelskvarteret omfatter den centrale bykerne og gågaderne. Det er det klassiske handelskvarter, som også skal være et trækplaster for byen. Det er her man finder de lokale butikker og en stemning, der vidner om Koldings særpræg.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Handelskvarter som:

- > En ramme om hverdagsliv og førstegangsbesøg
- > Et intensiveret gågadenetværk med unikt og lokalt indkøb
- > Et forløb af levende og animerede stueetager og kantzoner
- > Et kvarter præget af trafik til fods
- > Et kvarter, der inviterer til at gå på opdagelse i byens øvrige oplevelser
- > Et handelsmiljø, hvor eventuelt tomme forretninger udnyttes

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter.

"Vi ønsker mere grønt, bedre byrum og ingen biler i handelskvarteret."

Workshop I

CASE

Fredensborg Boghandel som andelsbutik (2019-)

I 2017 blev boghandlen på Fredensborgs handelsgade (8700 indbyggere) sat til salg, da boghandleren ønskede at gå på pension. Den var veldrevet og med en god, lokal kundekreds. Alligevel dukkede der i de næste 2,5 år ingen op, der ønskede at videreføre den som boghandel. Kun et pizzeria og en cykelbutik var interesserede i at overtage lokalerne.

I løbet af 2019 forberedte og stiftede 6 borgere et andelsselskab (AMBA) med det formål at udvikle og understøtte bylivet ved enten helt eller delvist at eje detailhandelsvirksomheder i Fredensborg. Den første butik var Fredensborg Boghandel. Målet var at rejse 650.000 kr. til køb af varelager, goodwill samt istandsættelse. Der blev sat andele til salg fra 1000 kr., og andelshavere vil få 10% rabat samt medvirke til at fastholde en levende bymidte.

FredensborgFordi a.m.b.a. uddeler ikke overskud til andelshaverne. Overskud bliver i andelsselskabet dels for at sikre den fortsatte drift af selskabets butikker, men også for at kunne investeres i nye butikker og eller understøtte by- og handelslivet på andre måder, som f.eks. tilskud til byfest. Når der fra 1. januar 2020 købes en bog, investerer man også i udviklingen af bymidten.

Resultatet var overvældende. På kun 12 dage var de 650.000 kr. rejst, og andelskapitalen har siden passeret 900.000 kr. Foreningen overtager 1/1 2020 boghandlen, hvor de to fastansatte medarbejdere i boghandlen fortsætter.

Projektet viser, at

- > Borgerne bidrager gerne – også økonomisk – til at sikre overlevelsen for butikker, der opfattes som værdifulde, fx ved at købe andelsbeviser. Det er værdifuldt, at sådanne crowdfundingmodeller bringes i spil, når butiks- og bylivet skal udvikles. De kan bruges, hvad enten det er boghandlen, cafeen eller kulturhuset, der skal finde en ny finansieringsmodel
- > Fælleseje (et andelsselskab) kan bidrage til at løse udfordringen med generationsskifte
- > Der kan være så stor investeringsvilje blandt borgerne i en by, at der kan skabes en ny motor, der i fremtiden kan understøtte et levende by- og handelsliv – også økonomisk

www.fredensborgfordi.dk

Foto: FredensborgFordi

0 M 100 M 200 M

Fyrtårne

Handelskvarterets fyrtårne er gågaderne i sig selv. De danner rammerne for besøg og der fokuseres her på den samlede oplevelse af at bevæge sig gennem gaderne mere end specifikke destinationer.

Aktive facader

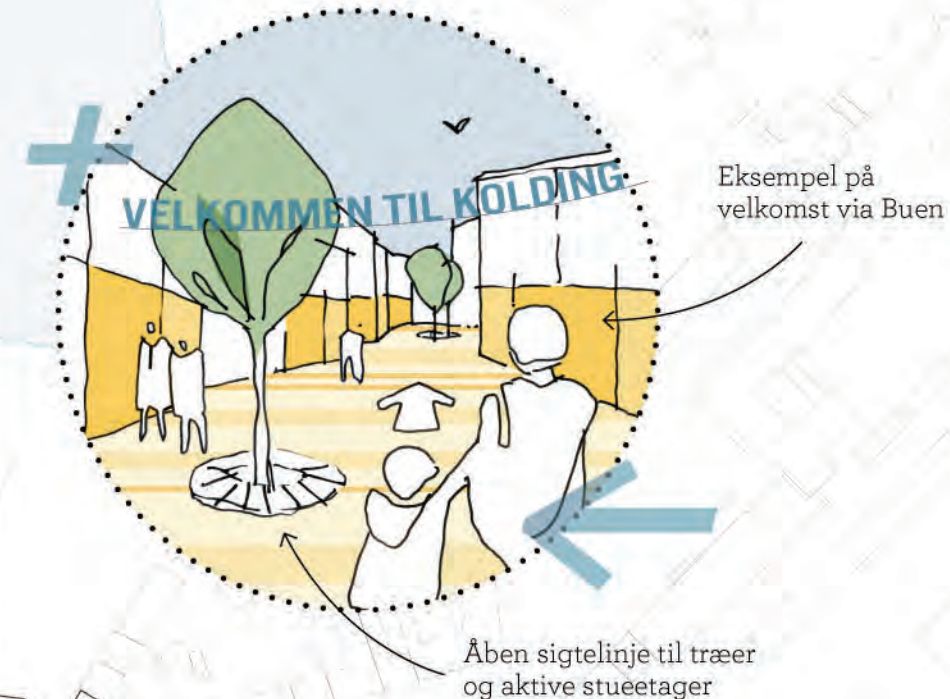
Aktive facader er udgangspunktet for det gode Handelskvarter. Derfor skal facaderne i hele kvarteret prioriteres som aktive og der skal fokuseres på gadens rytme og foranderlighed, ved at undgå lange stræk med passive facader.

Byrum

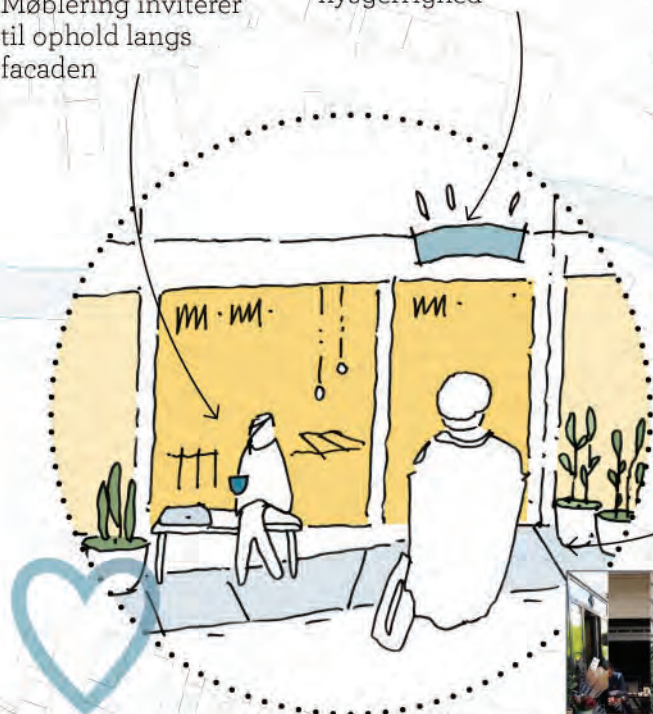
Udover gågaderne er vigtige byrum for ophold AL Passagen og Lilletorv samt Akseltorv som overgang til Kulturkvarteret. Synliggør byrummene og overskueliggør gadenetværket ved hjælp af skiltning.

Adgang til Handelskvarteret

Inviter brugerne indenfor i Handelskvarteret ved at gentænke alle kvarterets indgange. Overvej hvordan gågaderne byder bedst velkommen gennem eksempelvis begrønning, belysning og belægning.

Møblering inviterer til ophold langs facaden
Finurlige og autentiske skilte og detaljer skaber nysgerrighed

Begrønning af kantzone

Den gode butik

Opfordre byens stueetager til at skabe levende og animerede stueetager gennem bearbejdning af kantzone, facade og udstilling. Benyt 'Inviter din by' kataloget. Brug tomme lokaler til eksempelvis midlertidige installationer, der inviterer til leg for børn.

Koncentration

Øg intensiteten og koncentrer Handelskvarteret ved at udfase Søndergade som butiksgade. Se Søndergade i Åkvarteret.

Fodgængertrafik

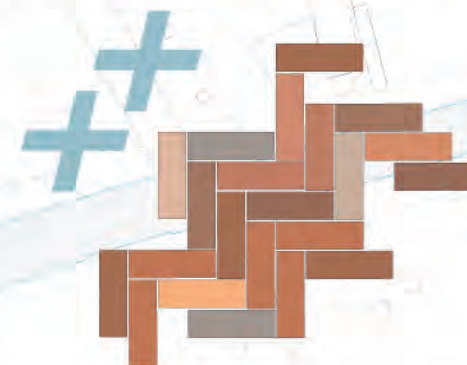
Fjern opfattelsen af Munkegade og Brostræde som en bagside. Tilføj mere grønt i gaden for en bedre fodgængeroplevelse.

Se **Grøn pilot** i Latinerkvarteret.

Begrønning, belysning, belægning

Gør gågaderne gældende og fremhæv deres værdi ved at give dem et visuelt løft i form af ny begrønning, ny belysning og ny belægning som beskrevet i byens designmanual. Brug den klassiske røde tegl på en ny måde og detaljer overfladerne, så bygningerne 'lander' ordentligt på gaden og forretningerne har klare kantzoner.

Ill.: Land+

“Nej til gråt! Vi vil have flere farver i midtbyen.”

Workshop I

”Latinerkvarteret er oplagt som ’kreativt kvarter’ med kunstneriske og designmæssige iværksættervirksomheder og fokus på fødevarspecialiteter.”

Workshop I

CASE

Latinerkvarteret

> Idékatalog: Otte kvarterer

Skævt og eksperimenterende

Nichebutikker og værksteder

Kreativ atmosfære

Latinerkvarteret omfatter området omkring Adelgade, Låsbygade, Blæsbjerggade og Nicolai. Kvarteret har med sin skala, sit forløb og sine funktioner allerede lidt af den stemning, der kendetegner et Latinerkvarter. Et kvarter, der hænger sammen med Handelskvarteret, men udmærker sig ved sine nichebutikker og kreative atmosfære.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Latinerkvarter som:

- > Et farverigt, skævt og eksperimenterende kvarter
- > Et miljø, der med værksteder og kreativt indrettede stueetager inspirerer de forbigående
- > Et kvarter, hvor Nicolai fremstår som det kulturelle hjerte
- > Et forløb af gader med vejtræer og parkeringslommer
- > Et kvarter, der med langsom biltrafik prioriterer de bløde trafikanter til fods og på cykel
- > Et område med mulighed for ophold af både kommerciel og rekreativ karakter

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og en case fra Skælskør om en relevant butikstype for kvarteret.

Galleri Købmandsgården: Frivillige driver kunst- og designbutik (1996-)

Siden 1996 har Skælskør (6500 indbyggere) haft en foreningsdrevet butik med kunsthåndværk og design af høj kvalitet på byens hovedgade.

Bag Købmandsgården står en non-profit erhvervsdrivende forening (FMBA) med ca. 30 aktive medlemmer. Takket være deres frivillige arbejdskraft er butikken økonomisk bæredygtig. Den modtager ikke kommunal støtte, men genererer indtægter fra kommission på det solgte kunsthåndværk. Enkelte varer køber foreningen selv og sælger videre.

Købmandsgården er organiseret i fire faste arbejdsgrupper: Butiksgruppe, Udstillingsgruppe, Administrationsgruppe og PR-gruppe. Herudover er der en nødhjælpsgruppe og ad hoc-grupper efter behov. På årets fire stormøder aftales periodens vagter i butikken, og alt vedrørende Købmandsgårdens aktiviteter drøftes og besluttet i fællesskab.

Butikken har til huse i en af byens gamle købmandsgårde og deler lokaler med Skælskør Bykontor, som bl.a. fungerer som turistinformation. Det giver en afgørende synergi, som begge har glæde af. Man dækker ydertimer for hinanden og kan dermed sikre længere åbningstider. Og for gæsterne er det spændende, at der både er attraktive varer at købe, information om byen og et levende menneske, der kan fortælle mere.

Projektet viser, at

- > En foreningsdrevet butik kan drives økonomisk bæredygtigt over mange år
- > En foreningsdrevet butik kan være attraktiv på lige fod med byens andre butikker
- > Der kan være værdifuld synergi mellem en butik og byens turistinformation

www.koebmandsgaarden.dk

Grønne gårde, Farverige gavle

Opfordre lejere og ejere i stueetagerne til at åbne op og begrønne gadens gårdrum. Skab farvespil og flotte detaljer med gavlmalerier.

Trafik

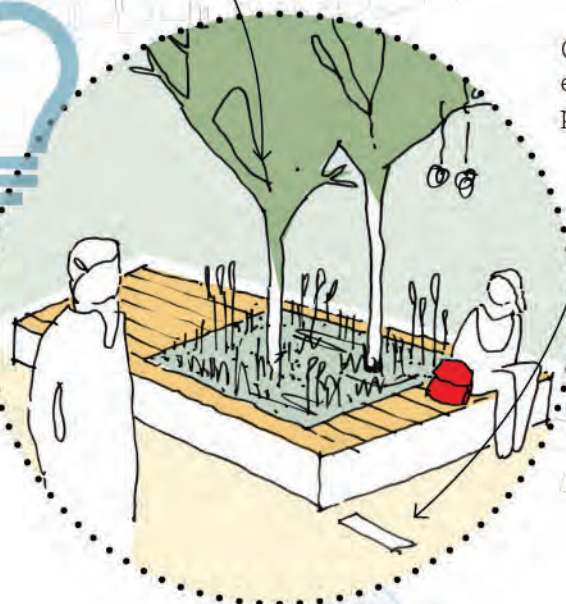
Overvej at omdirigere gadernes trafik eller foretage fysiske ændringer på kvarterets veje, så fodgængere og cyklister prioriteres.

Nicolai loop

Synliggør Nicolai Kultur ved at styrke loop'et, der er Låsbygade og Blæsbjerggade, gennem opfordring til aktive stueetager for gadens lejere og ejere.

Demokratisk byrum inviterer til korte ophold i grønne omgivelser

Opholdsmøbel erstatter parkeringsbås

Grøn pilot

Prioriter gadens langsomme brugere ved at teste midlertidige grønne punkter med opholdsmuligheder langs vejen. Placer således, at hastigheden for biler sænkes og bilernes smutveje gennem Latinerkvarterets gader besværliggøres.

Ill.: Land+

Belysning, belægning

Giv Latinerkvarteret et løft ved at renovere belysning og belægning som beskrevet i byens designmanual. Detaljer og marker kantzoner.

Nicolai belægning

Udvid Nicolai's karakteristiske prikkede belægning og inviter til leg og besøg i et større område omkring Nicolai.

Fyrtårne

Sammen med Dronning Dorothea Teatret er Nicolai Kultur det store fyrtårn i Latinerkvarteret. Foreninger tilknyttet Nicolai, så som Dorotheas Aftenskole, Kolding Kammerkor og Tangoforeningen La Luna, osv., skal være til stede og synlige i byrummet og stueetagerne.

Aktive facader

Latinerkvarteret skal emme af atmosfære og liv særligt gennem funktioner i stueetagerne. Kvarteret skal byde på nicheforretninger, men også værksteder og virksomheder, som giver forbipasserende indblik i den kreative proces.

Byrum

De centrale byrum i Latinerkvarteret er pladsen ved Nicolai Kultur, Låsbybanke og potentielle nye grønne byrum på tomme plots langs gaden. Den fysiske og mentale forbindelse til Nicolai skal styrkes gennem skiltning, bearbejdning af stueetagen og belægning - eksempelvis en udvidelse af pladsens karakteristiske prikkede mønster.

Indretning af lommer på tomme plots langs Låsbygade

Begrønning og ophold

Forstærk oplevelsen af kvarterets menneskelige skala ved at udnytte de tomme plots langs gaden til at skabe intime små lommer til begrønning og ophold.

“Grønt! Det skal være meget mere grønt!”

Workshop I

“Man mener at navnet Kolding betyder ‘det kolde vand’ og hentyder til åen, der går gennem byen eller Kolding Fjord.”

Visit Kolding

“Der er potentiale for at tiltrække mennesker langs åen hele vejen ud til havnen”

Workshop I

Åkvarteret

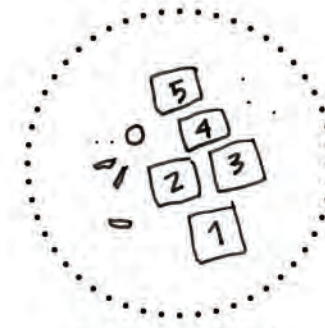
> Idékatalog: Otte kvarterer

Grønt åndehul

Ophold og adgang

Forenings- og boligliv

Åkvarteret omfatter områderne omkring åen ved den sydlige del af Søndergade, Ålegården, Ribberdyb og Holmsminde. Arealet omkring åen er et af de potentialer i byen, som lægger koldingenserne særligt på sinde, pga. muligheden for at skabe nye rekreative åndehuller langs vandet.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Åkvarter som:

- > En grøn oase i bymidten
- > En ny ramme om boligliv centralt i byen
- > Et område med aktiviteter, leg og bevægelse på land og vand
- > Et kvarter, der fremstår som en forside fremfor en bagside
- > Et kvarter, hvor det sydlige Søndergade giver rum til fællesskab og foreningsliv

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter.

”Den nye bydel skal rumme en variation af boligtyper med en mangfoldig beboersammensætning.”

Program for udviklingen af Bydelen Kolding Å

“[Om I.P. Jensens Plads] Muligheden for at opholde sig midt i byen, ved vandet, med næsen mod syd er så unik, at det opvejer den ikke specielt interessante udsigt.”

Kolding midtby - Byen rum og byens liv

“Den nye bydel skal karakteriseres af levende byrum, der tilfører bymidten nye kvaliteter for både beboere og andre brugere af området.”

Program for udviklingen af Bydelen Kolding Å

Fyrtårne

Kvarterets attraktion og fyrtårn er åen og dens grønne forløb samt eventuelle fremtidige nye funktioner.

Aktive facader

Søndergade omdannes, men facaderne skal bevares aktive ved indrykning af foreninger, institutioner, fælleshuse, andre erhverv, osv. Søndergade skal være et animeret forløb, som naturligt leder over i Handelskvarterets gågader.

Byrum

Krydsningen mellem Søndergade og åen udgør allerede i dag et vigtigt knudepunkt, som kan intensiveres yderligere. Definer mindre tiltag som en is- eller kaffekiosk, der kan gøre I.P. Jensens Plads til et mere besøgt byrum.

Eksisterende Åsteder

Aktiviteter på vandet

Tilføj årstidsrelevante aktiviteter ved og på vandet, som taler til leg for børn.

Åsteder +

Styrk forbindelsen til vandet ved at tilføje og opgradere byens 'Åsteder'. Inviter roere til at lægge til ved at etablere strukturer, der kommer helt tæt på vandspejlet.

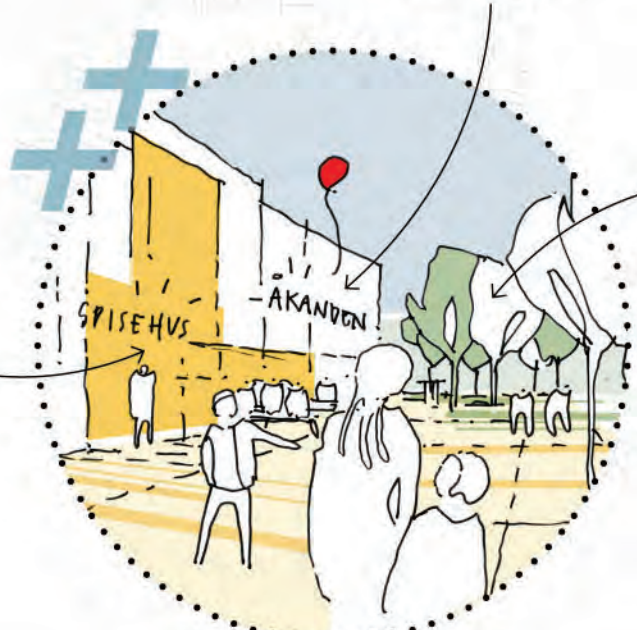
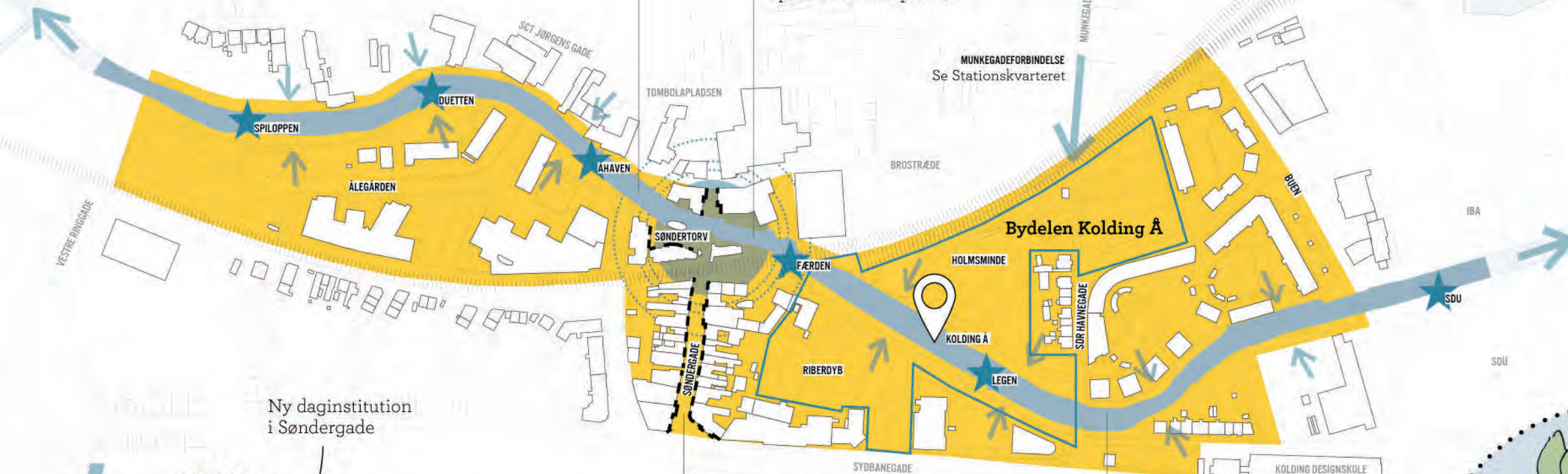
Overdækkede 'pauser'

Indtænk overdækkede opholdsrum langs åen og på Søndergade, hvor arbejdende kan tage deres pauser og børn kan spise deres madpakker.

Bindeled

Forbind Kolding både i nord-/sydlig retning og øst-/vestlig retning ved at vende åen fra bagside til forside og udbyg adgangen og opholdsrum langs åen videre til nabokvartererne.

Fælles spisehus for kvarterets beboere

Ny daginstitution i Søndergade

Super grøn indgang til Handelskvarteret

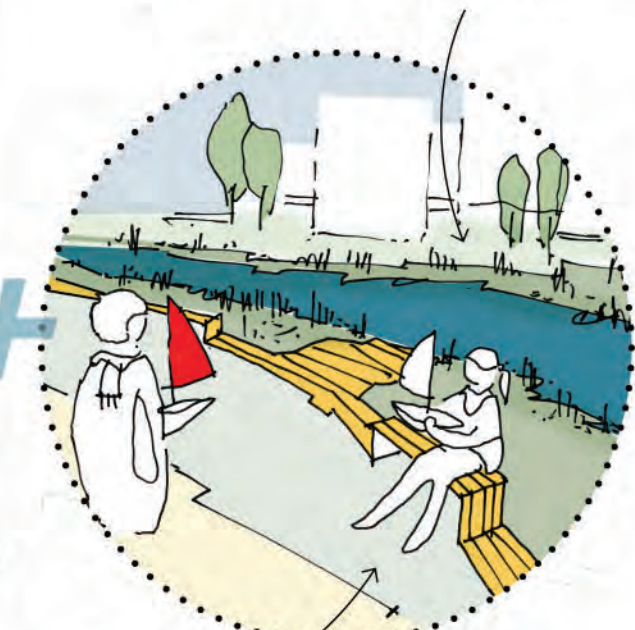
Søndergade

Omdan Søndergade til en rekreativ grøn gade, der danner rammen om fællesskabet for folk der bor i byen. Tilføj funktioner som fælleshuse, institutioner og foreningsliv, der understøtter boligliv i byen. Søndergade skal være byens grønne indgang til gågaderne.

Adgang til åen

Giv adgang til arealerne til åen ved at etablere rum og forløb, der appellerer til ophold, leg og fysisk aktivitet. Byggerier skal henvende sig til åen og kvarteret skal fremstå grønt og aktivt.

Leg og aktivitet på vandet

Grønt langs vandløbskanten

Campuskvarteret

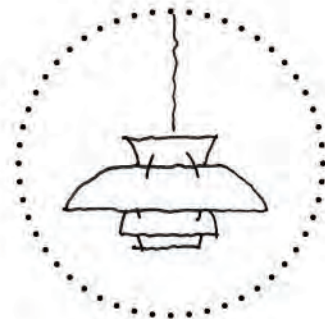
> Idékatalog: Otte kvarterer

Samlingspunkt

Inspirerende og aktivt

Designfokus

Campuskvarteret omfatter området omkring byens uddannelser. Nærheden imellem uddannelsen udgør et potentiale for at samle byens studerende i Campuskvarterets offentlige rum og skabe et område, der inviterer til byliv.

Handlinger er baseret på analyser og workshops, der beskriver fremtidens Campuskvarter som:

- > Et ægte campus med fokus på studiemiljø, ungdomskultur og læring
- > Et livligt og inspirerende campus
- > En fortættet bydel med særlig fokus på nutidigt byggeri og design
- > En destination for både studerende, borgere og besøgende
- > Et grønt og blåt kvarter med mulighed for fælles ophold på tværs af skoler

Til højre ses et udvalg af udsagn om kvarteret fra workshops og tidligere bystrategiske dokumenter.

”Campuskvarteret skal ikke alene invitere de studerende ind, men også alle mulige andre, så campus bliver for alle. Der må gerne opstå et sted, som de studerende er med til at skabe, men som alle må bruge.”

Workshop I

”Campus skal byde på spændende arkitektur og design.”

Workshop I

“Campus skal opleves som én samlet helhed.”

Workshop I

”Der er et vækstlag af unge på det kulturelle område, som er unikt og som rummer et stort potentiale for nye kulturelle tiltag.”

Helhedsplan: Udvikling af Kolding bymidte

Menneskelig skala

Tænk i byggeri og byrum, der understøtter oplevelsen af at være i en tæt bymidte. Campuskvarteret er en del af Kolding centrum, hvilket skal afspejles i den rumlige definition.

Menneskelig hastighed

Campus- og studieliv dækker en brugergruppe, der oftest bevæger sig til fods eller på cykel - skab robuste netværk af fortove og cykelstier, der prioriterer den langsomme mobilitet.

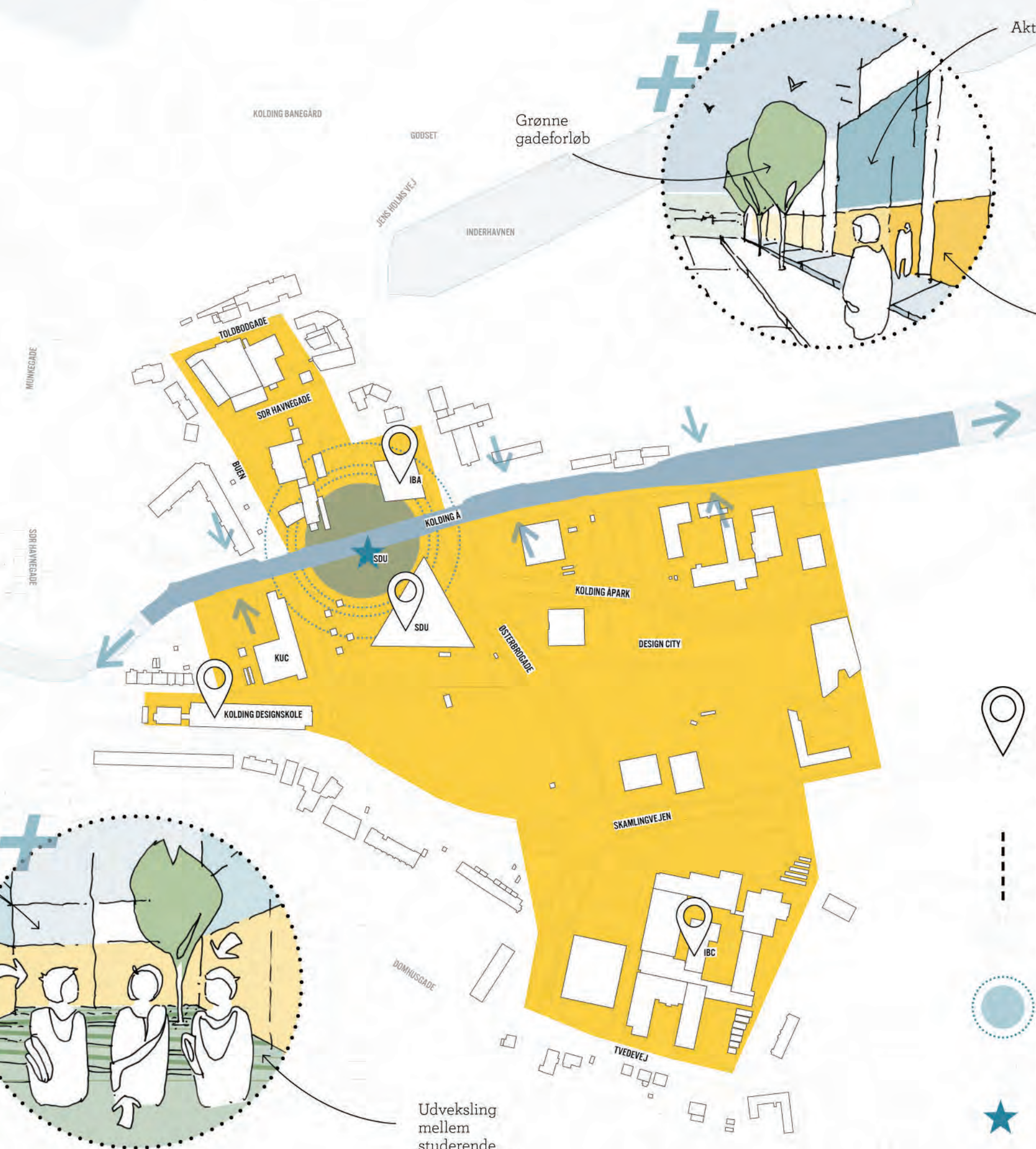
Fælles offentlige rum i menneskelig skala

Fælles Campus

Dyrk campusidéen og identificer byrum, der skal danne en fælles ramme for alle studerende på tværs af alle skoler i Campuskvarteret. Rummene skal programmeres og defineres, så de inviterer de studerende til at opholde sig ude i byrummet, ved fortætning, begrønning, detaljering og møblering.

Udveksling mellem studerende fra forskellige studieretninger

Aktive stueetager

Fortætning

Forsøg at fortætte mellem allerede eksisterende byggeri, for at nedbringe skalaen i området. Sørg for at bygninger forholder sig til gadernes forløb og understøtter det øvrige Koldings urbane udtryk.

Byggeri, der forholder sig til gaden og fortovet

Læsesal

Etabler et billigt alternativ til at mødes til gruppearbejde og læsning. Læsesalen skal være fælles grund for studerende på tværs af uddannelser og bør derfor placeres i en bygning uden relation til skolerne, f.eks. i Campus- eller Havnekvarteret.

Fyrtårne

Campuskvarterets fyrtårne er skolerne i området, der organisatorisk og som ledere af de mange studerende, kan have en afgørende rolle for opbygningen af kvarterets identitet.

Aktive facader

Facader langs gadeforløb og offentlige rum skal så vidt muligt være aktive for at bidrage til et positivt kvarter. Placer gerne aktive funktioner i skolernes stueetager og åbn så meget op som muligt.

Byrum

Etabler byrum, der danner fælles mødesteder og opholdsrum for kvarterets skoler. Brug potentialet i den gennemløbende å til at skabe et grønt åndehul for de studerende.

Eksisterende Åsteder

Kolding har alle gode forudsætninger for at udvikle en attraktiv og sammensat bymidte med grønne og blå strukturer, mangfoldighed i funktioner, unikke kvarterer, animerede og levende offentlige rum, synlige og samlende forbindelser og **handlekraftige** borgere, detailhandlere og kommune.

Analyser, planer og dette handlingskatalog inspirerer til en forløsning af byens potentialer i relation med Koldings særlige atmosfære og identitet.

Næste skridt er handling!

kolding bymidte & storcenter

- handlingskatalog for byliv og byrum

Januar 2020

Kunde
Kolding Kommune
By- og Udviklingsforvaltningen

Nytorv 11
6000 Kolding

www.kolding.dk

Projektleder
Sandra Bundgaard-Pedersen
Design- og innovationskonsulent
sanbu@kolding.dk

For mere information
By- og Udviklingsforvaltningen
Kolding Kommune
Tlf: 79 79 79 79

Konsulent
Schulze + Grasso ApS
Niels Ebbesens Vej 11
1911 Frederiksberg C

www.schulzeplusgrasso.com

Projektansvarlig
Louise Grasso, partner, Arkitekt MAA
louise@schulzeplusgrasso.com

Andrea Dynnes, Urban designer
andrea@schulzeplusgrasso.com

BYSTRATEGI

Konsulent
BYSTRATEGI
Bülowsvej 10
4230 Skælskør

www.bystrategi.dk

Projektansvarlig
Torsten Bo Jørgensen
Bystrategisk rådgiver
torsten@bystrategi.dk

Anvendte fotos og illustrationer i dokumentet:

Ophavsret er angivet ved de enkelte fotos og illustrationer i dokumentet.
Forside: Kolding Kommune

Hvor intet andet er angivet er fotos og illustrationer af Schulze+Grasso/BYSTRATEGI.

